

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inzeratni oddelek: Ljubljana, Selim-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček za roditelje: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241.

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6 telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7. telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo

JUTRO

Za obnovo zaupanja

Neki francoski pisatelj je nedavno objavil spis o krizah našega časa. Po razglabljanju gospodarske, socialne, politične in kulturne krize prihaja k sklepu, da eno najnevarnejših bolezenskih ognjišč današnjega sveta ni ne v gospodarstvu in ne v politiki, marveč v duševnem pojavu nezaupanja. Od tod pronicajo v vse panoge javnega življenja nekaki razkazalni »bacili« in povzročajo mnoge gospodarske in politične okvare, pa tudi tisti nemir, ki spada med posebne značilnosti naše dobe. Potemtakem bi se zdelo, da imajo mnoge današnje težkoč svoj izvor v duševnih činiteljih in v moralni nestanovitnosti sodobnega človeka.

Kakor bi bilo napačno, če bi prezrli ali omalovaževali znanje vzroke današnjega nemira je vendar dejstvo, da so tudi ti vzroki pod vplivom duševnega pojava, ki mu pravimo nezaupanje. V začetku velike gospodarske krize smo se n. pr. lahko sami prepričali, da je nezaupanje ki takrat ni melo nobene stvarne podlage, ugonobilo stabilnost in delazmožnost finančnih zavodov, zlasti hranilnic in tako nelzerno zapletlo, tedanji gospodarski položaj.

Podobne pojave opažamo v političnem življenju. Prav zadnji dnevi septembra, ki so bili najbolj dramatični v vseh dvajsetih letih po svetovni vojni, so nazorno pokazali, kakšne posledice lahko rodi nezaupanje, ki pazno poslušal sleherni vest, pa naj se zdi še tako nemogoča. Nezaupanje, ki je dobilo dandanes v odnosih med narodi, strankami in drugimi društvenimi skupinami vprav bolezensko obliko, pripravljata tla vsem možnim spekulacijam in najbolj otežkoča vzajemno sporazumevanje in mirno reševanje nastajajočih sporov. Zato se ne čudimo, če se je minule dni ustanovila v Parizu mednarodna institucija, ki si je zastavila za poglavitni cilj boj zoper napačne vesti. To institucijo so ustanovili glavni uredniki velikih listov iz štirinajstih držav. Videti je, da tudi drugi prihajajo do sklepa, ki ga je ugotovil v svoji knjigi uvodoma omenjeni francoski pisatelj, da je nezaupanje eden poglavitnih vzrokov mnogih težkoč v današnjem svetu.

Pojav nezaupanja in njegovih kvarnih posledic srečujemo vsepovsod v zasebnem in javnem življenju. Nočemo si ustvarjati napačnih, naivnih nazorov o ljudeh in o življenju, zato ne pravimo, da ne bi bilo med ljudmi mnogo izprijenosti in v življenju mnogo težko rešljivih sporov in nedoglednih težkoč. Zaradi tega je povsod potrebna previdnost. Velikih sporov, ki ločijo razne skupine — narode, države, ideološke tabore, stranke itd. — nikakor ne kaže jemati s prelasko strani. Življenje postaja čedalje bolj zapleteno in današnji človek se mora navaditi marsikaterim trdotam in nevarnostim, ki pa so čepav morda v drugačnih oblikah že tudi poprej stalno spremljale človeško zgodovino.

Toda marsikaj bi se v zvlze vsemu dalo odpraviti brez hujših bolečin. Marsikateri spor bi se lahko izpremenil v resničen in obojestransko koristni sporazum. Marsikatero nasprotištvo bi utegnulo preiti v blagodejno sodelovanje, če bi iz medsebojnih odnosov izginili črv nezaupanja. Ob mnogih prilikah bi zadostovalo da bi se ljudje postavili na stališče medsebojnega zaupanja: že v tem hipu bi njihova napačnost dobila drugačno, mnogo milejšo podobo.

Vqskovodje pravijo, da nista niti orožje in denar tako važna činitelja v vojni kakor je vojni duh. To je najboljši dokaz za premoč duhovnega in moralnega činitelja nad gmočnim in finančnim. Tudi zaupanje spada med take duhovne in moralne činitelje. Če je življenje boj in če je boj tudi javno življenje, kjer se tare toliko idej, skupinskih interesov in ambicij, tedaj ne smemo pozabiti, da sleherni boj zahteva poleg gmočnih sredstev in razumskih sposobnosti tudi moralnih sil. Ena prvih sil, na katerih sloni strategija in taktika javnega udejstvovanja, je zaupanje v celoto, v skupino, v vodstvo; zaupanje od človeka do človeka.

Tako javno kakor zasebno življenje je nedvomno boj, vendar ni samo boj: poleg borbe za obstoj pozna narava tudi načelo organizacije in čut solidarnosti. Te solidarnosti, ki je velika pozitivna sila družbenega življenja, ni mogoče doseči brez zaupanja. Samo zaupanje odplavlja visoko naplavino predsodkov in odpira pot k medsebojnemu zbliznavanju in spoznavanju.

Ne samo Evropa v svoji mednarodni politiki, tudi vsak najmanjši družbeni krog je danes v trdi borbi med zaupanjem in nezaupanjem. Treba je vsepovsod pomoči, da se obnovi zaupanje, kjer je solidarnost mogoča in korist-

ČEŠKOSLOVAŠKI PARLAMENT JE ODOBRL SLOVAŠKO IN UKRAJINSKO AVTONOMIJO

Senat bo oba ustavna zakona sprejel v ponedeljek ali torek, nakar bo takoj izvoljen prezident republike in imenovana nova vlada

Praga, 19. novembra. br. 1. — Zbornica je imela danes dopoldne sejo. Na dnevnem redu je bilo samo poročilo ustavnega odbora, ki je proučil v četrtek mu izročeni načrt ustavnega zakona o avtonomiji Slovaške in večerj mu izročeni načrt enakega zakona za Karpatsko Ukrainjo. Odbor je po kratki debati oba zakona odobril skoro v nespremenjeni obliki. Le nekatere nebitne spremembe so bile izvršene po medsebojnem sporazumu. Tako je bilo med drugim sedaj določeno, da morajo biti volitve na Slovaškem in v Karpatski Ukrainji v dveh mesecih po izvolitvi novega prezidenta republike. V prvotnih načrtih je bil določen za Slovaško dvomesečni rok po uveljavitvi ustavnega zakona za Karpatsko Ukrainjo pa celo poldrugoletni rok. Oba avtonomna dežela zbora se bosta sestala najkasneje mesec dni po izvolitvi Skicala in bo po predlogu prizadetih avtonomnih vlad prezident republike ki bo obenem določil kraj prvega sestanka.

Na današnji seji čsl parlamenta je poročevalec ustavnega odbora v svojem kratkem poročilu naglašal da gre pri teh dveh zakonih, ki predstavljata zgodovinski dogodek za izpolnitev dolgoletnih želja Slovkov in Ukrajincev. Izrazil je pričanje, da bodo s tem za vedno likvidirani vsi spori med Čehi Slovaki in Ukrajinci, ki bodo odslej lahko združili vse svoje sile za čim večji napredek svojih narodov v okviru skupne češkoslovaške domovine.

Brez debate je nato zbornica prešla na glasovanje. Glasovalo je najprej o slovaškem, nato pa o karpatsko-ukrajinskem ustavnem zakonu. Po češkoslovaški ustavi je potrebna za vsako spremembo ustave tripetinska večina. Ker šteje sedanja zbornica 228 poslancev, je za vsakega potrebna večina 137 glasov. Za slovaški ustavni zakon je glasovalo 142 proti 21, za ukrajinski ustavni zakon pa 147 in proti 23 poslancev. Oba zakona sta bila torej sprejeta s potrebno kvalificirano večino. Proti so glasovali komunisti ter par socialistov. Večji del socialistov in še nekateri drugi poslanci so se glasovanja vzdržali.

Po glasovanju je bila seja parlamenta zaključena. Prihodnja bo v torek. Oba

ustavna zakona sta bila še danes dostavljena predsedstvu senata. Senat bo o njih razpravljaval v ponedeljek in torek.

Volitev prezidenta

Danes so se nadaljevala in končala pogajanja o izvolitvi novega prezidenta republike. Dosežen je bil dogovor, da se bo sestalo narodno predstavništvo, ki ga tvori senat in parlament k skupni seji za izvolitev prezidenta takoj, čim bo ustavna zakona za Slovaško in Podkarpatsko Ukrainjo odobril tudi senat. Ker se računa, da se bo to zgodilo najkasneje v torek bo prezident izvoljen ali že v torek ali pa v sredo. Postavljena bo samo kandidatura sedanjega zunanjega ministra dr. Chvalkovskega.

Pogajanja za sestavo nove vlade

Takoj po izvolitvi novega prezidenta bo sedanja vlada generala Szyroga podala ostavko Med vdolnimi politik, odnosno med predstavnikmi Čehov in Slovkov se že vodijo pogajanja o sestavi nove vlade. Poročnost o tem še niso znane, zatrjuje pa se, da bodo tvorili novo vlado v celoti politiki in strokovnjaki, ki niso člani sedanje vlade. Tudi na ta način naj bi se pokazalo da stona češkoslovaška v novo obdobje. Predsednik nove vlade bo sivoječan, notranji minister dr. Josef Černy zet pokojnega velikega voditelja agrarcev Antonína Švehle. Zunanji minister bo postal sedanji državni tajnik slovaške vlade dr. Krno.

Gajdovi fašisti so se pričrružili enotni stranki

Praga, 19. nov. AA. (Havas). Fašistična stranka generala Rudolfa Gajde je sklenila, da se fusionira s češko nacionalno stranko. V parlamentu ima stranka sedaj šest poslancev.

„Pokopane sanje“

Praga, 19. novembra. AA. ČTK: Narodni poslanec Beran, predsednik pripravljalnega odbora za ustanovitev nove stranke narodne sloge na Češkem in Moravskem

je objavil danes v Venkovu članek pod naslovom »Na novo delo!« Članek so prinesli še nekateri drugi listi. Beran pravi v njem med drugim: »Sanje o enakosti velikih in malih narodov so pokopane. Naučimo se, kar je treba iz dogodkov, ki so postali stvarnost. Nismo ohranili češkoslovaške države v njenih prejšnjih mejah, vendar pa smo ohranili svoj narod. Sedaj je naša dolžnost, da zgradimo drugo republiko, ki bo znotraj močnejša in bolj zdrava od prejšnje, a predvsem je treba odstraniti vse tisto, kar se je pokazalo kot slabo in škodljivo. Ponovno moramo prerešati našo notranjo in zunanjo politiko. Kmetje, delavci, obrtniki, podjetniki in izobraženci, vsi so enaki ustvarjalci bodočega naroda. Druga republika bo stonela na spoštovanju pravice do vseh. Kot mala država sredi Evrope želimo, da bi naši sosede postali naši prijatelji. Nove poti v notranji in zunanji politiki bodo pripeljale državo k novemu preporodu, a narod k ojačeni zavesti o njegovi vrednosti in njegovemu poslanstvu.«

Izčiščenje javnih napisov v Pragi

Praga, 19. nov. h. Praški magistrat je danes izdal odlok po katerem se morajo v roku osmih dni odstraniti v Pragi vsi tujejezični napisi tako na uličnih napisnih tablah kakor na napisih raznih vrstki vsi napisi morajo biti izključno v češkem jeziku. Vsak napis se mora predložiti v odobritev posebej v to svrhu osnovanemu mestnemu uradu. Odlok naglašda da mora Praga za ne zunaj kazati, da je prestolnica Češke.

Korektura meja z Nemčijo?

Berlin, 19. novembra. h. »Danziger Vorposten« poroča, da je med Nemčijo in Češkoslovaško dosežen sporazum glede korekture državne meje. Deloma gre ta korektura na korist Češkoslovaške deloma pa na korist Nemčije. Mesto Devin zapadno od Bratislave na vzhodni obali Dunava se priključijo Nemčiji, dočim bo Nemčija vrnila Češkoslovaški precej dolg pas zapadno od Plzna.

Položaj v Karpatski Ukraini

Praga, 19. novembra. AA. Minister Revaj je izjavil dopisniku DNEBja da je notranjepolitični položaj v Karpatski Ukraini zelo zadovoljiv. V državi vladata povsod red in mir. Delo za obnovo države napreduje kljub težkim materialnim razmeram. Zlasti bo v bližnji bodočnosti rešeno prometno vprašanje, s čimer bo tudi notranja varnost v veliki meri okrepjena. Ukrajinski narod je dal polno zaupanje svojji vladi. Če je prišlo do težkoč, so te prišle od zunaj ter ne izvirajo iz notranjosti. Zanimivo je, da nekatere države, ki so sprejele dunajsko razsodbo, tega sklepa ne marajo dejansko priznati ter dovoljujejo, da oborožene tolpe prestopajo mejo in s tem razburjajo ljudstvo. Vlada Karpatske Ukrajine je zadovoljna s sklepi, ki jih je sprejela osrednja vlada, kajti z njimi se priznavajo tudi ukrajinskemu narodu vse osnovne pravice, kakor so jih dosegli Slovaki.

Razočaranje v madžarskem zasedenem ozemlju

Bratislava, 19. nov. br. Tukašnji listi tožijo, da so začeli Madžari v zasedenem ozemlju hudo pritiskati na Slovake in še bolj na Ukrajince. Dočim so prej pozivali javne nameščence, naj ostanejo na svojih mestih in so se mnogi temu pozivu odzvali, so sedaj preko noči odstavili skoro vse slovaške in ukrajinske javne nameščence in jih nadomestili z madžarskimi, ki so bili poslani iz Budimpešte in drugih madžarskih krajev. Tudi vsi županji so odsaviljeni in občinam postavljeni komisarji. Vsi oni, ki so se poprej v CSR kakorkoli javno udejstvovali, so bili aretirani. Samo v Užhorodu so zaprli nad 200 domačinov.

A tudi drugače je prebivalstvo v zasedenem ozemlju močno razočarano. Takoj po zasedbi so silno poskočile vse cene življenjskim potrebščinam, vrhu tega pa je nastalo še veliko pomanjkanje blaga.

Rumunski kralj v Parizu

Iz Bruslja je prispel snoči v Pariz, odkoder bo odpotoval v Nemčijo

Bruselj, 19. nov. AA. Davi sta rumunski kralj Karol in prestolonaslednik Mihael v spremstvu princa Karla in grofa Aspremon-Lindena odpotovala s posebnim vlakom v Liege, kjer sta obiskala tovarno orožja. Obisk je trajal okrog dve uri. Popoldne sta se rumunska gosta vrnila v Bruselj.

Pariz, 19. nov. br. Rumunski kralj Karol in prestolonaslednik Mihael ki sta se danes kot gosta belgijskega kralja mudila v Belgiji, sta zvečer prispela v Pariz. Ker ne gre za oficijelni obisk, ni bilo nikakega posebnega sprejema. Na kolodvoru so rumunska gosta pozdravili zastopniki predsednika republike in predsednika vlade ter osebe rumunskega poslanstva. Jutri bo kralj Karol gost prezidenta Lebruna, ki bo njemu na čast priredil velik lov. V nedeljo zvečer ali v ponedeljek dopoldne bo kralj Karol s svojim spremstvom odpotoval v Nemčijo. Za svojega bivanja v Franciji bo imel tudi razgovore s francoskimi državniki, zlasti z min. predsednikom Daladierom in zunanjim ministrom Bonnetom.

Angleški kredit Rumuniji

London, 19. nov. o. Britanska pomoč Rumuniji, ki je bila objavljena ob obisku rumunskega vladarja v Londonu, ne bo dana v obliki posojila, nego v obliki posebnih finančnih in trgovskih kreditov, ki bodo znašali skupno okrog 8 milijonov funtov sterlingov. Delno bo jamčila zanje angleška država. Podrobnosti o pogojih za te kredite še niso znane.

Znižanje angleške carine na rumunsko žito

Bukarešta, 19. nov. o. Ves rumunski tisk pozdravlja sklep britanske vlade, da zniža carinske tarife na uvoz rumunskega žita v Anglijo in angleške kolonije na stopnjo, ki velja za britanske domovine, namreč na 9 šilingov za tono. Pričakujejo, da se bo že v najkrajšem času zelo povečal rumunski izvoz v Anglijo.

Belgijski kredit za rumunsko oborožitev

Pariz, 19. nov. o. »Jour« poroča iz Bruslja, da nameravajo belgijski industrijci skupno s francoskimi investirati večje kapitale v Rumuniji, kjer naj bi se nanovo organizirala oboroževalna industrija. V Rumuniji bodo zgradili celo vrsto tovarn orožja in drugih vojnih potrebščin.

nejša od boja. Če uspe delo za obnovo zaupanja, tedaj bodo rešljivi mnogi spori, ki se danes zde gordijski vozeli. In čim manj bo teh vozlov, tem lažje bo življenje narodov in svetlejša njihova bodočnost.

trebščin. Tudi večji del angleških kreditov bo Rumunija porabila za nabavo orožja.

Belgijski kralj v Haagu

Bruselj, 19. nov. br. Belgijski kralj Leopold bo jutri v spremstvu ministrskega predsednika in zunanjega ministra Spaaka odpotoval v Haag, kjer bo imel važne razgovore o bodoči skupni zunanji in kolonialni politiki Belgije in Nizozemske.

Haag, 19. nov. h. Napoved obiska belgijskega kralja Leopolda, ki bo prispel v nizozemsko prestolnico v ponedeljek, je izzvala v političnih diplomatskih krogih veliko pozornost ter pripisujejo obisku največji pomen. Zatrjujejo, da predstavlja za štiri dni določen obisk belgijskega kralja zgodovinski meinik v razvoju odnošajev med Belgijo in Nizozemsko. Ob prihodu v Haag bo belgijskega kralja pozdravila knežica Vilielmina. Razgovori se bodo nanašali na zelo važna politična in gospodarska vprašanja.

Norveški kralj v Londonu

London, 19. nov. AA. Norveški kralj, ki se mudi v Londonu, je zapustil na povabilo angleške kraljevske dvojice svoj hotel in se preselil v Buckinghamsko palačo.

Lebrun povabljen v London

Pariz, 19. nov. br. Danes je bilo uradno objavljeno, da bo predsednik francoske republike Albert Lebrun od 21. do 24. marca oficijelno obiskal London.

London, 19. nov. o. V Buckinghamski palači je bil danes izdan komuniké, ki pravi, da sta prezident Lebrun in njegova soproga sprejela povabilo britanskih suverenov na obisk. Priša bosta v London 21. marca. Obisk bo trajal tri dni. Prezident in njegova soproga bosta gosta angleškega kralja. Program obiska francoskega državnega poglavarja v Londonu bo v glavnem enak programu poslednjega obiska rumunskega kralja Karola.

Nastopna avdiencia Francois Ponceta

Rim, 19. nov. AA. Dopoldne je francoski poslanik Francois Poncet izročil v svečani avdienci na Kvirinah kralju Viktorju Emanuelu svoje poverilnice, s katerimi ga je francoska vlada imenovala za poslanika Francije na dvoru kralja Italije in cesarja Absinlje.

Cianovo potovanje v London

Chamberlain in Halifax bosta prihodnje leto obiskala Rim

Rim, 19. nov. o. Italijanski listi beležijo vesti iz Londona, da bo zunanji minister Ciano v prvi polovici meseca januarja odpotoval v London. Cianoov obisk smatrajo že za dogovorjeno stvar, ter podurdajo da bo odšel Ciano v London na povabilo angleške vlade. Nadalje menijo, da bo tedaj dogovorjen obisk min. predsednika Chamberlaina in zunanjega ministra lorda Halifaxa v Rimu.

V zvezi s tem opozarjajo na sklep italijanske vlade, da se pridruži londonskemu sporazumu o omejitvi pomorskega oboroževanja iz l. 1936. Kakor zatrjujejo,

bo ta italijanski pristaneč ublažilo sedanje tekmovanje v pomorskem oboroževanju. Italija je pristala na maksimalno tonazno 35.000 ton za linijske vojne ladje, znano pa je, da so Velika Britanija in Zedinjene države sklenile povečati tonazno svojih vojnih ladij, če bi se sprico razvoja dogodkov na Daljnem vzhodu pokazalo to za potrebno. Italijanski pristaneč na maksimalno tonazno vojnih ladij je seveda pogojen prav v tem smislu, da si tudi druge veslesle ne bodo gradile večjih vojnih ladij.

Ogromno povečanje ameriške vojske

Boston, 19. nov. o. Na kongresu ameriških industrijcev je imel snoči državni podtajnik v vojnem ministertvu Johnson pomemben govor o ameriskem oboroževanju in ostalih vojnih pripravah. Izjavil je, da bo Roosevelt v kratkem zahteval od kongresa potrebne kredite za nabavo 9200 letal, s katerimi bodo Zedinjene države lahko branile svoje ozemlje, nego tudi Kanado in Srednjo Ameriko, ki je zaradi Panamskega prekopa za Zedinjene države izredno velikega pomena.

Nadalje je Johnson napovedal, da se bo stanje ameriškega vojaštva povečalo od 400.000 na milijon vojakov in oficirjev. Reorganizacija vojske bo izvršena v 4 mesecih. Vsi načrti in ukrepi so v ta

namen že pripravljani. Skoraj istočasno bo vojska tudi opremljena z vsem modernim orožjem, s topovi, tanki in strojnimi kamni. Vojska bo vsa motorizirana.

Letalske nesreče

New York, 19. nov. o. Ameriško vojaško letalstvo je zadela huda nesreča. Pri velikih vojnih vajah okrog Honolulu so se ponesrečili trije bombniki. Prvi je padel zaradi defekta v motorju z velike višine na tla. Dva letalca sta se ubila, pet pa jih je bilo hudo ranjenih. Nad San Miguelom sta trčila dva bombnika v zraku. Letalci so se rešili s padali. Obe letali sta zgoreli.

koncentracijskih taboriških ubitih nad 100 židov. Nekateri ameriški listi celo pravijo, da jih je bilo ubitih nad 200. Ameriški tisk odklanja nemške trditve, da v zvezi s protizidovskimi ukrepi v Nemčiji noben žid ni izgubil življenja.

Akcija za židovske begunce

Pariz, 19. nov. AA. »Petit Parisien« poroča, da v Londonu in Washingtonu proučujejo razne načrte, kje bi naselili nemške žide. Domingo in Kenijo navaajo kot zdravi državi, ki bi mogli sprejeti, prva 100.000, druga pa 200.000 novih priselencev. Ti dve pokrajini nudita možnost za naselitev, če prinesejo žide s seboj del svojega premoženja, s čemer bi bili podani temelji njihovi kolonizaciji.

New York, 19. nov. o. Zedinjene države nameravajo prevzeti v bližnjem času okrog 100.000 židovskih emigrantov iz Nemčije in Italije, Velika Britanija pa namerava 20.000 židovskih beguncev naseliti v Keniji.

Budimpešta, 19. nov. AA. Vlada je prepovedala nadaljnje izhajanje 45 raznih madžarskih časopisov literarne, gospodarske in splošno-politične vsebine. Skoro vsi so bili v židovski posesti.

Opozicijske kandidature v Sloveniji

JNS in pristaši bivše socialistične stranke so po medsebojnem dogovoru postavili kandidature v vseh srezih

V okviru vollnega dogovora med JNS, KDK, beograjsko združeno opozicijo in socialistično skupino, ki jo predstavlja dr. Topalović, je bil med JNS in socialisti za Slovenijo sklenjen ožji volilni sporazum, po katerem sta si obe politični skupini, čuvajoč popolno samostojnost svojih programov, razdelili kandidature ter se dogovorili, da se bosta medsebojno podpirali.

Na drugi strani so ostale skupine opozicijske bloka, ki so zastopane po t. zv. kmečko delavskem gibanju in po disidentnih bivše S.K.S. sklenile podobno sodelovanje.

Tudi pristaši Ljotičevega »Zbora« so za vse sreze dravske banovine postavili svoje kandidate.

MARIBORSKO VOLILNO OKROZJE

CELJE: Ivan Prekoršek, bivši narodni poslanec, namestnik Jakob Jeram, cinkar, delavec v Celju.

DOLNJA LENDAVA: Rudolf Muhvič, trgovec v Petišovcih, nam.: Nikolaj Sebnjanč, mizar v Odrančih.

GORNJI GRAD: Anton Zehelj, posestnik in lesni trgovec nam. Maks Podpečan, posestnik sin v Ljubnem.

KONJICE: Ciril Zagar, trgovec v Konjicah, nam. Ignac Kovše delavec v Paki obč. Vitanje.

LASKO: Josip Petecjan, uradnik OUZD v Mariboru, nam. J. Murn, rudar. Trbovlje.

LJUTOMER: Franc Skuhala, posestnik v Krizivcih nam. Josko Glaser, posestnik v Parčičju.

MARIBOR LEVI BREG: 1. dr. Avgust Reisman, odvetnik v Mariboru 2. dr. Miloš Vauhnik, odvetnik v Mariboru namestnika: 1. Andrej Bahin železničar v p. 2. Franc Breznik, posestnik in gostilničar pri Sv. Ani v Slovenskih goricah.

MARIBOR DESNI BREG: 1. dr. Otmar Pirkmajer, pomočnik bana v p. Ljubljana nam.: Ivan Kirbiš, posestnik Prepolje.

V tem srezu je še paralelna socialistična kandidatura Josip Petecjan, uradnik OUZD v Mariboru.

MURSKA SOBOTA: Franc Talanyi, posestnik v Gornji Radgona nam. Kolan Martinac, posestnik v Satahoveh.

DRAVOGRAD: Viktor Eržen, novinar v Mariboru nam. Rudolf Rošar, rudar v Črni pri Prevaljah.

PTUJ: Anton Kolarič, župan in posestnik v Središču, nam. Anton Krpič ml., posestnik in ekonom, Ptujška gora.

SLOVENJGRADEC: Albert Puncer, trafikant v Slovenjgradu; nam.: Franc Krajnc, posestnik pri št. Iju, občina Mislina.

SMARJE PRI JELSAH: Inž. Milan Jendrič, podpolkovnik v p., šmarje pri Jelšah; nam.: Josip Berglez, posestnik. Bobovo.

LJUBLJANSKO OKROZJE

ČENOMELJ: Ivan Malešič, trgovec in župan v Metliki; nam.: Špiro Vrankovič, lekarnar v Črnomlju.

KAMNIK: Anton Cerer, gostilničar v Kamniku; nam. Ignac Tome, posestnik in trgovec v Moravčah.

KOČEVJE: Ivan Arko, trgovec v Ribnici; nam.: Franc Hočevar, št., posestnik v Kolenči vasi.

KRANJ: Tomaž Krizan, posestnik Okroglo pri Kranju, nam. Karel Bajd, delavec Primskega pri Kranju.

KRSKO: Milan Mravljec, bivši narodni poslanec; nam. Ivan Polovič, dimn mojster in posestnik v Kostanjevici.

LITJA: Josip Strman, trgovec in posestnik Mala Kostreznica, obč. Šmartno pri Litiji, nam. Ivan Obreza, pos. sin, Daberjeva obč. Vače (Tudi v tem srezu je postojala paralelna socialistična kandidatura: Ivan Arh, rudar v Zagorju.)

LOGATEC: Franjo Tavčar, špediter na Rakeku; nam. Viktor Senica, zasebni uradnik, Dolenji Logatec.

LJUBLJANA OKOLICA: 1. Jurij Stanko, referent Delavske zbornice v Ljubljani; 2. Milan Mravljec, bivši narodni poslanec; namestnika: 1. Franc Kržič, zidar v Borovnici; 2. Pavel Pavlič, tesarski mojster in posestnik v Ljubljani.

NOVO MESTO: Josip Matko, posestnik in trgovec v Gotni vasi; nam.: Cvetko Zorko, posestnik sin v Družinski vasi.

RADOVLJICA: Pavel Olip, posestnik in župan v Lescah; nam. Ivan Čelesnik, tov. delavec na Jesenicah.

ŠKOFJA LOKA: Albin Koman, bivši narodni poslanec, posestnik v Vižmarju; nam.: Ivan Hafner, čevljar, mojster v Škofji Loki.

LJUBLJANA MESTO: 1. dr. Albert Kramer, senator; 2. dr. Celestin Jelenc, odvetnik v Ljubljani; namestnika: 1. Inž. Jože Rus, privatni uradnik v Ljubljani; 2. Ivan Milnar, uradnik OUZD v Ljubljani.

Lista opozicijske skupine, ki jo tvorijo JNS in socialisti, je bila že poslana v Beograd ter bo v smislu vollnega sporazuma priključena državni listi dr. Vladimira Mačka.

Kandidate druge skupine, ki kandidira v Sloveniji, na listi dr. Mačka, še niso bile v celoti objavljene.

dveh dneh že pričelo resno ogrožati japonske vojne ladje.

Prav kitajsko letalstvo je po japonskih poročilih prisililo japonsko vojsko, da se je pričela umikati iz Kantona kakor tudi je svojih vzvodnih postojank v južni Kitajski. Pri Juanchovu je bil davi velik letalski spopad. Po japonskih poročilih so japonski lovci kitajske bombne pognali v beg, po kitajskih vesteh pa je bila sestreljena cela vrsta japonskih letal. Ko so nazadnje kitajskim bombnikom prihiteli na pomoč cele eskadrile lovcev so se morala japonska letala v naglici umakniti z bojšča.

Po zadnjih vesteh je kitajska vojska pri Kantonu prodrla na vzhod do Samšuja, ki go japonske posadke brani le še zato, da bi omogočila glavnemu delu japonske vojske rečni umik. Samšui je 60 milj vzhodno od Kantona.

Umik Japoncev iz Kantona

Kitajska vojska že v predmestju — Prvi kitajski oddelki so že prekoračili Biserne reko

Honkong, 19. nov. o. Splošno potrjujejo vesti, da je kitajska redna vojska prodrla v kantonska predmestja. Ker so Kitajci pričeli resno ogrožati železniško progo proti Honkongu, se je japonska vojska že začela umikati iz Kantona. Umik se vrši v zelo težavnih okoliščinah, ker so japonski transporti neprestano izpostavljeni kitajskim letalskim napadom ter ogroju kitajskega topništva. V pretekli noči so prvi oddelki kitajske vojske prekoračili Biserne reko.

Tudi japonska poročila priznavajo kitajsko zmago na kantonski fronti. Pri tem opozarjajo Japonci da so se sedaj nenadno pojavila v borbi proti njim kitajska letala in izredno velikim številu. V takem obsegu kitajske letalstvo doslej še ni nastopilo niti na fronti ob Jangleju niti v pokrajini Singjangu. Sedaj je kitajske letalstvo v primeri z japonskim že stalno v premoči. Tudi na Jangleju je v zadnjih

dveh dneh že pričelo resno ogrožati japonske vojne ladje.

Prav kitajsko letalstvo je po japonskih poročilih prisililo japonsko vojsko, da se je pričela umikati iz Kantona kakor tudi je svojih vzvodnih postojank v južni Kitajski. Pri Juanchovu je bil davi velik letalski spopad. Po japonskih poročilih so japonski lovci kitajske bombne pognali v beg, po kitajskih vesteh pa je bila sestreljena cela vrsta japonskih letal. Ko so nazadnje kitajskim bombnikom prihiteli na pomoč cele eskadrile lovcev so se morala japonska letala v naglici umakniti z bojšča.

Po zadnjih vesteh je kitajska vojska pri Kantonu prodrla na vzhod do Samšuja, ki go japonske posadke brani le še zato, da bi omogočila glavnemu delu japonske vojske rečni umik. Samšui je 60 milj vzhodno od Kantona.

Bilanca bojev ob Ebru

Fronta je ista kakor pred meseci, 100.000 vojakov manj

Barcelona, 19. nov. AA Okoli 11 dopoldne je pet Francovih hidroplanov skušalo prodrati nad mesto kar pa se jim ni posrečilo. Pozneje se bombardiral Badalona in Cast de Mongat. Ubilih je bilo 5 ljudi, 40 pa ranjenih. Republikanska letalska tala so sestrelila eno letalo tipa »Savoia 41«. Italijanska letalca, ki sta se spustila v padali na zemljo sta bila ubita.

Saragossa, 19. nov. AA Sedaj ko so končani boji ob Ebru, ki so trajali tri in pol meseca, so meje med obema rasovoma iste kakršne so bile 24. julija ko so se boji za čeli. Španija ima 100.000 ljudi manj. Padli so v bojih ali pa bili ranjeni Republikan sko poveljstvo pravi, da je zmaga na njihovi strani, ker se čete generala Franca niso približale Valenciji, nacionalistično vrhovno poveljstvo pa zatrjuje da je zmaga njegova, ker so republikanske izgube dvakrat večje kakor nacionalistične, dočim je

bila katalonska armada popolnoma poražena. Bitka ob Ebru je pomembna po srdito st bombardiranja iz zraka. Nacionalistična letala so zmetala na stotine in stotine ton bomb na sovražnika, ker pa je svet tam hrbovit, so bili republikanci zaradi moderne ga načina utrujenosti dobro zavarovani pred napad letal ter Francovega topništva. Nacionalisti so se prepirali ko so potrošili na stotine in stotine ton bomb in granat da je še naučinkovitejše orožje proti človeku človek sam in da more pehota, obo rožena z baioneti in bombami prodrati tu di tja, kjer topništvo in letalstvo ne uspeja. Zato je general Franco zbral najhabsrešne pešce v nov armadni zbor ki mu poveljuje eden izmed nai mlajših in najhabsrešnih generalov, tako da se je zaradi tega borba ob Ebru razvila v najstrahotnejšo bitko na noč, pri čemer so pomagale lahke strojne in letala.

Prestolni govor egiptskega kralja

Kairo, 19. nov. w. Egiptski kralj Faruk je danes s prestolnim govorom otvoril zasadanje novega parlamenta. V svojem govoru je predvsem poudaril, da mora egiptska vlada nemudoma izvesti oboroževalni program da bi bil tako Egipt pripravljen za vsak primer, če bi bilo treba braniti državno neodvisnost. Nato razpravlja v prestolnem govoru o gospodarskih, socialnih in finančnih problemih in napoveduje razne reforme. Država se mora zaščititi pred elementi, ki bi lahko ogrozili notra-

njo in zunanjo varnost države. Zato bo izdan poseben zakon, ki bo urejal priseljevanje Egiptu hoče ohraniti prijateljske odnose z arabskimi državami. V ta namen si je min. predsednik o priliki svojega obiska v Londonu prizadeval pose-dotovati v palestinskem vprašanju in doseči rešitev v korist Arabcem. Zunanja politika Egipta bo slej ko prej usmerjena v duhu mednarodnega sodelovanja z vsemi narodi in državami.

.....

Ostani in ostani član Vodnikove družbe!

Knez namestnik na potu v London

Beograd, 19. nov. AA Nj. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga sta odpotovala v London, kjer bosta nekaj časa gosta angleškega kralja. V njenem spremstvu je minister dvora Milan Antić.

London, 19. nov. AA. O priliki skorajšnjega obiska Nj. Vis. kneza namestnika Pavla in kneginje Olge pri angleški kraljevski dvojici objavljajo listi članke, v katerih poudarjajo njegovo državniško delo in sposobnost ter njegovo visoko izobrazbo.

Beleške

Dr. Trumbić in Maribor

»Hrvatski dnevnik« je posvetil smrti politika in državnika dr. Trumbića skoraj vsa včerajšnja številka. Na šestih straneh riše njegovo življenje in njegovo delo. Ko podčrtava njegove zasluge, da so v odločilnih trenutkih po svetovni vojni še v zadnjem hipu prišli razni kraji k Jugoslaviji, pravi med drugim:

»Tudi Slovenci bi mu (dr. Trumbiću) morali biti hvaležni. V času, ko se je zdelo, da je usoda Maribora že zapечатena, je Trumbić s svojim brzojavom Clemencauju rešil Slovencev to lepo mesto id so danes nanj upravičeno ponosni. Trumbić tega ni obesal na veliki zvon in to dejstvo je zaradi tega ostalo širši javnosti neznano pa je vendar potrebno, da se to ve in — pošteno kvitira.«

Volilni govor ministra Cvetkovića

Na vollnem zboru JRZ v Beogradu je v petek večer poročal minister Cvetković G minister je najprej govoril o uspešnih znanjih politike današnje vlade nato pa prešel na notranjo politiko. O njej je rekel da je nastopilo pod sedanjim režimom mirno ozračje. »Izabili smo na političnem stroju vse zapise. Danes so se ljudje ki so nas kritizirali obehli na Mačkovo sukultit si na ta način zadoneli svoto politično kariero. Toda v to se mi ne mešamo. Naše delo govori same o uretenosti notranje politike. INS je na nesramen in strahopeten način zavrela vse o Ameri je govorila. Ljudska sodba bo pravila.«

O gospodarskih razmerah je detal g minister. Gospodarski krizi pogostokrat samo kritizirajo in vidijo vse v črnih barvah. Toda spomniti naj se težkih svetovne krize. Dr. Stojadinović je izvršil gospodarsko obnovo države z načrtnim delom. Minister se je nato pejal z delavskim zavarovanjem ter je ostro obehal socialistične delavske skupine. Rekel je da mora »delavski razred pustiti vse oznanjaje, ki se vodijo po načelih internacionalne.«

Češka »Narodna stranka delovnega ljudstva«

Kakor poročajo prisaški listi je za nedeljo 4. decembra sklican ustanovni kongres »Narodne stranke delovnega ljudstva« ki se bo poleg že osnovane »Stranke narodne slove« ustanovila kot druga češka stranka. V njo bodo pristopili v prvi vrsti doseđani pristaši socialno demokratske stranke ki je sklenila svoj razid a se ni pridružila novi stranki. Socialisti računajo da se jim bodo priključili tudi mnogi pristaši doseđanje narodno socialistične stranke.

Skupne zadeve med Češko in Slovaškom

Po začasni slovaški ustavi se bodo tudi v bodoče obravnavale skupno in bodo zato spadale v delokrog skupnega parlamenta in osrednje vlade naslednje zadeve: odnosaj do inozemstva, narpedne vojne in sklenitev miru, narodna obramba, državljanstvo, urejevanje izseljevanja, mere in uteži, carine, železnica, pošta, telegraf in telefon, uprava skupnih državnih delov, državne javnine, v kolikor so potrebne za kritje skupnih izdatkov, monopol, državna podjetja, razen gozdov, rudnikov in kopališč ki preidejo v last držel.

Doseđani zakoni ohranijo svojo veljavo še naprej, dokler jih za slovaško območje ne spreminj avtonomni slovaški deželni zbor. V mirni dobi bodo slovaški vojni obvezniki službovali prvenstveno v garnizijah na Slovaškem.

Prve volitve na Slovaškem

Kakor smo že poročali, se morajo v dveh mesecih po uveljavljenju slovaškega ustavnega zakona izvesti prve volitve v avtonomni slovaški deželni zbor. Za volitve velja doseđani volilni red za češkoslovaški parlament ki odreja proporcno razdelitev mandatov. Volilno pravico imajo moški in ženski državljani, če so na dan volitev stari vsaj 21 let. Na vsakih 20.000 oddanih glasov odpade en mandat. Novi deželni zbor se bo sestal najkasneje mesec dni po volitvah. Sklicati ga bo prezident republike.

Sprememba v vodstvu sobotiške občine

»Obzor« poroča da je ban dunavske banovine razrešil župana sobotiške občine Ivana Ivandekića. Namesto njega je bil postavljen za novega predednika Marko Jurčić kandidira na listi JRZ pri decembrskih volitvah. Prav tako je bil razrešen sobotiški podžupan dr. Milivoj Kendjelac, za podžupana pa postavljen dr. Slobodan Miladinović, podpredsednik sreske organizacije JRZ v Subotici.

Občna zbornica mladine JNS za Ljubljano in okolico

Danes v nedeljo ob pol 10. dopoldne bosta istočasno občna zborna mestne organizacije OJNS za Ljubljano ter sreske organizacije OJNS za srez Ljubljano okolico. Mestna organizacija bo zborovala v stranknem tajništvu v Kazni, II. nadstropje, okoliška sreska organizacija pa v dvorani »restavracije« Zvezde. Po zborovanju bo skupna proslava dvajsetletnice Jugoslavije. Na to proslavo vabita odbora tudi vse ostalo članstvo JNS.

Odklikovanje

Beograd, 19. nov. p. Odklikovan je z redom sv. Save 5. stopnje Alojzij Kmetič, direktor tovarne klobukov v Škofji Loki.

Prihranek sezonskih delavcev

Čakovec, 19. nov. o. Medjimurski in prekmurški delavci so se v glavnem vrtili s sezonskega dela. Bili so v Nemčiji, Franciji, Vojvodini in Slavoniji. Lani so prihranili 32, letos pa 45 milijonov din. an Turk.

Puhlmannov čaj ublaži kašelj in razkrajja sluz.

— Dobiva se v vseh lekarnah. Originalni zavitek od 125 g din 37.—. Ogl. reg. s. br. 1503-1938.

Zagrebcani se poslavlajo od dr. Trumbića

Zagreb, 19. novembra. o. Zemski ostan-ki pokojnega dr. Trumbića so bili davi prepeljani v dom bivšega Hrvatskega Sokola. V veliki dvorani so položili krsto na mrtvaški oder. Dvorana je vsa odeta v črnilo in okrog odra se je na mah nabralo nešteto vencev. Ob odru so se postavili za častno stražo hrvatski kmetje in omladinci. Na tisoče in tisoče ljudi se je danes poslovalo od velikega pokojnika in se poklonilo njegovemu spomnu.

Jutri zjutraj bo nadškof dr. Stepmac blagoslovil truplo nato pa se bo dr. Maček ob mrtvaškem odru z govorom poslovil od pokojnika. Izpred doma se bo potem razvil pogrebni sprevod id bo šel do Savske ceste. Tam bodo krsto dali v pogrebni avto, ki bo v spremstvu večjega števila avtomobilov krenil proti Karlovcu in dalje do Sinja, kjer bodo krsto s truplom spet položili na mrtvaški oder od ponejedliške zjutraj ko bodo krsto odpeljali v Split.

V Zagrebu je bilo danes vse v znamenju žalovanja zaradi smrti dr. Trumbića. Ob 11 dopoldne so bila prekinjena vsa predavanja na univerzi. Nocoj ni bilo ne gledaliških ne drugih predstav in prireditiv.

Pokojnikova vdova ga. Ana Trumbiće-

va je sprejela danes več sto pisemnih in brzojavnih izrazov sočuzja iz vse države in tudi iz tujine. Tudi dr. Maček je prejel zelo mnogo izrazov sočuzja.

Ljubljanski Hrvati ob smrti dr. Trumbića

V petek večer so imeli v Ljubljani živeči Hrvati v svojem društvenem lokalu žalno zborovanje povodom smrti dr. Ante Trumbića. Sklenjeno je bilo, da se udeležijo pogrebu v imenu ljubljanskih Hrvatov posebna delegacija, ki je snoč odpotovala v Zagreb ter ponesla s seboj tudi venec z napisom: »Borcu za svobodo Hrvatske — Hrvati v Ljubljani«.

Dr. Mačku je bila poslana naslednja sozaina brzojavka: Globoko potrti ob smrti vašega soborca za svobodo hrvatskega naroda dr. Ante Trumbića se pridružujemo vsaki boli in boli vsega hrvatskega naroda.

Ljubljanske Hrvate bodo zastopali na pogrebu dr. Jakob Petrovič, odvetnik, dr. Ivan Rakuljić-Zelov, zdravnik, Krsto Tamfara, profesor, Dragoslav Ugliješki, novinar, Ram Jak Zdenko, student tehni-ke in Dragotin Milković, dopisnik »Hrvatskega dnevnika« v Ljubljani.

Kulturna povezanost narodne družine

Glasilo slovenske narodne manjšine v Veliki Nemčiji »Koroški Slovenec« razpravlja v zadnji številki v uvodniku z gornjim naslovom o prizadevanju posemeznih evropskih narodov da bi duhov no združili vse narodne drobce izven meje nacionalne države. Pravi da je temu načelu, ki priznava narodno skupnost tudi preko državnih mej, v prvi vrsti pripomozla do zmagane narodno-socialistične Nemčija. Nato prehaja na jugoslovenske narodne manjšine izven Jugoslavije, ugotavlja da je Slovencev in Hrvatov v Nemčiji okrog 170.000 in nadaljuje:

»V času ki je odkril dostojanstvo naroda in narodne zavesti moramo živeti tudi mi! Včeraj še so skušali naše kulturne sožitje z materinim narodom in naš poudarek kulturne pripadnosti k jugoslovenski narodni družini razveljaviti s številnimi argumenti in ugovori. Kara-

vanke so nam slikali kot nekako kulturno razmejstje, iz jezika in običaja našega so nam narekovali neka pokrajinska čuvstva. Dosednje so prezirali narod in njegovo življenjsko pravico. Novi pogledi na narod in njega ustroj pa odkrivajo čudovitost narodnega telesa z živo krvjo in enim duhom — Nemski narodni socializem postaja nazor vseh Nemcev v Nemčiji in izven nje. Zakaj torej bi mi ne naglašali in doživljali osrečiteljskega občutka ene kulturne družine Slovencev, Hrvatov in Srbov? Hočemo se dobro zavediti da smo duhovno in kulturno člen velike družine južnoslovenskih ljudstev in vejica na deblu materinega naroda. Hočemo biti sveža, zelena vejica, ki bo v vsako novo virgled in poletje cvetela in nosila svoj sad. To boji vodilo naše kulturne in gospodarske samopomoči!«

Prevoz trupla Kemala Atatürka v Ankaru

Carigrad, 19. nov. d. Davi ob 8.30 so truplo pokojnega predsednika republike Kemala Atatürka prepeljali z velikimi svečanostmi na križarko »Javus«. Krsto, pokrito s turško zastavo, so prenesli iz velike dvorane palače Dolma Bagçe, na pripravljeno tafeto generala Na čelu sprevoda, ki se je nato razvil, so pred krsto nosili več sto vencev, ob njej pa so bili za častno stražo generali. Za krsto so šli član Atatürkovde rodbine, predsednik vlade Dževdet Bajar, narodni poslanci, zastopniki civilni in vojaških oblasti, konzularni zbor, šolska mladina, razne sportne organizacije ter več stotisoč drugih ljudi. Po vsej poti kjer je šel sprevod, je bilo v špalirju natičeno polno ljudi. Ko so krsto na obali prenesli na križarko »Javus«, admiralsko ladjo turške vojne mor-

narice, so z ladje oddali častne strele, mornarji pa so prevzeli častno stražo. Križarka »Javus« je odplula proti Ismidu. Od evropske pa do mazozijske obale so bile na vsej poti razvrščene edince turške vojne mornarice, zbrane pa so bile tudi ladje tujih vojnih mornaric, med njimi nemška križarka »Emdene« in rumunski rušilec »Transilvanica«. V Ismidskem pristanišču so prenesli krsto na kopno, nato pa takoj v posebni vlak, da jo prepelje v Ankaru, kamor bo prispel vlak jutri zjutraj.

Ankara, 19. nov. AA. Jutri bo turški radio na valovni dolžini 1665 prenesal ob 16 in ob 20. poročila o pogrebnih svečanostih. Ob 23. bo kratkovalovna postaja v Ankari oddajala na valovni dolžini 37.75 posebna poročila v francoščini in angleščini.

Akcija bolgarskih četnikov v Rumuniji?

Berlin, 19. nov. o. »Völkischer Beobachter« poroča iz Bukarešte da so se snoč pod vodstvom notranje ministra Callnesena sestali vsi višji policijski in orožniški oficirji. Razpravljali so o varnostnih »krepih, ki bi jih bilo treba podvesti glede na bolgarsko revizionistično akcijo v Dobrudzi. Po teh informacijah so pričeli bolgarski komitaji vpadati preko meje v Dobrudžo in terorizirati obmejno prebivalstvo.

Šahovski veleturnir na Holandskem

Amsterdam, 19. novembra. V nadaljevanju v petek večer se je moral dr. Aljehin vdati tudi v partiji z Reshevskim iz 8. kola. Stanje po 8. kolu in dovršitvi vseh prekinjenih partij je potem: Fine 6, Keres 5½, Botvinnik 4, Capablanca 4½, Reshevsky 4 dr. Aljehin 3, dr. Euwe 2½, Flohr 2.

Društvo slušateljev juridične fakultete

Včera j dopoldne je bil na univerzi občni zbor najmočnejšega akademskega strokovnega društva »Društva slušateljev juridične fakultete«. Občni zbor je otvoril in ga objektivno vodil doseđani predsednik g. cand. vr. Plajh Avgust. V svojem poročilu je podal izčrpen pregled celokupnega delovanja odbora. Podrobneje se je bavil z novo fakultetno uredbro, s strokovnimi ekskurzijami društva, pokazal na hibe, ki jih že več let preboleva društvena knjižnica, in obširno poročal o delu meddruštvenega odbora. Iz poročila predsednika in drugih funkcionarjev je razvidno, da je društvo v preteklem poslovnem letu doseglo lepe uspehe. Občni zbor je razpravljaj o razdelitvi štipendij, ter sprejel resolucijo o novi fakultetni uredbi in nekaterih internih zadevah društva.

Za volitve novega odbora so bile vlozene tri kandidatne liste: lista katoliških akademikov z nosilcem g. Klemenčcem Francem, lista z nosilcem g. Majcenom Dušanom, in lista nacionalnih akademikov z nosilcem g. Kolencem Ortomirom. Prva lista je dobila 142, druga 49 in tretja 132 glasov. Prva in tretja lista sta po vollnem sistemu dobili po tri odbornike, druga lista pa enega.

Naš vojaški ataše v Berlinu

Beograd, 19. nov. p. »Vojni list« je objavil ukaz o imenovanju pešačijskega polkovnika za generalštabne posele Vladimirja Vauhnika za našega vojnega pomorskega in letalskega atašea v Berlinu.

Iz državne službe

Beograd, 19. nov. p. Napredovala sta profesorja Konrad Fink na celjski dvo-rezadni trgovski šoli v IV/2 in Vladimir Černe na ljubljanski trgovski akademiji v 7. skupino. — Napredovali so za višje veterinarske svetnike v IV/2 Josip Šerbec v Murski Soboti, Franjo Samec v Gornji Radgona, Filip Pahor na Jesenicah in Franjo Primic na Rakeku. — Upokojen je davčni inspektor Franc Trefelj pri davčni upravi v Krškem.

Huda avtomobilska nesreča

Sarajevo, 19. nov. o. Na cesti iz Mostarja proti Stolcu se je pripetila huda avtomobilska nesreča. Tovorni avto podjetnika Pulaša se je pod strmino pri Domanovičih na ovinku z vso silo zaletel v brzojavni drog in se razbil. Sunek je vseh šest potnikov v velikem loku vrzel iz avtomobila. Pri nesreči sta se ubila lastnik avtomobila Pulaš in šofer Kavara. Smrtno nevarne poškodbe sta dobila dva orožnika, lažje pa dva potnika, nečl kmet in nekli Pulašev namesteneec. Poškodovanec so v naglici prepeljali v mostarsko bolnico. Kakor zatrjujejo, se je nesreča zgodila po neprevidnosti šoferja ki je vozil tudi po strmini navzdol z vso brzino.

Vremenska napoved

Zemunska: Prevladovalo bo oblačno in deževno vreme. V planinskih predelih bo snežilo. Nekoliko vedro bo v Primorju in v vzhodnih krajih, v Podunavju košava. Toplota se ne bo mnogo spremenila. Zagrebška: Oblačno. Dunajska: Spremenljivo oblačno, porast temperature, zapadni vetrovi.

Vrednost oglasov v dnevnikih najbolje orsedite po številu malih oglasov — Danasnje »Jutro« ima

408

malih oglasov. Enkratni pozivus z malim oglasom v »Jutro« Vas pouči, da ima oglas dvojno vrednost, če se javi dvojni

Vodnikove knjige gredo te dni na pot

Iz razgovora s tajnikom Vodnikove družbe dr. Pavlom Karlinom

Prilodni teden se bo tesna pisarna Vodnikove družbe v Knafljevi ulici, v poslojpu Narodne tiskarne, spremenila v pravcati panj, kamor bodo od ranega jutra do poznega večera hodili člani in poverjeniki po letošnji knjižni dar, ki ga, kakor že dvajset let, z nestrpnim zanimanjem tudi to pot pričakujejo tisoči članov Vodnikove družbe, te naše priljubljene ljudske knjižne matice.

Po dolžnosti in radovednosti reporterja, ki mora biti vedno prvi informiran o vseh okolnostih takih dogodkov, da jih lahko — še pred izbruhom — sporoči svojim čitateljem, sem se tudi letos sestel s tajnikom in novim književnim referentom Vodnikove družbe dr. Pavlom Karlinom na kratek pomenek o tem in onem.

Prilodni teden boste torej začeli, gospod doktor?

Začeli? Mislim, da bomo končali. Vsaj jaz si bom že prijetno oddahnil. Tam namreč, kjer je za naše člane začetek, tam je zame že davno po veselju. Knjige so dotiskane, zvezane, zbroširane — moj posel je končan. Pa bo treba kmalu spet misliti na prilodnje leto, saj čas tako neizprosno hitro beži. Novi rokopisi že kličejo... Ogromno dela pa čaka zdaj našo pisarno, kjer si bo gospa Zora morala posteno zavijati rokave, saj nepočakani poverjeniki in člani le preradi godrnjajo, če jih naglo in točno ne postrežeš. Tudi naš gospodar prof. Vrhovnik se bo zdaj vical, čež tedne si bo pa zadovoljno mel roke, ker bo vso naklado razprodal. Nemara si bo celo na njih malo očital, da ni tiskal več izvodov...

Kako pa razpošiljate knjige?

Vedno po točno pripravljem sistemu. Prvi so dolžnostni izvodci za avtorje. Ne bilo bi lepo, če bi očka prvi ne poučikal svojega novorojenca. Potem dobe knjige ustanovniki in inozemci, prvi med njimi Amerikanci, da jih lahko še postavijo na Miklavževo mizo. Nato bo letos prišlo na vrsto ljubljansko okrožje (član je bilo mariborsko prvo), za njim mariborsko. Ves čas med ekspedicijo pa bodo hodili po naročena izvode direktno člani, ki jih ni malo, in paket za paketom bo romal na pošto. — Upajmo, da bo nekaj garnitur ostalo še za zamudnike, ki jih je vsako leto mnogo. Lani, na primer, se jih je toliko nabralo, da jih precj ni več moglo dobiti Pratiče, ker je tiskamo nekaj sto manj kakor ostalih knjig, ki se še pozneje stalno po malem prodajajo iz zaloga.

Kolikšna je letos naklada?

Lani smo po letu 1930. prvič napredovali, in sicer za 379 članov, v ljubljanskem okrožju za 303 člane, v mariborskem za 248. Izgubili pa smo 185 članov izven dravske banovine in 7 izven države. Vsega smo oddali 13.451 garnitur. — Letos smo tiskali naše knjige v 15.000 izvodih, Vodnikove pratike 300 izvodov manj. Prepričan sem, da bomo vse lahko razprodali. Štiri zanimive in lepo opremljene knjige za borih 20 dinarjev, kdo bi si jih ne privoščil? Sicer pa ne trdim, da bi jih vse, kar izdamo, bilo za vse. Nekaj pa tudi naš najbolj načitan in slovstveno razgledan član lahko najde med našimi izdanki. Saj zalagamo same izvršne stvari, kar v dobi, ko bohotno prevladujejo prevodi, ni tako brezpomembno.

Ali se sistem poverjeništev obnese?

Seveda se, pa še kako! Brez stalnega kadra idealnih in delavnih poverjenikov,

RADI PREZIDAVE PRODAJA SE CENEJŠE

Sternecki

ben in spreten organizator. Letošnja Pratiča prinaša v njegov spomin tri strani slik iz življenja tega plodnega književnika in neustrašnega nacionalnega borca, pa človek o njegovem delu v Vodnikovi družbi, v katere zgodovini se je nepozabni dr. Ivan Lah napisal z neizbrisnimi črkami.

Kakšne pa so letošnje knjige?

Na vsak način pestre in sodobne. Dvajsetletnici naše ljubljene Jugoslavije smo se oddolžili s prof. Orozovo knjigo o Karadjordjeviću, ki ob štirih vodilnih osebnostih, Crnem Juriju, knezu Aleksandru, Petru I. Osvoboditelju in Aleksandru I. Zediničelju popisuje rast in delo naše vladarske rodbine in z njo borbe za nastanek in razvoj naše narodne države. Knjigo je zelo lepo opremil akad. slikar Ljuba Ravnikar, kralj jo pa tudi 12 celostranskih slik članov naše dinastije. Državnemu jubileju je deloma posvečena tudi Vodnikova pratika za leto 1938, ki prinaša sonet E. L. Gangla 1918—1938 in članke Boža Borštnika, dr. E. Turka, prof. M. Dolence, Lojzeta Zupanca, Ivana Matičiča in Lj. Belšaka. Ostalo vsebino izpopolnjujejo zgodbe in črtice (I. Albreht, Fr. Čiček, Mano Golar), raznovrstni članki (prof. Bračič, dr. Reya, J. Jenka, prof. Siča, dr. Jamnik in dr.) in zabaven drobšč Kot ilustratorji so sodelovali to pot V. Cotič, Fr. Podrekar, E. Justin in Lj. Ravnikar. Prinaša pa pratika tudi mnogo podob po fotografskih posnetkih. Pripovedni deli sta prispevala letos dr. Ivo Šorli »Večne vezi« in Lojze Zupane »Tretji rod«. Prvi obravnava begunski problem in ljubezensko dramo v meščanskem zoknu, drugi riše propadanje bogate kmečke domačije, ki jo razjedata lažna vzgoja in povojna kaotičnost v novem rodu. Obe povesti bosta nedvomno dosegli lep uspeh.

In načrti za 1939?

O teh bomo razpravljali na bližnjih sejah. Za enkrat vam izdam lahko samo, da bomo kot poučno knjigo prilodnje leto izdali zdravnika dr. Jankota Hafnerja bogato ilustrirano delo o boleznih v ušesih, nosu in grlu, potrebno knjigo, ki je Slovenci doslej še nimamo. Dvajsetletnice nesrečnega koroškega plebisita pa se bomo spomnili s povestjo Ivana Albrehta »Nebo žari«. Za drugo pripovedno delo se bomo še oddolžili. Pratiča pa bo seveda vsebinsko in po opremlitvi vsaj tako kakor je letošnja.

Tudi Albine ni bilo. Četudi bi tačas ne ležala v otrokovi postelji, kakor je, bi je ne

mogel nihče pripraviti do tega, da bi prestopila prag Grebenčevine. Med njo in staro Grebenko je še vedno tla mrzla. Čim huji časi so nastopili in čim več nesreč je prišlo nad Grebenčevino, tem bolj se je gospodinja Jera prepričevala, da bi vsega tega ne bilo pri hiši, če bi se bil Pavel poročil pametno. In ta »pametno« je pri njej pomenil: poročiti bi se moral z delavno žensko, da bi prišla k njej v kuhinjo ubogivaja smaha, ki bi pa takisto ne smela biti brez izdatne dote.

Take in podobne misli so rojile stari Grebenki po glavi noč in dan. In je bila zaradi tega slepa in ni videla, kako se Pavel z dneva v dan bolj združuje z zemljo, z gruntom, in kako postaja zmerom bolj delaven in skrben gospodar, odkar se je bilo delo na žagi povsem ustavilo.

Da, Grebenčeva žaga je prejenjala s delom tako rekoč čez noč. Poslej je bila še nekakšno merilo in otipljiv dokaz krize, ki se je končno vtihotapila tudi v Jelovec s svojimi počasnimi, a odmerjenimi koraki... Lepega dne kmetje niso mogli prodati nobenega lesa več za primerno ceno. In tako so postali vsi obsežni jelovski gozdovi na mah brez prave cene. V istem času, ko je Grebenčeva žaga prejenjala peti svoj gozdovski posest, je izgubilo mnogo pridnih rok delo. Nič čudnega: Jelovec je bil vržen med same gozdove, in vsa jelovska župnija se je preživljala po večini od samih zaslužkov v gozdu in z obdelovanjem lesa.

Jelovčani sprva niso razumeli pomena dolega njim neznanega besede: k r i s a. Ščama so se jo uganili, da pomeni to zdaj, ko lesna industrija počiva in ko je cena lesu padla ko še nikoli prej, za njih leto

ranjenega hlapca, ki leži zdaj hudo ranjen pod stalnim zdravniškim nadzorom v hiši svojega gospodarja.

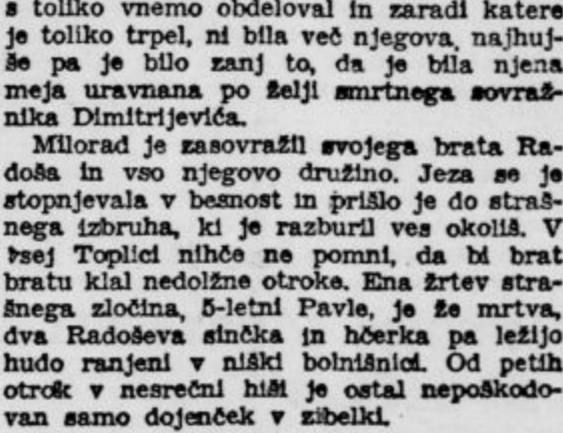
Aretirani zločinec je ob aretaciji izpovedal policijskim organom, da je bil v silobranu in da mu je ranjeni Tekalec grozil z revolverjem, ker sta se spira. Rekal je tudi, da sta se s Tekalcem dogovorila, da bosta skupno šla v Nemčijo. Potne stroške za oba da bi kril ranjeni hlapec. Zločinec si je izmislil tudi pripovedko o strupu, ki ga je baje imel pripravljenež Tekalec, da bi pred odhodom v Nemčijo zastupil neko dekle, s katerim je imel nezakonskega otroka.

Preiskovalni organi so dognali, da so škufove izpovedi o silobranu, revolverju in strupu gola izmisljotina. Hudo ranjeni hlapec Tekalec ni imel nikoli nobenega revolverja. Pri vseh, ki ga poznajo, pa je na glasu kot miran, priden in štedljiv fant. Čeprav so njegove poškodbe zelo hude, je upati, da bo okreval.

DRZI

»Oče, zakaj stoji škrtičja na strehi na eni nogi?«

»Hm, če bi dvignila še drugo, bi vendar padla.«

»Hudič naj vzame vse skupaj! Vaše vedno zbadanje mi je odvračil!«

Grebenka je bila sprva zaprepaščena nad sinovo vzklipljivostjo. Komaj pa se je znebila, je pričela še bolj ko preje kričati: »Seveda, ti misliš, da je s tem že opravljeno, če se sam ženeš in pehaš. Seveda, ti garaš, ona pa sedi kakor kakšna grofica in se malo meni za vse tvoje pehanje in napenjanje. Saj kakšen pa tudi si!« Kar sredi vpitja plosnila z rokami. »Ves si povojan in pomečkan. Mene je sram, ko vidim takšnega, nje, ki ti je žena, ni sram! Tje! Pa da boš vedel, ti rečem še tole: Na možu in na njegovi obleki se poznata ženina pridnost in ljubezen!«

To posmehovanje ga je divje razsrdilo. Poskočil je izza mize in obstal pred materjo vse trepetajoč.

»Povojan in pomečkan, pravite?« je sarčeval: »Kaj pa hočete, vas vprašam? Ali vam ni dovolj, da garam ko kakšen hlapec? Vam ni zadosti, da moram prenašati poleg skrbi še vas in vašo hito in vse to zoprtu življenje na domačiji? Ali zares prav nič ne pomislite, da od sedaj drugačni časi, kakor so bili? Ali ne vidite, da sem moral kupčijo in pisarjenje računov zamenjati z motiko? Mar mislite, da bom v štirkanh srajkah oral in okopal? Hudiča, da vas le sram ni! Stari ste že, da bi morali z mlekcom v roki prositi Boga za zlahkotenje duše — pa ne, sovraštva je polno vaše srce in ne razumete in nečete razumeti, da ste pred Bogom in ljudmi dolžni spoštovati ženo, ki sem jo vzel v zakon in ki je mati mojih dveh otrok! Vročja jeza se je kuhala v njem in kri mu je silila v glavo.

Toda stara Grebenka se ni hotela umak-

Kadar kak potnik pozvoni na vratih in ponuja takozvano »angleško« blago

ga vprašajte, kakšno jamstvo za kakovost blaga Vam more dati, pa boste videli kako hitro bo izginil.

Teokarovič edini jamči za kakovost in barvo svojega blaga, ki je iz prave, izbrane avstralske volne, brez kakršnokoli primesi umetne volne.

Vi. d. Teokarovič, Komp.

blago iz prave, izbrane avstralske volne

Tovarna	Prodajalne	Ljubljana	Zagreb	Beograd
Paroča	Gradišča 4	Jurišičeva 4	Knez Mihajlova 28	

Ostale: Novi Sad, Sarajevo, in v vseh večjih mestih v državi

Roparski napad na hlapca

Napadalcu se rop ni posrečil, vendar pa je svojo žrtev nevarno poškodoval

Kočevje, 19. novembra.

V četrtek je bilo Kočevje prizorišče zahrbtnega roparskega napada, pri katerem je bil hudo ranjen mlad hlapec Vekoslav Tekalec, doma iz Krašič, a že dalje časa v službi pri kočevskem gostilničarju Vi. lju Slajmerju. V tej službi se je seznanil s tovarišem škufo Antonom iz Malega Liplja, občina Hinje, ki je služil do oktobra letos za hlapca pri trgovcu Herstu v Kočevju. Ko je škufo izgubil službo, je ostal brez posla. Vedel je, da je Tekalec varčen in da si je prihranil že precejšnjo vsoto. Sklenil je, polakomniti se njegovih prihrankov. Zgodilo se je takole:

Hlapec Tekalec je prenočeval v utici na vrtu Slajmerjeve gostine. V omenjeni noči je okoli 23 ure napadalec škufo Anton preplezal ograjo za hišo, se pripilazil do utice in neznansko potikal na vrata. Na vprašanje, kdo je, je odvrnil: »Odprti, jaz sem Lojze!« Tekalec je odprl vrata in zagledal zunaj tovariša škufo, ki si je sveetil z žepno baterijo. Prizgal je petrolejko ter pustil prijatelja v utico, misleč, da nima kje prenočevati in da se je v stli zatekel k njemu. Pogovor ju je zadržal vse dotlej, da je prišel čas, ko je bilo treba napojiti Slajmerjeve konje. Preden sta šla iz utice, je Tekalec še zaklenil za seboj vrata.

Tega pa škufo ni opazil. Vedel je, da ima Tekalec v utici, kjer je prenočeval, zbranjen tudi svoj denar. Šel je za njim. Komaj pa je stopil Tekalec na hlevski prag, ga je škufo odzadaj udaril s dolgim nožem po glavi ter mu prizadel hudo rano. Hotel je umoriti, ga je sunil tudi v vrat ter mu prerezal žilo odvodnico. Ko je opravil svoje zločinsko delo, se je pognal nazaj proti utici, hotel ukrasti Tekalčeve prihranke, a je našel vrata zaklenjena. Ne da bi bil dosegel svoj namen je pobežnil, toda že naslednji dan so ga orožniki izsledili in aretirali.

Gospodar Slajmer je takoj postrbel za

Lojze Zupanci

Kriza

Ena izmed lepoveljnih knjig, ki jih te dni razpošlje Vodnikova družba med tisočeri svoje prijatelje, je povest našega znanega pripovednika Lojzeta Zupanca: »Tretji rod«. Povzemamo iz knjige del poglavja, ki ima v knjigi naslov »Krizas«:

Nikdar prej ni bil stari Grebeno mislil, da se bo kdaj tako zgodilo s tretjim rodom na Grebenčevini.

Matilda je odšla s tega sveta; tih, kakor je bila pred leti odšla z Grebenčevine. Zaman so bile tiste drobne in važne skrbi, ki jih je imela gospodinja Jera zapisane na čelu za sredo in blagostanje svoje najstarejše hčerke, ko ji je izbirala balo. Zastonj se je Gregor toičko gnal, ko se je vozariji in vozariji v Kočevje ter oprezal in iztikal, dokler ni izbral hiše po svoji vseč ter jo kupil za Matildo. Tisto zimo po smrti svoje žene je prišel trgovec Mrak še nekajkrat v vas h Grebenčevini. Toda polagoma je popolnoma izostal. Naslednje spomlad pa je Jero vzmirlila novica, da se je Mrak v drugo poročil. Počasi pa so tudi njega popolnoma izbrisali iz spomina.

Zivljenje pa je teklo dalje in prineslo v Jelovec še marsikakšno spremembo. Prav je imel takrat stari Grebeno, ko se je bal govoric, ki so jih ljudje napletali o njegovi hčerki Mariji, učiteljici na jelovski šoli. Zlobneč, ki je iz zavisti do Grebenčevega bogastva vrgel med ljudi drobno iskrico klevete, je pravilno računal na instinkt množice, ki ne misli ničesar, am-

pač alepo in vztrajno ponavlja izrečeno senzacijo, meti drobno iskrico do požara in napihuje drobec, zlagan mehurček od ure do ure, dokler zlagana novica ne zraste v smrdljiv mehur... Tako je bilo tudi v Jelovcu. Vrelo je in vrelo, dokler ni bila Marija končno premeščena v oddaljeno Prekmurje.

Po njenem odhodu iz Jelovca je bilo na jelovško šolo poslanih že več učiteljev. Vsak pa je vztrajal le nekaj mesecev. In ni preje miroval, dokler ni lepega dne izginil v lepši in prijaznejši kraj... Končno je prišel v Jelovec učitelj, ki ni stnil iz kraja, ampak se je z vsjo ljubeznijo vrgel na delo za izboljšanje kulturnih in gospodarskih prilik jelovškega okoliša. Jakob Lazar mu je bilo ime.

Kmalu po Matildini smrti se je Roza poročila z Lahom. Poroka je bila tih. Od domačih ni bilo na gostiji Marjetke, ki se je bila po odhodu iz bolnišnice in po srečno prestatnih izkušnjah na sodišču s delom izplačane dote umaknila daleč proč od doma, da bi zakrila sramoto, ki se njej poslej ni zdela več sramota. To je storila bolj zaradi očeta kakor zaradi sebe. Za zmerom se je umaknila izpred oči opravičljivih Jelovčanov. Odšla je v Zagreb, kjer se je v nekakšni restavraciji udinjala v službo točajke. Del izplačane dote z doma ji je ko nalašč zadostoval za kavčijo, ki je bila predpogoj za sprejem v službo. Tako se je najmlajša hčerka Grebenčevega tretjega rodu vsa predala valovom življenja. Požrlo jo je mesto s svojim silnim tempom narejenega in zlaganega življenja — — —

Tudi Albine ni bilo. Četudi bi tačas ne ležala v otrokovi postelji, kakor je, bi je ne

Gospodarstvo

Zaključek trgovinskih pogajanj z Italijo

Iz Rima poročajo, da je bilo v petek zaključeno zasiedanje jugoslovnsko-italijanskega stajnega gospodarskega odbora, ki se je pričelo 3. t. m. Po dobljenih informacijah je bil med našo državo in Italijo sklenjen nov sporazum, ki pa se drži v okviru dosedanjega sporazuma. Zato ni pričakovati posebnih sprememb v bodoči trgovinski izmenjavi med obema državama. Pač pa je verjetno, da se bo naš izvoz v Italijo v bodoče povečal. Stremiljenje gre za tem, da se vrednost našega izvoza dvigne preko obsega izvoza v letu 1937, tako da bo približno leto znašal okrog 600 milijonov din.

Povečanje našega izvoza v Italijo pa je seveda vezano na pogoj, da se istosčasno poveča naš uvoz iz Italije, kar pomeni, da se bo naš uvoz v Italijo v enakih merilih dvignil, kakor se bo povečal naš uvoz iz Italije. Kontrola nad tem, v kakšnem obsegu se razvija ta uvoz in izvoz, bo urejena na ta način, da bo izvoz iz Jugoslavije v Italijo za vsako približno četrtletje določen v višini vplačil za uvoženo italijansko blago v prejšnjem četrtletju, podobno, kakor je to urejeno v sporazumu z Nemčijo. Na ta način bo omogočeno ravnotežje med izvozom in uvozom in bo zanjamičeno, da saldo naših terjatev v Italiji ne bo prekorajilo določenega zneska.

V plačilnem prometu ne bo nikakih sprememb. Uvoz iz Italije ostane nadalje docela svobodno, naša država pa se bo v smislu sporazuma potrudila, da omogoči povečanje uvoza iz Italije, in bo o priliki velikih javnih nabav upoštevala možnosti, da se te nabave oddajo italijanski industriji. Pri pogajanjih so bili določeni večji kontingenti za naš izvoz lesa, živine, vinjskih proizvodov in celuloze v Italijo.

Vloge se naglo vračajo

V oktobru so se hranilne vloge pri hranilnicah v Sloveniji povečale za 24 milij. Po podatkih Zveze jugoslovnskih hranilnic v Ljubljani so vloge na knjižice pri 29 slovenskih hranilnicah v mesecu oktobru narasle za 16 milij. din na 618.1 milij. din, vloge v tekočem računu pa za 8 milij. din na 441.4 milij. din, skupaj so torej vloge narasle za 24 milijonov din in so znašale ob koncu meseca 1059.6 milij. din.

Te številke so prav razveseljevale, če se pomisli, da so morale hranilnice v septembru izplačati svojim vmenirjenim vlagateljem 55 milijonov več, kakr so od njih v letem času prejele. Seveda je zadnja številka izplačil tudi dokaz, koliko gotovine so male naše hranilnice zbrali v najkrajšem času za izplačila vlagateljem. Vendar ne smemo pozabiti, da so celo v septembru izkazovale številne hranilnice porast vlog. To je bilo v naslednjih 9 hranilnicah: Cremenelj, Novo mesto, Slovenj Gradec, Maribor, Slov. Bistrica, Ptuj, Ormož, Gorenja Radgona in Murska Sobota.

V oktobru so narasle vloge na knjižice pri 8 vlogah, tekoč račun, pri 11 skupne vloge pa pri 14 hranilnicah. Število vlagateljev na knjižice je naraslo pri 8 vlogah, pri 6 skupaj pri 7 hranilnicah. Vsega je bilo 132.247 vlagateljev.

Te številke dokazujejo, da se v septembru dvignjene vloge hitro vračajo in da smemo upati, da bo kmalu zopet doseženo stanje iz avgusta. Zopetno naglo dviganje vlog pa ob enem potrjuje, da v septembru ni prišlo do dvigavanja vlog zaradi nezaupanja nasproti denarnim zavodom.

Še o pomanjkanju bencina

Na našo notico, ki smo jo objavili o pomanjkanju bencina v Ljubljani dne 12. t. m., je zagrebški »Jugoslovnski Lloyd« v številki od 16. t. m. objavil drugo notico, ki pravi v glavnem naslednje: »Ljubljanski »Jutro« poroča, da je Ljubljana ostala skoro brez kapljice bencina in vali krivdo na kartel. V zvezi s tem se dozna, da je pomanjkanje bencina v Ljubljani prišlo v prvi vrsti zaradi pomanjkanja vagonov-cistern, ki so sedaj angažirani za prevoz nafte iz Rumunije. Vrhu tega ni Ljubljana ostala docela brez bencina, ker so predstavniki bencinskega in spirtovega kartela pravočasno poskrbeli za minimalno količino bencinske mešanice. Nekateri spekulanti v Ljubljani in okolici pa so zvedeli za pomanjkanje cistern in so vse manj-

Naša trgovina z Italijo je bila letos manjša nego prejšnje leto, in sicer predvsem zaradi tega, ker smo v sporazumu z Italijo le deloma izkoristili italijanske kontingente, da se na ta način doseže pasivna trgovinska bilanca in s tem zmanjšanje salda naših terjatev v Italiji. V devetih mesecih letošnjega leta se je gibala naša trgovina z Italijo v primeri z ustrežajočim razdobjem prejšnjih let takole (v milijonih din):

	izvoz	uvoz	saldo
9 mes. 1935	551	306	+245
9 mes. 1936	62	4	+58
9 mes. 1937	422	325	+97
9 mes. 1938	239	307	-68

Vrednost našega izvoza je bila torej letos v 9 mesecih t. l. za 183 milijonov din ali za 44% manjša nego lani. Tako občutno zmanjšanje je bilo potrebno, ker se naš uvoz iz Italije ni dvignil, kakor se je to pričakovalo, temveč je bil celo nekoliko manjši nego lani, namreč za 18 milijonov din ali za 55%. Doseženo pa je bilo, da je vrednost našega uvoza iz Italije vendar večja od vrednosti izvoza, pasivna trgovinska bilanca pa je bistveno pripomogla k zmanjšanju salda naših terjatev.

Naš klirinški saldo je znašal namreč letos v aprilu skoro 200 milijonov din, medtem ko je dne 15. t. m. že popustil na 67 milijonov in nam danes Italija dolguje v klirinžu le še eno tretjino zneska, ki nam ga je dolgovala pred območje letošnega leta. Sedaj, ko je saldo zmanjšan v taki meri, lahko zopet mislimo na povečanje našega izvoza v Italijo, in če se bo povečal še uvoz italijanskega blaga, nam bo dana možnost, da naš izvoz v Italijo v večji meri dvignemo.

Še količine bencina, ki so bile v teh dneh poslane v Ljubljano, pokupiti in na ta način pustiti črpalke brez bencina. Ko pa črpalke niso imele bencina, se so morali avtomobilisti obračati k tem spekulantom in plačevati bencin po 1 do 2 dinarja dražje, nego znaša uradna cena. Finančno ministvo je odredilo vsem finančnim direktorjem, naj izvedejo energično preiskavo zaradi teh spekulacij na trgu bencina in naj napravijo najostrejšje ukrepe proti spekulantom. Sicer pa ima ljubljanski trg odsele dovoljne količine bencinske mešanice.

Glede na gornje trditve »Jugoslovnskega Lloyd« smo prejeli od sekcije trgovcev-prodajalcev bencina pri Združenju trgovcev v Ljubljani, naslednje pojasnilo:

1. Čudimo se Jugoslovnskemu Lloydu, kje dobiva take podrobne informacije, ko je zastopnik petrolejskih družb na svojo častno vprašanje zakaj primanjkuje bencina izjavil, da so temu vzrok tvornice dehidriranega spirita, ki ne morejo v zadostni količini dobavljati spirita za mešanje. Jug Lloyd govori samo o pomanjkanju cistern, o pomanjkanju spirita pa sploh ne omenja ničesar.

2. Glede očitka »spekulativno« si bodo trgovci poskušali pri sodišču primernega doščjenja, kjer bo Jug Lloyd imel priliko svoje trditve dokazati.

3. Kar se tiče »izvestnih spekulativno« ugotavljamo samo to, da je tak očitek brez vsake podlage in neprimeren če že ne za ljivo. Tudi če bi hoteli pokupiti bencin bi tega ne mogli, ker bencin ni zmanjkalo vsem črpalkam v Ljubljani temveč samo črpalkam, ki niso komisijonarji petrolejskih družb. Glede očitka, da se morali plačevati avtomobilisti pri v blanku citiranih »spekulativno« bencin 1 do 2 din dražje, bomo dali priliko Jug. Lloyd, da bo svojo trditve lahko dokazal pred sodiščem.

Ugotavljamo, da cene bencinu niso povsali trgovci, ker jo po uredbi, odnosno naredbi sploh ne morejo, pač pa se petrolejska zajednica sama trudi porovno zvišati cene bencina.

Kar se tiče odredbe preiskave min. financ moramo rešnici na ljubo ugotoviti, da je prav Združenje trgovcev v Ljubljani že 10. novembra t. l. brzojavno opozorilo min. financ na pomanjkanje bencinske mešanice, naka je min. že zahtevalo tozadevno preiskavo pri podrejenih uradih, ki so tudi že dobili potrebna pojasnila.

Valutni predpisi za inozemce

Da se pravilno obveste tuji turisti, kakšno valuto smejo odnesti s seboj iz naše države, opozarjajo naši turistični zavodi, da se v veljavni se vsa prejšnja navodila, ki se glase:

Tujec, tranzitni potnik ali turist, ki prinese v našo državo samo valuto in si o tem izvesti na mejni od carinskih organov potrdilo, sme na podlagi tega potrdila odnesti ves neporabljen denar, in sicer v tisti valuti, katero je prinesel s seboj. To pomeni: Če je prinesel dolarje, marke, ali penge, more odnesti vse preostale dolarje, marke in penge. Pri tem pa je treba vedeti, da vsote posameznih valut, katere odnese s seboj, ne smejo nikdar presežati vsoto uvožene valute. Kdor prinese s seboj recimo 30 dolarjev, 10 angleških funtov in 100 pengov, more odnesti s seboj največ 30 dolarjev, 10 angleških funtov in 100 pengov, nikakor pa ne več dolarjev in funtov; namesto pengov ali obratno. V tem primeru sme tujec odnesti s seboj največ 200 din, če je tujo valuto izmenjal za dinarje. Prav tako sme tujec, ki ima potrdilo, da je v državo prinesel samo dinarje, odnesti s seboj dinarje, ki jih ni potrošil v času svojega bivanja.

Ali pa: Tujec, ki je prinesel samo dinarje, sme na podlagi potrdila o tem, odnesti kako drugo valuto. V primeru, da je tujec prinesel tako dinarje kakor tudi valuto in ima o tem potrdilo, potem sme odnesti s seboj poleg valute tudi dinarje, seveda v mejah uvoženih vsot posameznih valut odnočno dinarjev. Pripominjamo se, da se vse zgoraj rečeno nanaša samo na primer, če hoče tujec ostanek prinesenega denarja zopet izmeniti na podlagi potrdila o uvozu denarja. Toda poleg tega ima tujec možnost, da na podlagi potrdila o uvozu zamenja prineseno valuto pri kakih domači pooblašteni banki ali menjalcu za kako drugo valuto. V tem primeru bo pooblaščen banka vpisala v potni list tuju prodano valuto, in bo tujec na podlagi tega vpisa smel kupljeno valuto odnesti s seboj. V takih primerih pa tujec ne morejo dobiti zravno valuto za slabo.

Izvoz preostalega denarja iz države na podlagi potrdila carinarnice o uvozu, je omejen in vezan na rok in sicer pri tranzitnih potnikih na 30, pri turistih in letovisateljih na 60 dni od prihoda. Če pa je tujec (nemški turist) prinesel kreditno pismo, pa je na podlagi istega pisma pri pooblašteni banki ali menjalcu dobil dinarje, se mora z ostanekom dinarjev posopati po navodilih, ki jih je Narodna banka poslala vsem pooblaščenim zavodom. Ta navodila pravijo: Neporabljen znesek dinarjev, ki ostanejo nemškim turistom po odhodu iz naše države, se mora vrniti Narodni banki s pripombo, da se protivrednost v nemških markah odobri nemški obračunski blagajni z označitvijo naslova v Nemčiji na katerega naj se izplačilo dostavi. Pri izplačilu dinarjev morajo pooblašteni denarni zavodi in ustanove opozoriti nemške turiste, da smejo efektivnih dinarskih novčanic odnesti samo za 100 din, ostanek pa morajo vrniti po listi poti, po kateri so ga prejeli in se jim mora ustrežajoča porivrednost v markah vrniti preko nemške obračunske blagajne.

Gospodarske vesti

Devizne ugodnosti za izvoz puranov v Anglijo. V vrsti ukrepov, s katerimi noče vlada omogočiti močnejši izvoz naših proizvodov v tujino, je finančni minister Leticia izdal odlok, po katerem bo Narodna banka odkupila od naših izvoznikov puranov v Anglijo funte po posebnem tečaju 262 din za angleški funt mesto 238 din, kolikor notira angleški funt na naših borzah. Na ta način bodo mogli naši izvozniki plasirati na angleškem trgu večje količine naših puranov, kakor prejšnja leta, a gotiljeli puranov bodo s tem dosegli višje cene.

Spremembe pri »Indusus«. Ko je Mestna hranilnica ljubljanska pred leti prevzela v konkurzno postopanju tvorniške objekte tvrdke Poliak, tvornice usnja d. d., je ustanovila družbo »Indusus«, tvornico usnja in usnjenih izdelkov, družbo z o. z., ki je od Mestne hranilnice prevzela te tvorniške objekte in je vzpostavila obratovanje v tvornici. Pred meseci pa je Mestna hranilnica ljubljanska prodala svojo udeležbo pri tej tvrdki »Indusus«. In sicer ljubljanskemu industriju Adolfu Mergenthalerju, ki ima že svojo tvornico usnja na Zaloški cesti št.

54. V zvezi s to prodajo so bila v notarskim zapisom od 18. oktobra t. l. spreminjena nekatera določila pravih, zlasti glede posloводства. Obenem je bila izbrisana prokura dr. Inž. Ivota Ribariča, vpisana pa sta bila kot poslovodji Adolf Mergenthaler, industrijec, in Elizabeta Mergenthalerjeva, oba v Ljubljani, Zaloška cesta 54. Obenem je bila podeljena za celokupno podjetje prokura Otmarju Pehaniju, uradniku Mestne hranilnice ljubljanske.

Iz trgovinskega registra. Vpisani sta bili nastopni tvrdki: Metalurgija Hribernik Karol in Milodraž Alojzij, javna trgovska družba v Tratu pri St. Vidu nad Ljubljano (kovinotiskarstvo). Evgen Hribernik, specialna trgovina s steklom, porcelanom in kuhinjskimi potrebščinami, Ljubljana, Tyrševa 69. — Vpisana je bila »Internationale Jugoslovnske transportne in prometne d. d., prej S & W Hoffmann« v Zagrebu, podružnica v Ljubljani. — Pri Jugoslovnskih tekstilnih tvornicah Mautner d. d., Ljubljana, je bil kot član upravnega sveta vpisan Herbert Kundegaber z Dunaja. — Pri tvrdki R. Miklauc »Pri Skofu« v Ljubljani je vpisano, da je vstopila kot družbenica Marija Karoline Drogenik, soproga trgovca v Ljubljani.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Karola Mantla, slaščičarja v Celju (poravnalni upravitelj dr. Alojz Gorican, odv. v Celju; poravnalni narok 21. decembra ob 9., prijavni rok do 16. decembra).

Prodaja. Dne 22. t. m. se bo vršila pri glavni carinarnici v Ljubljani licitacija za prodajo bombažne in svilene tkanine.

Dobave. Direkcija drž. železnice v Subotici sprejema do 22. t. m. ponudbe za dobavo raznega vodovodnega materiala. Direkcija drž. rudnika v Kakmju sprejema do 23. t. m. ponudbe za dobavo nasti za jamske vozčke, do 30. t. m. za dobavo 500 kg železne pločevine, navadne vrvice in vrvice za zastore ter električnih vremenskih upaljšev. Komanda podvodnega orožja v Kumboru sprejema do 28. t. m. ponudbe za dobavo električnih zvoncev, žice, izolatorjev, raznih cecil vijakov, natic l. dr. Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 7. decembra ponudbe za dobavo vrec za premog, držal za lopate in kladiva ter impregnirane lanene jadrnine.

Licitacije. Dne 22. t. m. bo v Intendanturi štaba vrtaške divizijske oblasti v Banjaluki licitacija za dobavo 5.650 kg mila za pranje. Dne 22. t. m. bo pri kr. banški upravi dunavske banovine v Novem Sadu licitacija za dobavo registriranih tablic za motorna vozila in bicli-

Tako dober tek vzbuja

naravna Rogaska slatina, da so se po zgodovinskih podatkih prebivalci okolice za časa lakote v 30-letni vojni izogibali pitju to vodo, ker jim je povzročala prevelik tek.

Dne 5. decembra bo pri upravi smodnišnice v Kameniku licitacija za dobavo 5000 m užitnega vrvice (okovni štapi) in 7500 kg aluminija. Dne 10. decembra bo pri ekonom. odd. gen. direkcije drž. železnice v Beogradu licitacija za dobavo parnih norm. tirnih lokomotiv. Dne 21. decembra bo pri direkciji pomorskega prometa v Splitu licitacija za dobavo zakovic.

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 7.84 milijona din nasproti 10.17, 5.47, 5.58 in 18.30 milijona din v prejšnjih štirih tednih. Tečaj nemške klirinške marke se je v preteklem tednu sprito intervencij naše Narodne banke držal na višini 14.30 — 14.33.

DEVIZE

Curih. Beograd 10, Pariz 11.6450, London 20.8150, New York 442.875, Bruselj 74.8250, Milan 23.30, Amsterdam 24.045, Berlin 177.18, Stockholm 107.2250, Oslo 104.60, Kopenhagen 92.9250, Praga 15.14, Varšava 83, Budimpešta 67.50, Atene 3.95, Bukarešta 3.25.

Blagovna tržišča

ČILCO

Chicago, 19. novembra. Začetni tečaj: pšenica za dec. 63.875, za maj 66.125; Koruza za dec. 50.375, za maj 51.125, za julij 52.25.

Winnipeg, 19. novembra. Začetni tečaj: pšenica za dec. 59.25, za maj 62.25, za julij 63.

BUMBAZ

Liverpool, 18. novembra. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za dec. 4.81 (prejšnji dan 4.79), za maj 4.83 (4.83).

New York, 18. novembra. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za dec. 8.60 (8.64), za maj 8.27 (8.59).

Zopet umor v ptujski okolici

Ptuj, 19. novembra. Med Narapljami in Janzevim vrhom se razprostira majhen gozdček, skozi katerega vodi kolovoz. Ta gozd pa je bil v četrtek zvečer kraj strašnega zločina. Okrog 17.30 so našli domačini na previsu med Narapljami in Janzevim vrhom mrtvo preužitkarico Nežo Lubejevo z Janzevega vrha. Takoj so obvestili orožnike na Ptujski gori in sodišče v Ptuju. Na kraj zločina je odšla še isti večer sodna komisija, ki je ugotovila, da je bila nesrečna žrtev napadena iz zasede. Morilec je čakal na Lubejevo skrit nad potjo in ko se mu je približala jo je udaril s toplim predmetom tako močno po glavi, da se je takoj zgrudila. Na tih ležečo je še večkrat udaril, da ji je razbil glavo in so možgani brigali naokrog. Pri sodni obdukciji so ugotovili da je dobila okrog deset udarcev po glavi, ki so bili vsi smrtni.

Lubejeva je imela na Janzevem vrhu lepo posestvo ki ga je pred leti prepisala nekakšnji. Z možem je živel 17 let in lepi harmoniji, nato pa jo je začel zanemarjati in ker ni bilo otrok, se je hotel ločiti, na kar pa ni pristala. Pozneje so jo kot duševno bolno poslali v umobolnico v Ljubljano, kjer pa so ugotovili, da je popolnoma zdrava in jo poslali zopet domov. Ko se je vrnila je bila domačija, ki je bila še njena last v precejšnjem neredu. Najpotrebnejše stvari so bile razprodane in zato je po nasvetu sestre prepusila posestvo svoji nekakšnji.

Nečakinja se je kmalu nato poročila, a Lubejeva si je izgovorila preužitek ki ga je v začetku tudi dobivala. Pozneje so se pa razmere v hiši poslabšale in Lubejeva je odšla z doma službit. Ker pa ni živel na domačiji, ji po notarski pogodbi ni pripadala preužitnina. Spet se je vrnila k ne-

čakinj, a prepri so se začeli znova. Zadnja leta je Lubejeva hodila na delo na posestvo učitelja Žunkoviča v Narapje. Vsak večer se je po končanem delu vračala domov. To je vedel tudi morilec, ki jo je počakal v zasedi in jo ubil.

Ko so preiskali njeno sobo, so našli hranilne knjižice z vlogo 9000 din, pri sosedih pa je imela izposojenih tudi 5000 din. Videti je torej, da je živel v dobrih gmotnih razmerah. Z možem zadnja leta nista živel v skupnem gospodinjstvu Lubej je že več let v Zagrebu in sploh ni prihajal v ptujsko okolico.

Dva požara pod Kumom

St. Jurij pod Kumom, 19. novembra

Bilo je že proti jutru, ko sta se namerila dva hribova v dolino, da ujameta še prvi jutriji vlak. Med potjo pa sta opazila, da je pri Čopovih gorel voz ajde pod skednjem. Ogenj se je oprjel na skednja. Moža sta brž potegnala voz z gorečo ajdo na plano, nato pa prebrudila Čopove, ki so hitro tekli gasit. Posrečilo se jim je rešiti skedenj.

Po sledovih so ugotovili, da jim je nekdo vtaknil in ajdo tlečo bukovo gobo. Posestnica Marija Čopova je prijavila dogodek orožnikom, ki imajo na sumu nekega domačina.

Ogenj pri posestniku Zajcu v Padežu pa je napravil mnogo večjo škodo. Zajčeva domačija je v skritem grabnu v kumljanskih hriboh. Sredi noči je začel goriti kozolec, ogenj pa je prešel tudi na sosedno poslopje.

Kdaj se more službojemalec odpovedati

odškodnini za nadure

Zakon o zaščiti delavcev določa da se v obrtnih in trgovinskih obratih sme delati v občje po 10 ur, v industrijskih podjetjih po 8 ur, v nekaterih obratih pa po 9 ur na dan. Če se dela preko teh v zakonu določenih ur, pravimo, da službojemalec opravlja nadure. Za vsako naduro pa morajo lastniki podjetij plačevati delojemalcem najmanj po 50% novoviska na navadno mezdno. Če ima tedaj delojemalec dogovorjeno ali po kolektivni pogodbi določeno mezdno po 5 din od ure, mu pristojna za opravljeno naduro 7.50 din.

Tej pravici se delavec pri vstopi v službo ali med trajanjem službenega razmerja niti odpovedati ne more. Obrtno sodišče je imelo že večkrat priliko obravnavati take primere, ko je delavec pri vstopu v službo podpisal listino, v kateri se je vnaprej odpovedal, da za morebitne nadure ne bo zahteval odškodnine; marsikateri tvrdke dajo ob izplačilu tedenske ali 14 dnevne mezde delavcu podpisat s pečatnico odstisnjeno besedilo, da nima niti za bolezenski teden niti za nadure niti iz katerega drugega naslova ničesar več terjati. Če je službojemalec kljub taki pismeni ali ustni izjavi po izstopu iz službe utoževal odškodnino za opravljene nadure, mu je sodišče odškodnino priznalo, seveda če je število nadur dokazal. Tako izjava se smatra po zakonu neveljavna in za delojemalca neobvezna. Zakon gre s stališča, da socialno šibkejši delojemalec stoji pod močnim gospodarskim pritiskom in da tedaj vse vpiše, ker se boji, da službe sploh ne bi dobil ali pa jo predčasno izgubil.

Dugačna pa je reč, če službojemalec po tako izjavo potem, ko mu je bila služ-

ba odpovedana ali celo po izstopu iz službe. V tem času se delojemalec nima več bati, da bi ga delodajalec odpustil. Zdjaj ne pridejo več v poštev predpisi; zakona o zaščiti delavcev, marveč predpisi občnega državljankega zakonika. Izjava mora biti prosta, resna, določna in razumljiva. To nam bo pojasnil primer, s katerim so se bavila sodišča v vseh treh instancah.

Pavel je nakupoval sirove kože in jih nasprij prodajal. Imel je povprečno zaposlenih po 10 delavcev. Lojze je bil pri njem zaposlen kot skladiščnik skoro 6 let. Po pravilnem izstopu iz službe je Lojze tožil Pavla kar za 19.205 din. V tožbi je navajal, da je sprejemal kože, delo pričeval ob 7, in delal do 20., imel ni niti opoldanskega odmora in je svoje borno kosilce pojedel med delom kar stoji. Kosilo mu je prinašala ali žena ali hčerka.

Lojze je tedaj delal vsak dan najmanj po 13 ur, včasih tudi več. Ker je bil v Pavlovem podjetju dovoljen samo 10-urni delovnik, je Lojze opravil vsak dan najmanj tri nadure, vendar pa zahteva plačilo samo za dve naduri na dan za tri leta nazaj. Plaćo je imel po 300 din na teden ali 50 din na dan ali 5 din na uro. Nadura mora biti tedaj plačana s 7.50 din. V 875 dneh je opravil 1750 nadur, za kar mu gre 13.125 din.

Razen tega je v sedmih treh letih delal tudi 624 ur ob nedeljah, katero delo se šteje za nadure in zahteva za to 4.680 din. Nadalje je Lojze navajal, da mu je Pavel obljubil posebno nagrado, če bo nabral 15 vagonov kož. Lojze je to količino nabral, Pavel je pri tem zaslužil 150.000 din, ni pa Lojzetu kljub ponovni obljubi dal ni-

kake nagrade; za to je zahteval 1000 din s tožbo.

Naposled je Pavel obljubil Lojzetu en tovorni avto suhih bukvih razzaganih drva v vrednosti najmanj 400 din. Celotna vsota, katero je imel Lojze terjati od Pavla, je torej znašala 19.205 din. To je horendna vsota tudi za dobro situiranega trgovca, seveda bi se bila Lojzetu prilagela, če bi bil privedel. Toda Lojze je imel smolo sodišče mu ni prisodilo niti pare, nasprotno pa je bil obsojen, da mora plačati nasprotnemu zastopniku pravdne stroške v znesku 5.710 din; stroški njegovega zastopnika pa seveda niso nič nižji. Pripomniti je še, da Lojze ni plačal nikakih kolkov, ker je imel pravico siromasnih.

Pri razpravi se je namreč dognalo, da so bile Lojzeteve trditve glede obljubljene nagrade in drv popolnoma izmišljene. Pri izstopu iz službe sta imela Pavel in Lojze oba račun, ki je Lojzetu v dobro pokazal 1.550 din. Pri tej priliki je Lojze pripomnil, da bi mu Pavel »žih« še kaj več dal, ker je več ko 5 let garal in večkrat delal preko ure. Naposled je Pavel rekel, da mu je Lojze zapravil kož v vrednosti 1.500 din in da mu to škodo odpmsti, ker je včasih res kakšno uro več opravil. Nato se je sestavila listina, v kateri le bilo zapisano, da so s tem vse medsebojne zahteve popolnoma poravnane. Lojze je to listino prečital in jo podpisal.

Pravdno sodišče je smatralo, da se službojemalec po razrešitvi službenega razmerja lahko in pravovneljavno odpove odškodnini za morebiti opravljene nadure. Lojze se je sicer pritožil na okrožno sodišče in na Stal sedmorce, vendar sta oba sodna dvora potrdila prvo sodbo.

Ta pravda bi se bila pred uveljavljenjem novega obrtnega zakona obravnavala pred obrtnim sodiščem, kjer je zastopstvo po odvetnikih izključeno. Če bi bil Lojze utož-

val samo 12.000 din, bi se bila pravda vršila pred obrtnim sodiščem in bi bili oba stranki prihranili precej visoke odvetniške stroške. Če bi bil Lojze svojega zastopnika pravilno informiral bi ta skoro gotovo ne bil vložil tožbe ali pa vsaj ne za tako visok znesek in bi bil na ta način lahko spravil zadevo pred obrtno sodišče.

Svojo pretirano zahtevo pa je Lojze pripravil tudi Pavla ob 5.710 din, katere bo ta moral plačati svojemu odvetniku, ker ni upanja, da bi jih Lojze sploh mogel kdaj poravnati. Seveda bo tudi Lojzetov zastopnik terjati poravnavo stroškov. Lojze je tedaj v nevarnosti, da mu bo izvrševalni organ vse življenje za petami. Ljudje, katerim se podeli pravica ubožnih, menijo, da lahko utožujejo še tako neosnovane zahteve, češ saj se mu ne more nič vzeti, saj nič nima itd. Ta primer pa nam kaže, da je tako mnenje napačno. Pretirajoča stranka povzroča nasprotniku stroške, sama sebi pa sitnosti, če ne tudi stroške.

NE BO DRZALO

Na tovrstnem parniku so se mornarji zbrali k skupni molitvi. Prvi Častnik Jim bers iz svetlega pisma, ki pa se je od morske vode nekoliko zleplilo. Tako je bere: »In Peter je sedel na kamen... obrne list... in odletel.«

Častniku se zdijo to nekoliko neverjetno, pa obrne list nazaj.

»In Peter je sedel na kamen... in odletel.«

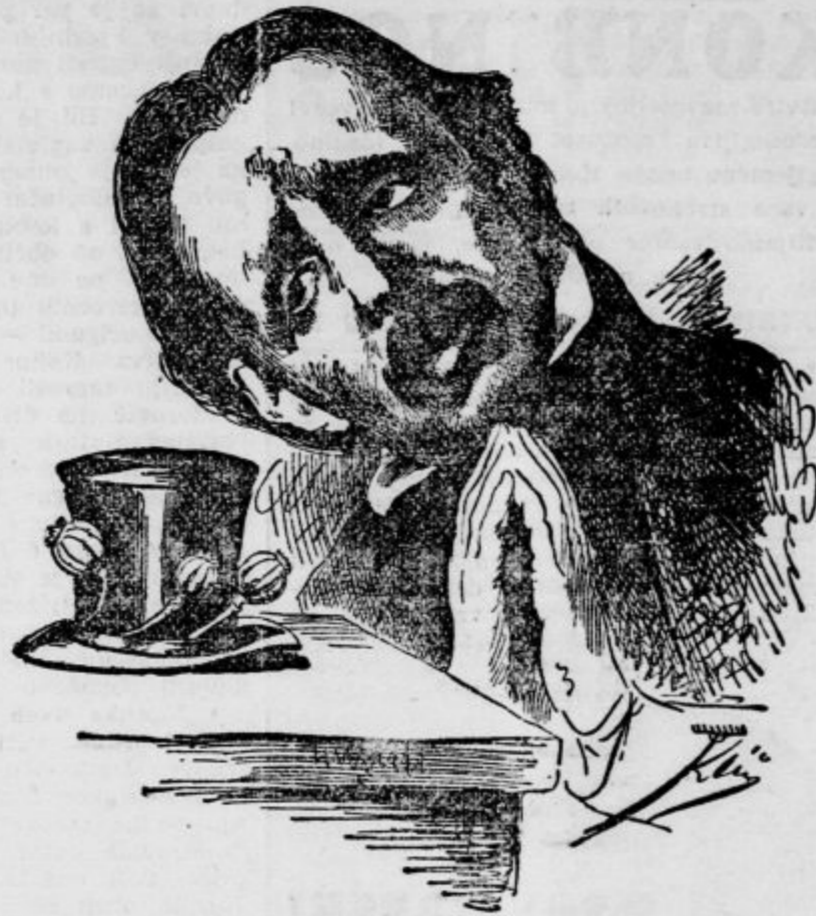
»Se enkrat obrne jezno list nazaj: »In Peter je sedel na kamen... hudič naj me vzame... in odletel.«

V HOTELU

Narodno prebujenje pred sedemdesetimi leti

Doba narodnih taborov

Spomni na velika slovenska zborovanja v letih od 1868. do 1871.

Dr. Valentin Zarnik in poznejši renegat dr. Karel Dežman — karikatura mojstra Kiliča

V dobi Napoleonove Ilirije je posijala Slovence za nekaj kratkih let zarja svobode ter je dobila slovensčina vstop v šole in urade, kar pa je bilo le prehodnega pomena.

Ze v dobi dunajske revolucije 1848 so sestavili Slovenci, zbrani v dunajskem društvu »Sloveniji« svoj slovenski narodni program ter zahtevali na podlagi naravnega prava: 1. Zedinjeno Slovenijo t. j. upravno združitev vsega ozemlja, kjer prebivajo Slovenci.

Razočaranje po revoluciji leta 1848

Toda revolucijsko leto 1848. je našlo Slovence popolnoma nepriljubljene. Sicer je vse prekipelo navdušenja in idealizma, toda na praktično izvedbo stavljenih zahtev in programa ni nihče mislil.

Pač pa pomenjajo šestdeseta leta preteklega stoletja živahno notranjepolitično, družabno in literarno prebujanje naroda. V tej dobi so rastle na slovenskem ozemlju čitalnice kakor gobe po dežju in jih je bilo do 1870 že 58.

Prvi tabor v Ljutomeru

Leta 1867 so dobili avstrijski narodi z ustavo spet razne politične pravice, med njimi tudi pravico zborovanja. Po vsej Avstriji se je začelo živahno politično gibanje po češkem zgledu so začeli tudi Slovenci prirejati zborovanja in se posvetovati o tem, kaj bi zahtevali od vlade.

taboru, dočim sta se kranjska politična voditelja Slovencev takih »hodov« bala čes kaj bo k temu rekla vlada. Na sestanku slovenskih politikov in rodoljubov 7. julija 1868 je bilo sklenjeno, da bo prvi slovenski narodni tabor 9. avgusta v Ljutomeru. Oklic za ta tabor so podpisali kmetje in trgovci ter dva odvetnika Oblastem taki tabori seveda niso bili všeč in je e. kr. na mestništvo v Gradcu ljutomerski tabor prepovedal toda notranje ministrstvo na Dunaju pa pozneje po posredovanju slovenskih poslancev dovolilo. Mnogo gostov je prišlo iz Ljubljane, Maribora in Celja.

Za zedinjeno Slovenijo

Glavna točka na taboru, o kateri se je razpravljalo, je bila Zedinjena Slovenija. V novi ustavi se je sicer nahajal § 19 ki je vsem avstrijskim narodom zajamčil enakopravnost in enakoveljnost. Slovenci pa so bili že takrat trdno uverjeni, da bo ostal ta paragraf le mrtva črka, če ne bodo združeni vsi Slovenci in skupno upravno celoto z narodno vlado in skupnim deželnim zborom v Ljubljani.

Lojze Novak:

Kos kruha

Kruha v našem skromnem, z otroki napolnjenem delavskem domu ni bilo na pretek. Gotovo bi ga vsaj en dan v tednu ne bilo, da ga ni naša mati znala tako mojstrsko rezati. Ne zprosmo se je držala svoje dognane mere in teže kosom, ki so dosegli ono matematično skrajno mejo, da so se zadostovali za prehrano in da so hkrati jamčili, da bo mati s kruhom izhajala do nove peke, ta pa je bila vedno na strogo določen dan v tednu.

Pekla je, kakor vse delavske žene, v skupni krušni pečji po strogo določenem vrstnem redu, ob petkih popoldne. Ko je ob treh pri Devici Mariji v Polju zavrnilo v spomin Kristusove smrti, je bil njej glas zvona tudi znak, da je kruh pečen. Med tihno molitvijo je z loparjem jemala čudovito dehteče vroče hlebec iz pečji otroci pa smo jo obstopili in čakali, kdaj bo z loparjem spodesta mali hlebec, ki ga je zgnelja iz testa nastrganega po mevr-gi.

Dopolodne ob desetih in popoldne ob štirih smo jo obstopili v pokrogu. Na levi najstarejša Pepa in potem po vrsti: Lojze, Stefka, Johan, Francej in Mica. Hilda, ki je komaj znala reči »Mama kluha« in se je še držala matere za krilo, je nastopila le iz ljubosumnosti ali pa zato, da izpolni vrzel, ki bi nastala zaradi Rože, ki je že

cev podpirajo in vzdržujejo slovenski zavodi, slovenske realne in gospodarske šole. Zborovalci so se navduševali tudi nad tem da se je leta 1866. Avstrija ločila od Nemčije. Dr. Vošnjak Jože je izjavil: »Veselim se, da se je enkrat za vselej raztrgala vez, ki je oklepala Avstrijo na nemško šolo in ki je bila kriva največjih nesreč za Avstrijo in njene narode. Koliko slovenske krvi se je prelilo za nemški poklic Avstrije!« Enake besede so izjavile veliko navdušenje tudi petdeset let pozneje na taborih za majniške deklaracijo

Žalski in vižmarski tabor

Drugi tabor je bil 9. septembra 1868 v Zalcu, na travniku posestnika Žuže. Kjer se je zbralo okrog 15.000 ljudi, Predsednik je bil dr. Jože Vošnjak, ki je govoril o Zedi-

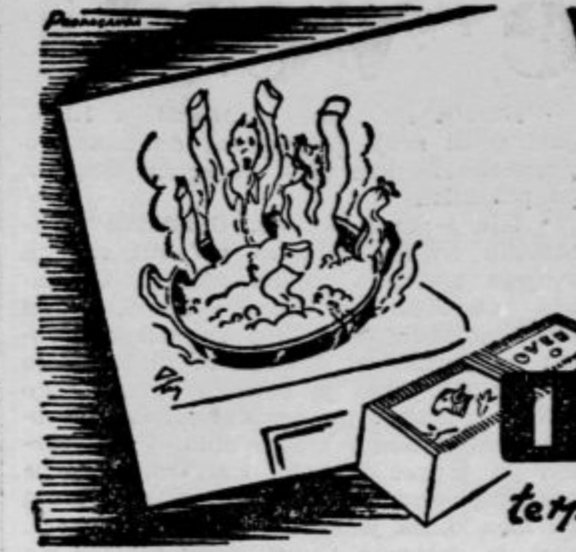

Dr. Josip Vošnjak

njeni Sloveniji, dr. Ploj o slovenskem uradovanju, dr. Zarnik za slovenski cerkveni jezik, dr. Razlag za povzdgo kmetijstva in Božidar Raič za slovensko solstvo. Za 29. september je bil sklican tabor na Bistrici pri Pliberku na Koroškem vendar pa ga je vlada prepovedala. Čet da je prebilju Celovca, kjer zboruje deželni zbor. — Tretji tabor je bil 18. oktobra 1868 v Sempasu pri Gorici kamor je prišlo do 12.000 ljudi. Gorica je bila vse naokoli zastražena od vojaštva in orožnikov. Nihče od zborovalcev ni smel v mesto. Predsednik je bil dr. Lavrič, govorniki pa dr. Tonkli, Nabergov, Dolenc, Klavžar in Živič. — Leta 1869, je začela spet Gorška s četrim narodnim taborom 25. aprila v Brdih, kamor je prišlo okrog 8000 ljudi. Pol-g prejšnjih sta se se otila govornika kmet Ivan Toroš iz Medane in solkanski župnik Doljak. — Peti tabor 2. maja je zbral v Sevnici 7000 ljudi, med njimi tudi mnogo sosednih Hrvatov.

odšla kot najstarejša od hiše. Ta red in število otrok v pokrogu sta se ohranila več let. Če je bil čas, da kdo od starejših odide po svetu, je bil že pripravljen mlajši kljun da izpolni vrzel. Ko smo bili tako zbrani k matici, se je mati s hlebcom kruha, naslonjenim na prsi, ozrla na nas, potem je z naglico, posebej pogledala onega, ki je na vrsti in v trenutku je roka vedela, koliko milimetrov globoko in koliko centimetrov v dolžino mora nož, da bo kos v skladu z vsemi njenimi dognanji, kar se t'če zadostne prehrane in strogo določenega trajanja zaloge. Vsaka prošnja za večji kos bi bila zaman in tudi prepoznana. Rezanje kruha ji je šlo tako spretno in hitro izpod rok da sem v trenutku, ko sem se zavedel, da sem na vrsti, imel kruh že v rokah. Samo enkrat se je zgodilo, da jo je premagal glas srca, ki je za nekaj trenutkov zmedel vse njene nelzprosmne mere in red.

Star sem bil osem let, ko me je mati poslala z nekimi naročilom h Kamnarjevim v Ljubljano. Pri Kamnarjevih smo stanovali preden smo se preselili v Vevče. Kamnarjevi gospodje, pa tudi dekle in oba hlapca, Peter in Fronc, so me imeli zelo radi. Najbrž v šali so me povabili, naj pridem drugi dan v Zadobrovo na senožet, kamor bodo prišli kosit. Povabilo sem vzel za res. Prosil sem mamo, da mi dovolji ta izlet. Ker je poznala dobra hlapca Fronca in Petra, mi je dovolila, in tudi to, da smem prenočiti pri koscih v lopi, drugi dan popoldne pa bi se moral vrniti domov.

Nikar ne žalujte...

temveč zahtevajte, da Vam dajo drugo milo, ki Vam nudi čisto kopal v penah, ki Vas osvetežuje in pomlaja; to pa samo terpentinovo milo »OVEN«. Perite nas s terpentinovim milom »OVEN«, ki nam daje prijeten svež vonj.

Predsedoval je dr. Serbec iz Maribora. Sesti tabor, prvi na Kranjskem, je bil 9. maja na Kalcu pri Zagorju na Notranjskem. Na tabor je prišlo do 8000 ljudi z Notranjskega, Primorskega in iz Istre.

Vse slovenske pokrajine so se zbirale na narodnih taborih, le Ljubljana je molčala, ke: so se kranjski politični voditelji z dr. Bleiweisom na čelu bali vlade. Toda prebivalstvo samo je zahtevalo sklicanje tabora dolajski kmetje so to zahtevali od svojega poslanca, grofa Barba, Notranjci od svojih voditeljev ter grozili, da bodo sicer sklicali tabor sami. Končno se je moral vdati tudi konservativni dr. Bleiweis ter sklicati sedmi tabor 17. maja 1869 v Vižmarje pri Ljubljani. Na ta tabor, največji med vsemi, se je zbralo okrog 30.000 ljudi iz vse Slovenije. Celo uradno poročilo iz one dobe čeni deset do petstaj tisoč udeležencev. Na cesti od Ljubljane do taborišča v Vižmarjah je stal slavolok pri slavoloku s trobojnicami in primernimi napismi. Nad dvesto voz, okrašenih z zastavami, s smrečjem in cvetkami se je pomikalo proti St. Vidu, nepregledne množice naroda pa so šle peš. Ob eni popoldne je odkorakal Sokol, za njim pa dijaštvo z zastavo. Navdušena mladina je prepevala protinemško in protiturkarsko zabavljico: »Hali, halo, želodov več ne bo!« Kljub zelo slabemu vremenu je bil vpliv vižmarskega tabora velikanski. Udeleženci so se v svojih poznih letih solznih oči pripovedovali o tem veličastnem taboru. Seveda ni manjkalo vladnih protikupep. Med ostalim je izdal ljubljanski župan dr. Suppan razglas, ki je na podlagi odloka e. kr. deželnega predsedstva prepovedal nošnje taborške spominške kolajne z napisom: »Živela Slovenija! Zedinimo se! Ne vdajmo se!« Kdor bi jo nosil, temu so zagrozili s strogo kaznijo. Predsednik tabora je bil dr. Bleiweis, ki je govoril o Zedinjeni Sloveniji. Ostali govorniki so bili: dr. Vošnjak v imenu Stajercer, dr. Tonkli za gorške Slovence, dr. Zarnik, Noll, dr. Razlag in dr. Costa. — Zadnji v tem letu je bil osmi tabor 6. avgusta v Ormožu, kamor je prišlo poleg domačinov tudi mnogo Hrvatov iz Varaždina in okolice.

Uspehi in posledice

Leta 1870 je bilo devet taborov: 1. maja v Tolminu, 29. maja v Sežani, 12. junija v Cerknici, 19. junija na Kapeli pri Gornji Radgoni, 29. junija in 14. avgusta v Vipavi (prvi tabor je preprečilo skrajno slabo vreme, a se je kljub zbralo okrog 7000 ljudi, na drugi tabor pa je prišlo 12.000 zborovalcev). Velikega in zelo važnega pomena je bil tabor 31. julija 1870 v Bistrici pri Pliberku, prvi na Koroškem. Ta tabor, katerega se je udeležilo okrog 8000 ljudi, je vplival, da se je začela buditi njihova narodna zavest, do tedaj popolnoma zaspala saj niso imeli koroški Slovenci nobene deželne in državne poslanca. Ure in ure daleč, da, po ves dan hoda oddaljeni so prišli Korošci na tabor, kjer so prvič čuli o svojih narodnih pravicah ter o krivicah, ki jih morajo prenašati. Tabor je prvi pozdravil koroški kmet Jurij Kraut, predsednik je bil dr. Zarnik, govorniki pa domačini Vigele, Kušej, Kraut in Gregorič iz Maribora. — Nadaljnja tabora v tem letu sta bila še 7. avgusta istrski tabor v Kubežu in 18. septembra v Zopračah na Koroškem, katerega se je udeležilo 10.000 zborovalcev. Leto 1871 je bilo poslednje leto narodnih taborov: 21. maja v Kastvu, 6. avgusta v Zgornjih Buklah na Koroškem in manjši tabor v Cerklijah, kjer se je razpravljalo predvsem o kmetijstvu; tabor v Selcah pa je bil prepovedan.

Doba narodnih taborov je bila za slovenski narod velikega pomena. Na vseh taborih, ki jih je bilo od leta 1868.—71. okrog 20, se je zbralo blizu 200.000 zborovalcev, ki niso poznali niti kronovinskih mej, niti plemenskih razlik, saj so na nekaterih taborih, n. pr. v Sevnici, Ormožu, Kastvu, na Notranjskem in Goriskem Slovenci in Hrvati skupno nastopali. Poleg skupnih vprašanj se je na taborih razpravljalo tudi o krajevnih potrebah in zahtevah. Narodni

tabori so zanesli do takrat tlačeno in zaspalo narodno zavest med najširše plasti naroda, ki bi sicer zapadel potujčenju. Slovenski živeli je začel vstajati in napredovati v taktu že močno pomencem meščanstvu. Zahteva po Zedinjen, Sloveniji je postala splošna in je prešla narodu v kri in meso. Slovenci poslanci so imeli odsej v deželnem in državnem zboru lažje delo, ker so se lahko sklicevali na splošne zahteve naroda. Tako n. pr. je poslalo nad 100 štajerskih občin v Gradec prošnjo za »Zedinjeno Slovenijo«. Na to sta oprala svoje zahteve štajerska poslanca dr. Vošnjak in Herman, Isto se je zgodilo tudi v kranjskem deželnem zboru, kjer so začeli odsej govoriti slovenski poslanci v slovenskem jeziku. Glede slovenskega solstva in uradovanja je bila vlada prisiljena, da je vsaj nekaj storila. Slovenske knjige in časopisi so se začeli širiti in so pridobili na ugledu. V slovenskem narodu se je začelo zanimanje za splošna narodnogospodarska vprašanja, tako glede hranilnic, zavarovalnic, za drug itd. Tabori so ustanovili trdno podlago za narodni, politični, kulturni in gospodarski napredek Slovencev. R. D.

VES OČE

»Ljubček moj, ti si ves kakor ata. Njegove oči imaš, njegov nos, njegova usta...« »Da, teta, pa njegove hlače tudi.«

VSE DOGODKE tudi na kratkih valovih

AMERIKA AUSTRALIJA EVROPA AZIJA AFRIKA EDINSTVENO SPREJEMA ORION radio TIPA 105 5-CEVNI SUPER DIN 3150.— RADIO R. Z. Z. O. Z., Ljubljana — Miklošičeva cesta 6. RADIOVAL, Ljubljana — Dalmatinska ulica 13. JOSIP WIPPLINGER, Maribor — Jurčičeva ulica št. 6.

hiši, tudi že korak. Vedno bolj sem čutil osramočenost, ker bo mati mislila, da me je domotožje poglodal domov. Voglarji sem okrog hiše in postal ob šupi, da bi me mogla mati opaziti in poklicati. In me je...

Ja, Lojze, kaj si že doma? — me je vsa začudena poklicala.

— Mhm —

Le to sem še mogel v svoji veliki sramoti s sklonjeno glavo stisniti skozi nos. — Ja, ali ti niso dali nič jesti? —

— Neee — sem zajokal na ves glas. Nov val osramočenja je sprostil zatvornice potoku solz.

— Ja, tak pridi no noter, ti bom pa jaz dala velik kos kruha.

Zasukala se je in odhitela v hišo, jaz pa kaj beden za njo. Vzela je hlebec, si ga naslonila na prsi in na spodnji plati z nožem pokržižala, nato je nastavila nož. In zdaj se je zgodilo: odločno in globoko je zarezal nož in odrezal kos, kakršnega nisem prejel ne prej ne kdaj poznej iz njenih rok. Začuden sem skozi solze vprašujoče gledal mater, ki se mi je z zadostnim namnehnila, da mi je bilo tako toplo pri duši. Kruha pa nisem mogel jesti pri belem dnevu. Zelel sem biti nemoten. Šel sem v šupo, v temen kot, in počasi, po božno sem jedel kruh, v katerem je bilo srce. Nihče od otrok ni zato dobil manj kruha. Kdo si ga je ves teden od ust utrgoval, pa ni težko uganiti.

Domače vesti

Vsem Petrom žmitchom v opomin!

Koncert je napovedan: Prilite! In knjiga nova kliče: Bratec, kupi! Iz novih poezij duha izlupi! Še Jakopič roti: Da vidite!

Morda se staromodstva stidite? Iz drame ne blape duševni trupci, in opera v modernem je kalupi — le brzi s zapečkov vsi izidite!

Mecenom v listnicah šumljajo banke; izmučenim ne motite počitka, saj čakajo že bali in čajanke.

Subljatega tam glejte Petra žmitcha, ki rajši je nastavljal zajcem zanke, kot da bi kupal surogat užitka.

Samorod.

Slovo ugodnega slovenskega uadnika iz Sarajeva. Od Slovenskega kluba v Sarajevu smo prejeli obvestilo, da je od sarajevske železniške direktije premeščen v Beograd in generalni direktor kontrole dohodkov inšpektor g. Josip Hacc. G. Hacc je služboval v Bosni nad 25 let in si je pridobil najboljši sloves ne samo kot komercialist in prometni uradnik, temveč tudi kot eden izmed stebrov slovenske kolonije v Sarajevu. S to premostitvijo mu je z višjega mesta izkazano priznanje za velike sposobnosti v stroki in službi, v Sarajevu živeli Slovenci pa izgube iz svojih vrst spet enega najboljših članov in iskrenega prijatelja. Na novem službenem mestu mu vsi želijo z vso iskrenostjo srečo in zadovoljstvo.

SEDAJ JE TO Vaše zdravilo!

Original, na nov način toplo vulkaniziran!

WIMPASSING termofor,

ki vam zdrži več let!

DROGERIJA GREGORIČ,

kralj. dvorn. dobav.

Ljubljana — Prešernova 5.

Delo banovinskega turističnega sveta. Poslovni odbor banovinskega turističnega sveta je imel 14. t. m. 8. sejo, na kateri je obravnaval uspeh poletne turistične sezone 1938, zimsko sezono 1938/39, turistično prometno-propagandno in informacijsko službo, tečaj za pospeševanje turizma in sanacijo gostinstva. Na seji je bila dana pobuda za sklicanje posebnih konferenc o nedostatkih v železniškem, poštne in telefonskem prometu, o industrijskem onemajevanju rek in o zimskem sportu. Poseben odsek se bo pečal z vprašanjem tečaja za turizem in gostinstvo v razdobju 1938/39, poleg organizatorne in didaktične strani je treba zlasti proučiti način financiranja teh prireditev. Prihodnja seja poslovnega odbora bo v Mariboru; na dnevnem redu bo predvsem vprašanje delovnega načrta za pospeševanje turizma na področju bivše mariborske oblasti.

SANATORIUM - EMONA
Ljubljana
Konecška ul. 4
Telefon 36-23
Dr. Franc Dergane
1. primarij
Kirurg. odd. v p.
Ordinira 11-1.

Literarni večer v Rogoški Stolini. Umetniški klub iz Maribora bo priredil to zimo v našem podeželju v bivši mariborski oblasti več literarnih večerov, da tako vzbudi tudi v širših krogih večje zanimanje za slovensko leposlovje. Prvi tak večer slovenske besede je bil prošel soboto v Rogoški Stolini. Bil je to večer predvsem naše sodobne proze. Uvodoma je p. daval o poslanstvu slov. pisatelja v naši zgodovini Albin Podjavorek, nakar so brali iz svojih del Miško Kranjec (Grlica), Anton Ingolič (Ugasle oči), gđ. Ahtkova Roševc črtico Vnuh, Ivan Potrč (Klanfar) in A. Podjavorek (Sedež na soncu). Večer je bil prav dobro obiskan in občinstvo navdušeno.

Lindolj preproge
v veliki izbiri
A. & E. Skaberne
Ljubljana

Javna zahvala. Društvo »Bran-l-bor«, osrednji odbor v Ljubljani, čuti prijetno doživetje, da se javno zahvali vsem obrtnikom, trgovcem in industrijcem, ki so s svojimi izdelki in blagom sodelovali pri njegovem reklamnem srečovanju 23. t. m. Za naše prilike nov, originalen in otipljiv na in seznanjanja najširših slojev z blagom in izdelki, je nedvomno živo odjeknil med konzumenti. Prav toplo se zahvaljuje našim likovnim umetnikom, ki so se odzvali s svojimi umetninami, in naposled se zahvaljuje vsem prostim poklicem, ki so s kakršnikoli prispevkom pripomogli podpisanezu narodno obrambnemu društvu do velikega moralnega pa tudi finančnega učinka. Udeležencev je pa toliko, da presegajo možnost individualnega imenovanja in okviru prostora, ki nam je na razpolago. Vsekakor pa prošimo vse da nam ohranijo svojo blagohotno naklonjenost tudi v bodoče, ko bomo bogatejši na izkušnja ponovili stično skedjo, ki naj bi ostala v tračijci »Bran-l-bora«. »Bran-l-bor«, osrednji odbor, Ljubljana.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani prosi svoje podružnice, da nakažejo prispevke za leto 1938 vodstveni blagajni po položnici.

Kje je grob pesnika Gunduliča? Dubrovnik bo 8. decembra počastil spomin svojega savnega rojaka pesnika Gunduliča ob 300letnici njegove smrti. Pred proslavo bodo še enkrat skušali odgovoriti na vprašanje, o katerem razpravljajo že več let: kje je pesnikov grob? Po splošni domnevi je pesnik pokopan v cerkvi Male braće v Dubrovniku. V tej cerkvi pa je več grobnic. Eni trdijo, da je pesnik pokopan od glavnem oltarju, drugi pa menijo, da je njegov grob v sakristiji, kjer je grobnica Gunduličeve rodbine. Na tej grobnici je Gunduličev grb in še pred proslavo nameravajo to grobnico odpreti, morda pa bodo odprli tudi grobnico od glavnem oltarju, da se točno ugotovi, kje je zadnje počivališče velikega pesnika.

Pri zaprtju in motnjah v prevozi vzamite zjutraj na prazen želodec kozarec navadne franc. dobove grenice.

Zagreb dobi 9.000 novih občanov. V zagrebški okolici so pred meseci veliko občin Vrapče razdelili na dve samostojni občini — na občino Kustošje in na občino Vrapče. Prebivalci nove samostojne občine Kustošje pa so si že od nekdaj prizadevali, da bi se Kustošja združila z zagrebško mestno občino. Izvedeno je bilo glasovanje, ki je skoraj soglasno potrdilo staro željo. Tudi zagrebška mestna občina se je v načelu izjavila za priključitev Kustošje. S to priključitvijo bo dobil Zagreb 9.000 novih občanov. Na področju Kustošje je 1.270 hiš, kakih 10 velikih industrijskih obratov ter okrog 250 trgovskih in obrtnih lokalov. Prebivalci Kustošje bodo imeli veliko korist od priključitve k mestu. Občinske doklade Kustošje znašajo zdaj 113 odstotkov, občinske doklade v Zagrebu pa samo 42 odstotkov. Zanimivo je, da ima Kustošja tudi svoj časopis, ki se imenuje »Glas za komunalni in kulturni pregled občine Kustošje«. Te časopis izhaja že 5 let, vsak 10. dan in pri njem sodelujejo zastopniki vseh slojev. Priključitev bo lahko izvedljiva in za obe strani koristna. Občina Kustošja je brez dolga in v gospodarskem pogledu tesno zvezana z mestom.

Koroške vesti. Cesto iz Sentjaka ob Sveci bodo popravili. Z delom so začeli v Sentjaku Lepo število domačinov je prišlo tako do skromnega zaslužka. — Pri boroveljski elektrarni se močno čuti pomanjkanje vode, zaradi česar so v enem odseku delo ustavili — Vetrinjska tovarna za sukno je praznovala svojo 150letnico. Ustanovljena je bila pod cesarjem Jožefom II. — Iz Bilčevca poročajo: Nekaj je, kar nas boli in nam greni pogled v bodočnost. Ni mogoče, da bi šli mirno preko tega in z molkom celo pritrjevali od časa, ko se je pred 55 leti sezidala naša šola, smo imeli v njej vsaj nekaj slovenske pouka. Če že ne dosti, vendar so se našli mali vsaj v prvem razredu učili nekoliko slovensko. Letos pa je bil ukinitelj slovenski pouk že v prvem razredu. Naše mnenje je in vsak pameten vzgojitelj se mora z nami strinjati, da je materin jezik podlaga vsakega pouka in vsake vzgoje, posebno še, če vstopajo otroci v šolo popolnoma nevedni državnega jezika.

Volitve pozni! LUTZ-peč!

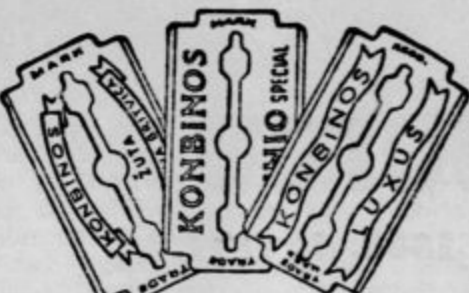
Tovarna Ljubljana VII, tel. 32-52
Staršem, vzgojiteljem in solam v vodnost. Ministrstvo prosvete priporoča otroškim vrtcem, narodnim, meščanskim in srednjim solam nabavo knjige Marije Jezernik: Beli bratec. Knjiga je izšla v ženski založbi Belo-modre knjižnice, Ljubljana, Prečna ul. 2. Naročila sprejemajo knjigarna in založba na gornji naslov.

TRGOVCI!
IZREDNA PRILIKA V
KOČEVJU
NA GLAVNEM TRGU
2. NADSTROPNA VOGALNA
H I Š A
S KRASNIM TRGOVSKIM
LOKALOM
na prodajati v najem. Lokal je že instaliran za
MANUFAKTURO

ali slične stroke, zakar je radi malostevnih konkurence zelo ugoden.
Vprašajte: IRMGARD GÖDERER
LJUBLJANA BLEIWEISOVA C 43/p. desno

Petdesetletni učencevske ljudske šole. Revnega kmeta Imeta Ago Mulahasanova iz Liješnice pri Maglaju diči izredna in zgledna prosvetna vna. Mož je star 50 let, ima ženo in 13 otrok. V mladosti ni imel priložnosti, da bi se naučil čitati in pisati, čeprav je bila to njegova srčna želja. Ko so mu dorasli otroci, je hotel vsaj njim nakloniti to, kar njemu ni bilo usojeno. Do najbližje šole pa je več ur dolga pot po nevarnih stezah. Na dolgo in nevarno pot svojih otrok ne more pošiljati, ne mara pa jih poslati nepismene v življenjsko borbo. Nekaj let je reševal ta problem, naposled pa je našel izhod. Ko se je bližal že 50. letu, je prosil, da bi njega samega uvrstili med učence najbližje ljudske šole. Ne navadni prošnji so ugodili in Ago je postal šolar. V izredno kratkem času se je naučil čitati in pisati in potem je doma prevzel vlogo — učitelja. Citati in pisati je naučil svojo ženo in pismeni so postali tudi vsi otroci, ki bi sami hodili v šolo, če ne bi bila tako daleč. Mlajši in najmlajši pa še pridejo v šolo skrbnega očeta.

Ocenitev škode velikega požara v beograjski tovarni »Boston«. Kakor znano, je pred dnevi izbruhnil v Beogradu ogenj v veliki tovarni »Boston«, ki izdeluje obleke. Ugotovili so, da je v izdelovalni eksplozivna žarnica in da se je vnel bencin, ki je bil pod prodajalno mizo v veliki, slabo pokriti posodi. Tovarna je zgorela do temelja in so bile upepeljene tudi velike količine gotovih oblek in blaga. Škoda so zdaj ocenili na 20 milijonov ur ugotovili, da znaša toliko tudi zavarovalnina. Skladnišče pa je bilo posebej zavarovano na 10 milijonov. Požar je povzročil največjo škodo delavcem, nad 500 jih je ostalo brez zaslužka.

RUMENE zak. zašt. KONBINOS

britvice razveseljujejo milijone samobricev! Nedosegljiva možnost uporabe, idealno, higijenično britje Komad po 1, 2 in 4 din v vseh strokovnih trgovinah. Brezplačno pošljamo vzorec na poizkus, javite nam točen naslov in pošto.

KONBINOS, Maribor, poštni predal 70.

Za regulacijo Mure 1.125.000 din. V Medmuru so letos izlivi Mure napravili za kakih 10 milijonov škode. Vaščani so sami gradili obrambne nasipe, ki pa močnemu pritisku vode niso mogli kljubovati. Zidaj je določeni za regulacijo Mure in potoka Trnave 1.125.000 din. Pri Kotoribu in Goricanu so že pred tedni začeli utrjevati obalo in bodo z delom nadaljevali, dokler bo dopuščalo vreme.

NOVINARSKI KONCERT
Sodelovali bodo:
Se. Bravničarjeva, Heybalova,
Jerajeva, Kopečeva, Majličeva,
S. Šimenec, vojaška šola in
Povaki zbor Grafika.

PO KONCERTU
LES
1. DECEMBRA Z 2 GODBAMA
NA TABORU
OB 20. URI

Sarajevski tramvaj je najstarejša električna železnica v naši državi. V Sarajevu bodo popolnoma preuredili mestni tramvaj, ki je najstarejša električna železnica v naši državi, oziroma na njenem delu, ki je pripadal nekdanji avstro-ogrski monarchiji Nekdanja avstrijska uprava je v Sarajevu ustanovila moderno električno železnico samo zaradi tega, da bi se pred svetom pokazala s svojim »kulturnim« delom v Bosni in Hercegovini. Relativno je sarajevska tramvajska proga precej kratka. Dolga je dobrih 7 km, a meščani se je poslužujejo v velikem številu. Lani se je s sarajevskim tramvajem vozilo 4 milijone 270.000 oseb. Zidaj bodo vse stare tirne izmenjali z novimi, in promet pa bo prišlo tudi nekaj novih tramvajskih voz. Nove vozove bo uprava izdelala v lastnih delavnicah.

Volitve pozni! LUTZ-peč!

Tovarna Ljubljana VII, tel. 32-52
Vaskega skopuha in oduha so našli umorjenega. V vasi Trebešu v krapinskem okraju so našli umorjenega 56letnega posevnika Jurija Borovčaka. Zločin je odkril davčni izterjevalec, ki je prišel po ostale davke v Borovčakovo domačijo. Borovčak je ležal na tleh svoje sobe z razbito lobanjo. Na mizi je bila pripravljena večerja, iz česar sklepajo, da je morilec moža zalotil prejšnji večer pri jedi. V stanovanju je bil velik nered, kar dokazuje, da je storilec po krvavem dejanju iskal denar ali pa še kaj drugega. Borovčak je bil znani skopuh in oduh. Ljudem je posojal denar na visoke obresti in zaradi oduštva ga je sovražila vsa vas. Sum umora je padel na nekega mladega siromašnega kmeta, ki se je z Borovčakom praval zaradi nekega dolga.

Hočete praktično in pregledno knjigovodstvo potem — le **»SOFRA«**
MARIBOR — GREGORČICEVA 24.

Pozor na rumene britvice! Med tisoči britvic se čedalje bolj uveljavlja rumena, pozlačena britvica (barva zak. zašt.). Idealno britje! Z britvicami Konbinos se lahko briješ. Glej oglaš in ponudbo brezplačnih poskušanj!
Po sportnih naporih, dolgih vožnjah z avtomobilom, v svežem morskem zraku, na solncu in v snegu, po vsakdanjih brigah vas kličejo družabne obveznosti. Da se hitro osvežite in spet dobite svojo življenjsko silo in mikavnost svoje osebnosti, se vam nudi odlično sredstvo — izpiranje ust z ODOLOM. ODOL osvežuje in daje sveže dišečo sapo.
Od 3. do 4. decembra izlet v Trst — Gorico. Prijave sprejema Okrnova izletna pisarna, Ljubljana, hotel Slon.
Izlet v Trst in Gorico priredi Putnik v dneh 26. in 27. t. m. Prijave do ponedeljka 21. t. m. v vseh biletarnah Putnika.

Spot umor v ptujski okoliščini. V četrti tek popoldne so našli v gozdu pri Jančevem vrhu umorjeno preužičkarico Nežo Lubej iz Jančevega vrha, občina Ptujška gora. Ležala je na tleh z razbito lobanjo. Poleg nje so našli prazno steklenico, par krempirjev in par jabolok. Po glavi je dobila tri smrtonosne udarce s sekiro. Umorjena je bila s.ara okrog 50 let in je živela na posestvu, katerega je zapustila svoji nečakinji. Kdo je morilec, bo v kratkem dognala preiskava.

Siparska kupčija s konjem. Pred dnevi se je pri posestniku Ivanu Sumljaku v Spodnjih Hrašah pri Rečici ob Savinji oglašil neznan cigan, ki je svojo bedno kramo s kobilo tovoril od kraja do kraja. Bil je dovolj zgodovena, da je gospodarja zapletel v kupčijo. Pregovoril ga je, da je zamenjal svojo kobilo z njegovo, mu doplačal še 200 din, obenem pa mu izročil s kobilo tudi živinski potni list, izdan od občine Rečica ob Savinji v letu 1938. Na ime Ivan Sumljak Pozneje pa je nesrečnik ugotovil, da ga je cigan pošteno ocalil — njegova kobila je bila nadsuljiva. Kakor poročajo ozniki, je sleparijo zagrešil po vsej priliki Janez Hudorovič, na čigar ime je bil tudi izstavljen živinski potni list, ki ga je s svojo kobilo izročil Sumljaku, od občine Zagradec Cigan bo skušal Sumljakovo kobilo, ki je lepa fuksa z belo liso na glavi in stara 6 let, najbrž kje spraviti v denar. Mož je star okrog 50 let, majhne postave, pristrženih brk, desno koleno ima poškodovano, oblečen pa je bil v modro ponošeno obleko in črn kloubek ter je govoril popačeno hrvaško narečje.

Uganka dveh umorov in požiga v okolici Gilne. Peti dan razprave proti trgovcu Djakovici in čevljarju Eremuju je potekel kakor dosedanj dnevi v znamenju velike trdnosti obeh obtožencev in strasnih obtožb, ki jih izrekajo vse priče, tudi one, ki so jih navedli zagovorniki obeh obtožencev. Obtožena se vedno zanikata, hladnokrvnost pa je zvedno oba zapustila. Globoko je pretreslo pripovedovanje dveh prič sodnike in vse mnogostevne poslušalce. Zasišana sta bila svednik Kangrga in učitelj Kovacevič, ki sta bila po razkritju strasnih zločinov povabljena od orožniške postaje, da prisostvujeta zaslišanju obeh osumljencev ter sodelujeta pri sestavljanju zapisnika. Takrat so Djakovica vprašali, kako to, da je bilo iz gorode hiše, kjer sta zgoreli žena in dekla, rešeno dete ter spravljeno na varno poleg zaboja trgovskih knjig. Svednik Kangrga je izpovedal, da je Djakovič hladnokrvno odgovoril: »Tudi otrok bi bil zgorel, če bi bil zavarovan!« K tej izpovedi je drugi svedok, učitelj Kovacevič, pristavil, da je bil Djakovič pri svoji strašni izjavi bolj miren in hladnokrvnen kakor vsi ostali, ki so slišali njegovo strašno priznanje, in da je z največjim mirom podpisal zapisnik.

Vlom v vlak. Med Zagrebom in Zidanim mostom so 17. t. m. neznanji vlomniki vdrli v tovorni vagon potniškega vlaka št. 525-626, ki prihaja v Ljubljano ob 22.01 iz tovrnega vagona so odnesli sedem paketov manufakturnega blaga in tkanih v skupni teži kakih 150 kg.
Zdrave noge — lahka toja. Ako vas pečejo noge, ako imate kurja očesa, se vam dela trda koža in zaraščajo nohti, obiščite našo prodajalno. V higienico urejeni pedikuri vam naš pediker odstrani vse neprijetnosti brez bolečin in brez kemičnih sredstev. Utrujene noge vam osvži v posebni kopeli in s pravilno masažo. Pedikura in masaža nog 10 din. Ba'ta

LONGINES
švicarska ura
poznana po svoji točnosti, elegantni in vsakomur zmogljivi cen.

Umrla je najstarejša Samoborčanka. V Samoboru je za večino zaspala simpatična starica Irma Hirling, ki je prejšnji mesec slavila redok jubilej — svojo 100letnico. Prebivalstvo Samobora in tudi prijatelji in znanci iz mnogih drugih krajev so slavnički takrat iskreno čestitali in ker je bila popolnoma zdrava, vedra in čila, so bili vsi prepričani, da bo prežive. A še nekaj let. Pred dnevi pa se je prehladila in podlegla je pljučnici. Pokojna gospa se je rodila v Varaždinu ter preživevala tam svoja mlada leta pri svojem stricu, ugodnem zdravniku dr. Beniču. Njen mož je bil glavni intendant v dobi okupacije Bosne in Hercegovine, po upokojitvi pa se je z ženo naselil v Samoboru. Pokojna Irma Hirlingova je bila stara mati znanega čilana zagrebškega gledališča Bojničeva in znane silkarske umetnice Vere Bojničeve.

Ustanova ljubljanskega mesta za učence državne tehniške srednje šole in učence in učence delovodske moške ter ženske obrtne šole v Ljubljani je razpisala na svoji strani mesta za učence tehniške srednje šole in tri mesta za učence in učence delovodske šole ter ženske obrtne šole v Ljubljani v iznosu po 1.000 din na leto. Pogoji so razvidni iz razglasa na mestni uradni deski in na šolski deski Tehniške srednje šole in Ljubljani.
Uplezna šola na Taboru bo knela drevi ob 20. rečno plesno vajo.

RAZSTAVA MIKLAVŽEVH DARIL
bo danes od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer pri **FOTO-TOURISTU LOJZE ŠMUCU** v Prešernovi ul. 9, poleg glavne pošte.

Salmali
je za otroke močna hrana z mnogo vitaminov

Pod okriljem Prirodoslovnega društva bo predaval v torek 22. t. m. v minieraloški predavalnici univerze docent dr. Božo Škerjanc izvenevropskih rasent dr. G. predavatelj bo pokazal v Avstraliji in Novi Gvineji najstarejše in najbrže ostanke ljudi iz prejšnjih dob, vodil nas bo preko južnih obronkov Azije v pustnino in pragozdove Afrike med pigmejce, grmičarje in Hotentote. V Afriki bomo videli tudi razne rase črncev, nato pa se vrnemo v Azijo k rumeni rasi Čez Beringov preliv pridemo v Ameriko, kjer bomo srečavali od skrajnega severa do Ognjene zemlje razna plemena Indijancev. Preko Oceanije se vrnemo proti Avstraliji in zaključimo svoj pregled med najlepšimi živečimi ljudmi (na Havajskih otokih). Predavanje bo spremljalo 30 dia-positivov. Začetek ob 18.15.

CHICKS
Za Miklavža najlepši dar: zavojček Chicks!

MAKS JERAS — Ljubljana
Miklošičeva c. 34. Telefon 38-38.

Promenaden koncert. Turistični odbor za mesto Ljubljano priredi danes ob 10.30 ob lepem vremenu promenaden koncert na križišču cest VIII in III. v Rožni dolini. Koncert o izvajala godba Vio-Glince pod vodstvom kapelnika g. Gorjupa.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
V RISKI TELEFON 41-79

Doživljaj ene noči
V gl. vli: Charles Boyer, Jean Arthur
Predstave: danes ob 3., 5., 7. in 9. uri
In jutri ob pol 9. uri.
V dopolnilo:
Paramountov zvočni tednik.
SOKOLI: Posecajte in podpirajte sokolski kino
Prihodnji spored:
Vsi proti nemu

Umri je včeraj zjutraj g. Jože La-poglavšek, krojaški mojster na Celovski cesti. Pogreb bo jutri ob 10. izpred mrtvašnice na Vidovdanski cesti. N. v. m. pl
U. Akademski kraljevni odbor J. S. je na svoji seji dne 12. t. m. sklenil, da pokloni Jug. akademskemu pojpopnemu društvu mesečni prispevek 200 din.

Kamnosečko kiparsko podjetje
FRANJO KUNOVAR,
pokopališče Sv. Križ,
Ljubljana. — Tel. 49-09.

Dr. Švajger Drago
»pedijalist za bolezni ušes, nosa in grla
SE JE PRESELIL
NA ALEKSANDROVO CESTO 10-II.
Ordinira od 10. do 12. in od 3. do 5.5.
Telefon št. 32-19.

Buffe »Rio« hrna »expresso kava 1.50 Din.

Buffe »Rio« sendviči po 1 Din.

Buffe »Rio« uzredno dobra vina

Jedilne, kavne garniture in blago, prte, bele in barvaste v veliki izbiri! Manufakturna trgovina JANKO ČESNIK, Ljubljana, Lingarjeva.

ORGANIZATORJA
dobrega reklamnega strokovnjaka sprejmemo za vodstvo uprave lista in oglašnega oddelka. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Inicijativa«.

Registrirane biagane in knjigovodsvene stroje, vam strokovno popravi Boris V. Simandi, Ljubljana, Dvořakova ulica 3. Telefon 24-07

Primarij dr. MARČUN
ordinira samo od 11.-13. ure

Večjo hišo ali vilo z vrtom
v mestu ali najbližji okolici.
kupim
proti gotovini.

Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Nikele z navedbami in ceno, najdalje do 6. 12. 1938.

BILJARDE po ugodni ceni
Ivan Bernik, Ljubljana
Linhartova ulica št. 8.

GRANDS PRIX KÖRTING RADIO

Oglejte si bogato novo pošiljko vseh tipov najpopolnejših radijskih sprejemnikov KÖRTING.

Tel. 24-56.

u— Cvetje v jeseni. Do zadnjega smo imeli še tako tople dneve, kakor da se je pomlad preselila v sredo jeseni. Na vrhu hiše z obzora tehnik Kosa v Levstikovi ulici je nadzornik policijskih agentov Kek odkril predvečernim na svoji gredi za celo pest malin, ki so vnovič zazorele na grmičju, breskve pa so se vdrgnile bogato okitile s cvetjem.

u— Lutkovno gledališče Sokola I na Taboru ponovi danes ob 15.30 (pol 4.) krasno pravično igro v 5. dejanjih »Začarani gozde«, katere je pri premieri do cela napolnila lutkovno dvorano. Igral bo »Jurčkov orkester«. Prodaja vstopnic v pisarni od 11. 12. Tudi telefonično.

u— »Manon«. Pretekli teden je sredi mesta v Selenburgovi ulici vznikla elegantna moderna trgovina, ki ni vzbudila pozornosti le zaradi veleestne opreme, temveč zaradi zares izbranih, apartnih damskih potrebščin. Z večšo roko je izbrano najnovjše, najmodernejše, najlepše, najprejše. Mimogrede naj še omenimo, da je tvrdka »Manon« dobila zastopstvo kot edina tvrdka v Jugoslaviji za slovite »Palmerove« nogavice, znameniti in neprekosljivi dunajski izdelek Nova trgovina bo nedvomno privlačna točka za naš nežni spol.

u— Razpored plesnih tečajev Jenkove šole v Kazini: sprejem začetnikov vsak ponedeljek ob 20. v začetniški tečaj, vsak torek in četrtek ob 20 nadaljevalna tečaja, vsako sredo ob pol 21. Izpopolnjevalni tečaj za novosti in vsako nedeljo ob 16. popoldanska plesna vaja. Informacije in posebne plesne ure vsak dan. Dišaki popust.

Iz Celja

— Na ljudskem vseučilišču bo predaval jutri ob 20. prof. Gustav Šilih iz Maribora o temi »Otroške napake in njih odpravljanje«. Opozarjamo na poučno in zanimivo predavanje zlasti starše in vzgojitelje.

KINO METROPOL prinaša: 20. do 21. nov. »LJUBAVNE NOCI KNEZA« od 22. do 24. nov. »GENERAL STEFANIK« od 25. do 28. nov. »ANA FAVETTI« (Brigitte Horney).

— Ljubljanska opera bo uprizorila v torek 22. t. m. ob 20. v gledališču znano Gošovo opero »Ero z onega sveta« v odlični zasedbi. Predstava je za abonma.

RADI TOPLE JESENI

in prevelike zaloge se prodaja zimsko blago po izredno nizkih cenah pri

FR. DOBOVIČNIK, CELJE

— Lumpaci vagabunde. Društvo »Vzajemnost« v Celju bo danes ob 16. v gledališču ponovilo Nestroyev čarobno burko »Lumpaci vagabunde« v režiji g. Jakoba Jemata.

Dr. VIKTOR TOMINŠEK

specijalist za očne bolezni JE OTVORIL PRIVATNO PRAKSO

Celje, Krajna Petra cesta 33.

— Obupno dejanje Avgusta Lavrenčiča. Včeraj zjutraj se je po mestu in okolici bliskovito raznesla vest, da si je 43 letni hotelski vratar in posestnik Avgust Lavrenčič v svoji hiši na Cesti na grad šte. 48 pri »Skalni kletki« v Celju končal življenje. Lavrenčič si je včeraj okrog 6. zjutraj v svoji postelji pogнал s samokresom kroglo naravnost v srce in je takoj izdihnil. Pokojni je služboval 14 let v hotelu »Union« v Celju. Bil je v službi zelo vreden in ustrezljiv ter je vse leta marljivo pomagal vsakokratnemu hotelarju pri njegovem gospodarstvu. Imel je tudi v najemu bencinsko črpalko pred hotelom »Unionom« ter si je v teku let prihranil lepo premoženje. Zaradi svojega blagega značaja, solidnosti in družabnosti je bil med prebivalstvom splošno priljubljen. Dne 14. t. m. pa je bil nepričakovano odpuščen iz službe. To ga je zelo potrkalo. Lavrenčič je postajal zamišljen, ohišo se ni suhtil, da se pripravila katastrofa, saj je bil Lavrenčič še v četrtek zvečer očividno dobro razpoložen. Zato je včeraj vse številne prijatelje in znance pretresla vest o njegovi smrti. Pokojni zapuščila žena in dva sina, stara 13 in 15 let. Pogreb bo jutri ob 16 iz mrtnišnice na mestnem pokopališču. Pokojnemu bodi ohranjen lep spomin, težko prizadeti rodbini našo iskreno sožalje!

KINO UNION, CELJE, predvaja: Od 20. do 21. nov. »MARIJA STUART«; Od 22. do 24. nov. »POD ČRNO KRINKO«; Od 25. do 27. nov. »TRIJE KANONIRJI V DEKLINEM PENZIONATU«.

— Zrtev napadalcev. V petek okrog 12.30 se je 41 letni dinar Franc Jelen v Drešnji vasi pri Petrovčah spril na vrta z nekim moškim in njegovo ženo. Zakonca sta v prepiru napadla Jelena in ga začela obdelavati s nekim topim predmetom. Pri tem sta mu zlomila levo roko v ramenu.

Iz Kranja

— Kilo Narodni dom. Danes ob 4., pol 7. in pol 9. uri bosta pela Jan Kiepara in Martha Eggerthova v prekrasnem pevskem vefilmu »Car bohemova«. Glasba Puccinija in Roberta Stolza.

Iz Jesenic

— Zvočni kino »Radio« bo predvajal danes ob 3. uri pop. in 8. uri zvečer vefilm »Tamarca«. Med dodatki tudi kulturni film »Junaki zraka« in Paramountov svočni tednik.

Iz Maribora

u— Manifestacija obmejnega učiteljskega. V soboto dopoldne je bil v dekliški meščanski šoli v Cankarjevi ulici občni zbor sreskega učiteljskega društva za Maribor levi breg. Izbrano poročilo o živahnem delovanju je podal zaslužni predsednik g. Mirko Vauda. Poročilo je odruštvenih zborovanj, o obmejnih problemih, ki jim je posvečalo društvo veliko pažnjo, o ustanovitvi prvega meddruštvenega narodno obrambnega odbora v Mariboru. Zaključil je svoja izvajanja s pozivom: Po stanovski slogi k jugoslovenski in vseslovenski slogi! Poročilo so sledile volitve v društveno razsodišče, ki je ostalo v glavnem nespremenjeno. Po končanem občnem zboru pa je bil v glasbeni sobi šole manifestacijski zbor našega obmejnega učiteljskega. S tem zborovanjem je hotelo naše obmejno učiteljsvo proslaviti jubilej 20 letnice Jugoslavije. Tega manifestacijskega zborovanja se je udeležilo do 300 učiteljev iz Maribora. Slovenske Bistrice in Sv. Lenarta. Manifestacijsko zborovanje je otvoril predsednik Učiteljskega društva za Maribor-mesto g. Ciril Hočevar, ki je predlagal vdanostno brzojavko Nj Vel. kralju kar so navzočim sprejeli s toplim aplavzom. Sledil je referat prof. J. Sedivga o narodni vzgoji. Referent se je dotaknil tudi perečih obmejnih vzgojnih problemov. Drugi referent je bil učitelj Mirko Vauda iz Sv. Marjete ob Pesnici, ki je očrtal stanje obmejnega šolstva z vidika narodno kulturnih gospodarskih in socialnih problemov ob naši meji. Med drugim je omenjal prehajanje posestev v tuje roke poudarjal nujno potrebo skupnega in složenega narodno obrambnega dela, kar je tudi v interesu uspešnega poslanstva našega obmejnega šolstva. Zborovalci so sprejeli obe poročili s pritrditvami. V duhu obeh referatov in debate je naše obmejno učiteljsvo sprejelo obširno resolucijo. Z vseslovensko himno »Hej Slovani« so zborovalci zaključili svoje dostojno in lepo uspešno manifestacijsko zborovanje.

LINOLEJ

kartolej, umetno usnje, vošeno platno, gumij tekače, avto platno nudi najceneje

»OBNOVA« F. Novak, Jurčičeva 6.

u— Razvoj naše književnosti po vojni. V petek 18. t. m. je bilo v Ljudski univerzi poučno predavanje univ. docenta dr. A. Ocvirka o razvoju naše književnosti v povojni dobi. V zgostihle obrisih je razčlenil posamezne literarne struje ekspresionizma do realizma in neorealizma. Ugotovil je, da je v desetletju 1918. do 1928. prevladoval ekspresionizem in religiozni mysticism. Od 1928. do 1938. pa se poraja realizem in prevladuje nova stvarnost z realnejšim gledanjem na svet in življenje. Doba 1918. do 1928. je bila doba prevladujoče lirike, dočim stopa v desetletju 1928. do 1938. v ospredje ustvarjanje romana in drame. Odlični predavatelj je bil za izvajanja deležen toplega aplavza. Uvodno pozdravno besedo, združeno z razgladitvijo bodočega delovnega programa Lj. univerze je spregovoril prof. S. Bunc.

ZENSKIH PLAŠČEV

najnovjšega kroja po nizkih cenah pri

I. PREAC — Maribor

GLAVNI TRG 15.

u— Himen. Gdč. Milena Godinova, članica Narodnega gledališča in g. Viktor Ačimovič, novinar, poročena 17. t. m. v Banji Luki.

Prispelo, moderno krzno.

Semko — Gosposka 37.

u— Jubilej slikarjev. V soboto 3. decembra bo praznovalo Združenje obrtnikov slikarskih in sorodnih strok 50letnico obstoja. Proslava bo v Gambrovnih dvorani. Ob tej priliki bodo izročili diplome častnim članom g. Ivanu Lorberju, Francu Železnju, Josipu Holzingerju, Juriju Jutrnšku in Andreju Pezdiku. V nedeljo 4. decembra bo slavnostna seja Zveze slikarskih mojstrov za dravsko banovino v Mariboru. Slavja se bodo udeležili stanovski tovariši iz vse dravske banovine.

Vljudno naznanjava, da sva

ODPRLA NOVO TRGOVINO

z manufakturnim blagom in konfekcijo v MARIBORU.

Aleksandrova c. 39,

poleg trgovine z železnico Pinter & Lenard. Cene nizke in solidne. — Potreba točna. — Velika izbira. — Potrudila se bova, da cenjene odjemalce v vsakem pogledu zadovoljiva.

Prporočava se za cenjeni obisk.

Ferenčak & Šetine

u— Kriminal. Trgovski zastopnik Ernest Cizerl se je dogovoril s trgovskim pomočnikom Matijo Sečkom, da bosta skupno trgovala z manufakturnimi izdelki. Za začetek je posodil Cizerl Sečko 3000 dinarjev. Domena sta se, da bosta obravnavala tedensko. Matija Sečko je vneto prodajal blago, konec tedna pa ga ni bilo na spregled. To se je ponavljalo. Te dni pa je prejel Cizerl iz Zagreba Sečkovo obvestilo, da je prevzel tamkaj neko zastopstvo. Ugotovili so, da je Sečko hotel s tem poročilom zbrisati za seboj sled. Oblastva se zanimajo za pobelega »družabnika«. — Tatvine perila se ponavljajo. Zasebnici Antoniji Tajzel s Koroske ceste 51 je izgnilo perilo, ki so si ga storilci izbrali. Slabše perilo so pustili.

u— Tečaj slovenskega jezika v Ljudski univerzi. 8 do 10 večerov bo predvidoma trajal tečaj slovenskega jezika, ki ga bo otvorila Ljudska univerza in ki bo vsako sredo ob 20. v njenih prostorih na Slomškovem trgu. Program obsega zgradbo sodobnega knjižnega jezika, smernice pravopisa, knjižna in odrska izreka, kako tvorimo nove besede (termini), naš novinarski jezik, odnos slovensčine do srbohrvaščine in drugih slovenskih jezikov, razpravljanje o najrazličnejših in najvažnejših jezikovnih napakah v sodobnosti. Tečaj se bo pričel v sredo 23. t. m. ob 20. Prijaviti se je prof. Buncu na realki. Jutri bo predaval prof. Škerjanc iz Ljubljane o slovenski glasbi, 28. t. m. pa univ. prof. dr. Mešedel iz Ljubljane o razvoju srbske umetnosti po svetovni vojni.

u— Znižane cene v gledališču veljajo pri obeh današnjih predstavah, pri popoldanski (Hudičev učenec), pri večerni (Pokojnik).

u— Nenadne smrti je preminila v splošni bolnišnici 23letna tovarniška delavka Ana Španbauer. Sedaj skušajo dognati vzroke nenadne smrti.

u— Novo manufakturno in konfekcijsko trgovino sta otvorila v Mariboru gg. Ferenčak in Šetine. Glej današnji inšerat.

u— Vsega je izobilju je bilo na velikem sobotnem trgu. Slaninariji so pripeljali 68 zaklanih svinj, kmetje 24 vozov in 63 vreč krompirja po 65 par do 1.50 din, merica po 5 do 6. Čebule je bilo 35 vreč in 2 voza, zelja 21 vozov. Prodajali so ga po 50 par do 3 din. Pšenice, rži, ječmena, koruze, ovsa, prosa in ajde je bilo 65 vreč, fižola pa 12 vreč. Prodajali so ga po 2 do 3.50 din. Na perutniškem trgu je bilo 258 kokoši po 18 do 25. 682 piščancev par po 20 do 63 din, 16 gosi po 40 do 45. 94 puranov po 30 do 80. 24 rac po 15 do 18. Zajcev je bilo 36 po 5 do 20 din. Na senem trgu 6 vozov sladkega sena po 70 do 80. 4 vozovi otave po 60 do 82 din. 2 voza slame po 36 do 40 din za 100 kg.

u— Izgubljene dragocenosti. Zasebnica Greta Bruderanova stanujoča v Kosaških, Aleksandrova 41. je izgubila na poti od glavnega kolodvora do Grajskega trga zlat uhan z briljanti v vrednosti 1500 din.

u— Kriminal. Iz skladišča tvrdke »Jugospedit« na Aleksandrovi cesti so odnesli prevozniku Marku Lahu kolo, sportna plašča, zaboj čokolade, 2 zaboja masti in druge predmete v vrednosti okoli 3500 din. Precej izbrani dolgoročnejši so pobrali gospe Tončki Šetina in Tomiščevem drevovedu izbranega perila za 300 din, železničarjevi ženi Neži Natek v Vrbanovi ulici 73 pa v vrednosti okoli 300 din. — Posestnici Mariji Lešnik iz Rošnje je izgini z voza na dvorišču popolnoma nov damski plašč v vrednosti 700 din.

Razširitev zagorskega rudnika

Včeraj smo v daljšem članku opisali nova tehnična dela pri zagorskem rudniškem obratu, s katerimi se obeta Zagorju boljša bodočnost. Ogrorne plasti prvovrstnega premoga, ki so jih našli na Lokah so že same jamstvo, da se tokrat nade rudarjev

in vsega prebivalstva zagorske doline ne bodo izjalovile. Na Lokah je TPD odkupila nekaj hiš in zemljišč, pod katerimi so bogate plasti premoga. Po novem rovu, ki nam ga kaže slika, je zdaj že živahen promet. Že v globini treh metrov so plasti premoga, in ker ima ves odsek neprecenljive količine črnega zaklada, bo brezdvomno z razširitvijo obrata mnogo pridobila vsa okolica.

Iz Soštanja

u— 1. december. Prvotni program, ki ga je določil meddruštveni odbor, se je moral izpremeniti. Skupne slavnostne akademije ne bo. Te dni je sklicala občina ponoven sestanek zastopnikov vseh soštanjskih društev, na katerem so določili naslednji definitivni program proslave: Na večer pred praznikom bo ob 7. sprevid s bakledo po soštanjskih ulicah. Sprevid se bo ustavljal pred mestno občinsko hišo, kjer bo kratak nagovor župana. Nato razhod. Na dan 1. decembra bo ob 10. dopoldne na Glavnem trgu maša s pridigo. Po cerkvenem opravilu bo imel sodni predstojnik g. Potočnik govor o pomenu 1. decembra.

u— Številno volilcev. Po zaključnih reklamacijah bo vseh volilcev za volitve 11. decembra 1133. Naša občina bo imela dve volišči: na I. (mesto) bo 529 volilnih upravičencev, na II. (okolica) pa 604. Vseh reklamacij je bilo 84.

u— Kolodvorski prizidek bo kmalu dovršen. Zdaj so že šipe na oknih. Nova čakalnica je namenjena baje pacientom iz Topolšice. Kolodvor je s prizidkom dobil novo lice. Tudi prepleksali so ga. Moti pa ga že ograja. Kakor vse kaže, nameravajo postaviti kar staro. Ker to ne stane toliko, naj se postavi vsaj nova ličnjaša.

TOPLA ZAŠČITA PRED MRAZOM IN VETROM JE POTREBNA TUDI VAŠI KOŽI.

Hranilna Solea-krema, s tem da jo varuje, v resnici tudi greje kožo.

Univ. prof. dr. Melik

Kakor smo že poročali, je postal redni profesor ljubljanske univerze naš znan geograf g. dr. Anton Melik Doma iz Črne vasi pri Ljubljani, je študiral gimnazijo v Ljubljani, univerzo pa na Dunaju, kjer je med svetovno vojno položil profesorski izpit iz geografije in zgodovine. Po vojni je bil srednješolski profesor in je služboval največ na III. državni gimnaziji v Ljubljani. Ko je leta 1927. odšel profesor

geografije na ljubljanski univerzi dr. Gavazzi na zagrebško univerzo, je postal dr. Melik, ki si je bil medtem pridobil že velik sloves kot geograf, njegov naslednik Leta 1932. je postal izredni, te dni pa redni profesor.

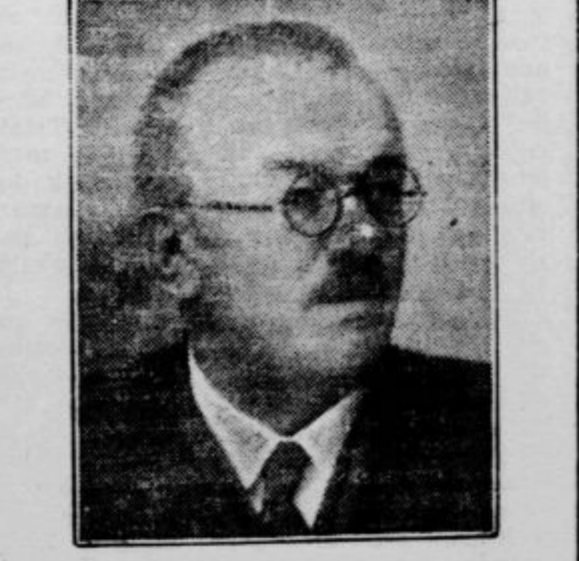
V javnost je stopil prof. Melik kot publicist in esejist že v študentskih letih, ko se je živahno udeleževal v takratnem razgibanem dijaškem življenju. Po vojni je pisal v razne revije, pri čemer se je vedno bolj koncentriral za svojo stroko ter prvenstveno obravnaval aktualne geografske in etnografske probleme. Priljubljen je tudi za prvo potrebo priročnik »Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev« (1920), kmalu nato pa še obsežen zemljepis »Jugoslavija, zemljepisni pregled« (1922). Ta knjiga je bila prvi in še do danes skoraj edini opis te vrste ter je našla mnogo odziva ne samo v Sloveniji, temveč tudi drugod po državi, tako da je že leta 1924. izšla deloma v drugi izdaji. Tudi k novim srednješolskim učbenikom za zemljepisni in zgodovinski pouk o naši državi je prispeval velik delež.

Mnogo informativnega o Sloveniji je napisal dr. Melik v Stanojevičevi »Narodni enciklopediji« ter v izdanih Srbske književne zadruge in Matice srbske. Vrsto svojih strogo znanstvenih del je pričel s studijo o kolonizaciji ljubljanskega Barja ter jo nadaljeval s številnimi razpravami, ki podrobno obravnavajo geografske probleme posameznih slovenskih predelov. Njegovo največje in širokemu krogu najbolj znano delo pa sta dve knjigi »Slovenija«, ki ju je nedavno izdala Slovenska matica. V drugi polovici tega obsežnega znanstvenega dela bodo podrobno obravnavane posamezne slovenske pokrajine.

S prof. Melikom smo dobili Slovencem geografsko vedo v sodobnem smislu. Geografija zahteva vedno živo aktivnost in širok pogled od povsem prirodnih pojavov do zamotanih političnih in socialnih problemov. Te aktivnosti in takega vsestranskega pogleda ima ravno prof. Melik dovolj, pri tem pa dragocen talent, da ju zna dati tudi svojim slušateljem, ki se zbirajo okrog njega v prav tovarniškem ozračju. V njegovem geografskem seminarju se stalno obravnavajo najrazličnejše snovi v tem pravcu ter se pripravljajo dragoceno gradivo o naši zemlji in naših ljudeh. V glavnem je zasluga prof. Melika, da se je tudi naša geografija postavila na lastne noge in ni več v toliki meri le popularizacija tuje učenosti.

Solski upravitelj Davorin Matko 70 letnik

Novo mesto, 19. novembra. Na Martinovo je praznoval 70 letnico priljubljeni javni delavec g. Davorin Matko, solski upravitelj v pokoji. Jubilar se je rodil 11. novembra leta 1868. na Bučki. Po končani nižji gimnaziji, je vstopil na

ljubljansko učiteljsko, kjer je leta 1892. napravil zrelostni izpit. Prvo njegovo službeno mesto je bilo v Dol. Toplicah. Tam je bil l. 1906. imenovan za stalnega nadučitelja in je v kraju služboval do konca avgusta l. 1919. Vso dobo, ki jo je prebil v Dol. Toplicah, je vršil svojo učiteljsko službo na splošno zadovoljnost. Ko je l. 1919.

ZA BOLJŠO PREHRANO KOŽE

SOLEA krema

prevzel vodstvo ljudske šole v Novem mestu, so zaslužnemu možu privedli Topličani prirčno odhodnico.

V najlepši moški dobi je mož prevzel upraviteljske posle novomeške ljudske šole. Njegovo delovanje pa ni bilo osredotočeno samo na šolsko področje, temveč je ves svoj prosti čas posvetil v prid javnosti. Posebno se je z veliko vnemo lotil dela v novomeških narodnih in prosvetnih društvih. Dobrišen del svojih zmožnosti je izrtvoval Sokolu. Udeleževal se ni samo pri matičnem društvu, temveč tudi v župni upravi.

Kot večletni občinski odbornik in član občinske uprave je stal na čelu raznim odsekom, katere je vodil na splošno zadovoljnost. Čela desetletja je mož predsedoval stanovskemu učiteljskemu društvu. S svojim možnim nastopom si je znal povsod pridobiti avtoriteto. V najhujših dnevih njegov duh ni koncil pred nikomer. Ob takih prilikah je samozavestno citiral odloček narodne pesmi: »Mi pa ostanemo kakor smo b'li...« Leta 1924. je bil imenovan za šolskega nadzornika. To mesto je zaveževal do leta 1926., ko je bil upokojen. Nato je bil reaktiviran in naposled l. 1928. stalno upokojen.

Ob njegovi 70-letnici mu je Sokol privedil lep družinski večer v Sokolskem domu. Udeležba članstva in ostalega občinstva je bila prav številna. Ob tej priliki je bilo izgovorjeno več prirčnih napitnic, ki so očrtale delo značajnega moža. K številnim iskrenim čestitkam naj se pridruži še naša še mnogo let v zdravju in zadovoljstvu!

Narodno delo zavednega Teharjana

Gospod Franc Pušnik, gostilničar in posestnik na Teharju pri Celju, bo dopolnil danes 70. leto svojega življenja. Jubilar se je rodil 19. novembra 1868 v Bezovinci v konjiškem srežu kot sin mlinarja. Že v mladih letih je izgubil očeta in kot najstarejši izmed treh bratov je moral poskrbeti za svojo življenjsko ekstenzo. Odsel je v Celje in se tu izučil v čevljarški obrti. Ko je odslužil vojaški rok, se je osamosvojil v Celju. Kot mlad obrtnik se je začel marljivo udeleževati v narodnih društvih kot član in odbornik. Že pred vojno je bil izvoljen na nacionalni listi za občinskega odbornika v celjski okolici občinski odbor.

Leta 1912. je s nekaterimi drugimi narodnjaki ustanovil gasilsko društvo v Gaberju pri Celju kot strogo narodno slo-

vensko organizacijo, Slovenski značaj in slovensko povečevanje društva pa takratnim renegatskim mogotcem niso šla v račun. Zato so ponudili Nemci in renegati Pušniku večjo denarno pomoč, samo da bi uvedlo gasilno društvo v Gaberju nemško povečevanje. Pušnik je kot zavedan narodnjak odločno odklonil ponudbo. Gasilno društvo v Gaberju je vodil od l. 1912. do 1929. kot načelnik. Po njegovi preselitvi iz Gaberja na Teharje ga je izvolilo društvo za častnega člana.

Gospod Pušnik je bil od ustanovitve kreditne zadruge »Lastni dom« njen član in si je s pomočjo posejila tudi sam postavljal svoj dom v koloniji Lastni dom v Gaberju. Že pred vojno je sodeloval pri Družbi sv. Cirila in Metoda in pri drugih nacionalnih društvih. Na mnogih pridelitvah je požitrovno sodeloval s svojo pokojno soprogo, rad je pomagal povsod, kjer je šlo za narodno stvar.

Od njegovih otrok, ki jih je s svojo pokojno soprogo vzgojil strogo v nacionalnem duhu, živijo štirje: hčerka Antonija je poročena s posestnikom Alojzijem Gmajnarjem v Vojniku, hčerka Marica je soproga carinskega inšpektorja g. Lovra Miklavčiča, upravnika carinarnice v Gornji Radgoni, sin Ciril je uradnik Apenička v Celju in načelnik Sokolskega društva Celje I, hčerka Fani pa je soproga kapetana I. razreda g. Zivka Panteliča v Štipu. Gospodu Francu Pušniku iskreno čestitamo k 70letnici in mu želimo še mnogo zdravja!

KRATKO IN JEDRNATO

»Kdaj je najboljši čas za obratnje gospodja?«

»Kadar gospodar spi in je pes privezan, gospod učitelje!«

GLASOVI

Oče sedi s svojim nadobudnim desetletnim sinom za mizo in čita dnevnik. Iznenada obstane prenečen nad nekim člankom s naslovom: »Ali lahko slišimo barve?« Obrne se k sinu:

»Ali je to mogoče?« ga vpraša.

»Ne, pač pa lahko glasove duhamo; od vme sin.«

Novinarji vabijo

Novinarji živijo, delajo in umirajo na mrtvi straži civilizacije, ko služe javni mnenju vedno skrivni, anonimni pri napornem delu žrtvujejo in zatajujejo svojo osebnost. Vse svoje sile dajejo na razpolago interesom vseh stanov, vsem družabnim skupinam brez razlike pomaga, ko uveljavljajo njihove upravičene zahteve pod pritiskom javnega mišljenja, nase pa le redkokdaj mislijo in, kadar stopijo pred javnost, je to tudi v njenem interesu.

Slovenski novinarji so organizirani že 31 let. Čvrsta stanovska organizacija je za njih življenjskega pomena. Novinarska organizacija se mora boriti za marsikaj, kar so novinarji v drugih državah že davno dosegli. Zaradi tega mora organizacija uvajati razne socialno-politične akcije za svoje člane. Ena izmed teh akcij je tudi prirejanje novinarskih koncertov vsako leto na dan 1. decembra, ki je velik praznik naroda in države. Prvi novinarski koncert je bil 1. decembra 1921. In nekaj let pozneje je novinarska organizacija izdala proglas na javnost, v prvi vrsti pa na gospodarske ustanove in večja podjetja. V proglasu je bilo naglašeno:

— Jugoslovanski novinarji ki ustvarjamo svoj pokojninski fond, ki je bil postavljen na zakonito podlago Sebi in bodočim novinarskim generacijam hočemo zagurati preskrbo za starost in onemoglost, ker so naša časopisna podjetja mnogo prešibka, da bi lahko to storila. Imamo pa v svojih vrstah mnogo starih tovarišev, ki so onemogli v delu za narodne interese. Ti ne morejo čakati, da bi se jim stela penzijska leta šele od sedaj naprej. Naša narodna in tovariška dolžnost nam veleva, da poskrbimo zanje že prej. Iz lastne moči tega ne moremo zato prirejamo na narodni praznik koncerte v korist pokojninskega sklada. Opiročaj se na priznano dejstvo, da delamo

novinarji v prvi vrsti v službi javnosti in da posebno vsestransko podpiramo prizadevanja slovenskega gospodarstva, menimo, da nam ne bo nihče zameril, ako enkrat mislimo tudi nase.

Kar je bilo pred dolgimi leti rečeno, velja še danes. Od novinarske uredbe novinarji niso dobili, kar so pričakovali; pokojninsko zavarovanje in druge novinarske pene zadeve še niso urejene. Rešitev novinarskih stanovskih zadev pa je v splošnem interesu, zakaj samo od zavarovanega novinarskega poklica lahko država in javnost pričakujeta dober in zdrav tisk. Pravilnemu ustvarjanju javnega mnenja se lahko posvetijo samo novinarji, ki nimajo hudih skrbi za svojo bodočnost.

Po osvobođenju in uedinjenju je prevzel naš tisk veliko nalogo, da postane nacionalni tisk svobodne države z vsemi njenimi cilji v notranji in zunanji politiki. Zda, ob 20letnici narodne svobode in državne samostojnosti lahko rečemo, da je to doseženo, ne smemo pa pozabiti na delež novinarjev pri tem velikem in uspešnem delu.

Novinarji upravičeno pričakujejo, da bo njihovo vabilo k novinarskemu koncertu na dan jubilejnega državnega praznika naletelo na večji odziv kakor doslej. Opozorjajo pa tudi, da novinarski koncerti niso samo ena izmed mnogih socialno-političnih akcij novinarske organizacije, temveč da je tudi ta prireditelj v službi javnosti. Prireditelji novinarji se navedejo, da nudijo javnosti umetniške užitke in da ji pri vsakem koncertu predstavijo nekaj mladih nadarjenih umetnikov. S tem koristijo javnosti, umetnosti in umetnikom. V prihodnjih dneh bomo javnost seznanili s podrobnostmi letošnjega jubilejnega koncerta, ki zasluži zaradi svojega namena in tudi zaradi prirediteljev samih vso pozornost v javnosti.

KINO UNION, tel. 22 21

Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri. Sijajna burka, ki se je igrala na letošnji bienali na Lidu. V gl. vlogi: Heinz Rühmann

VZORNI SOPROG

Dopoldne ob 10.30 uri isti film po znižanih cenah. — Smeh, zabava, glasba, humor.

Dve smrtni nesreči pri Planini

Otroku je zdrobilo glavo — Žrtev zastrupljenja pri delu

Planina 19. novembra. V obsejnih okolicih Planine se je zadnje čase primerilo več dogodkov, ki jih velja zabeležiti v dnevno kroniko. Precej razburjenja je 13. t. m. vzbudil povesnel duševno bolni, ki se je zglasil v neki gostilni na Planini ter začel razbijati in je napadel nekoga gosta z Unca. Hotel je gostu vzeči kolo, ker pa mu ga ni dal, ga je blaznež udaril s tako silo po glavi, da se je gost zgrudil na tla in nato komaj pobegnil, blaznež pa se je vrnil v gostilno in hotel preteptati svojega brata. Ta se je rešil na ta način, da je povesnela brata močno odbil. Gostilničar je hotel po orožnika, ki je imel mnogo težav, preden mu je uspelo z gostilničarjevo pomočjo spraviti povesnela človeka na orožniško postajo. Tam se je kmalu pomiril, drugi dan pa so ga orožniki popolnoma skesanega oddali tja, kamor spada. Mož je bil že več mesecev na opazovalnici v Ljubljani in je nekoga že močno obdelal z nožem. Dogodek naj bo v svarilo vsem gostilničarjem, da ne dajejo ljudem, ki nagibajo k duševnim boleznim, nobene opojne pijače.

lože in 7 letni Berto Bizjak, sta hitela nategati trske na ročni vozček. Naenkrat se je izmuznil mlajši bratec od kupa ter začel pizati na hode. Ti so se udrli in je eden zgrabil nesrečnega fanta, drugi pa mu je priletel na glavo in mu jo dobesedno zdrobil. Starejši bratec je vpiil, prihiteli so ubogi starši, a pomoči ni bilo. Onkraj meje so kazni za nenadzorstvo otrok znatno strožje kakor pri nas.

Pretekli teden je šel kakor običajno na delo posestnik Matija Molk iz Kačje vasi. Bil je že 19 let uslužben pri Windischgrätzovi sekularnici. Po nesreči mu je priletela trska v levo in se mu zapela v dlan. Trsko je takoj izdrl in nič hudega sluteč nadaljeval svoje delo. Kmalu pa mu je začela roka oteketi. Podal se je k zdravniku, ki mu je dal injekcijo zoper prisad. Zal je bila pomalo prepozna. Prepeljali so ga morali v bolnišnico v Postojni, kjer so mu hoteli odrezati roko, toda preden je prišlo do amputacije, je siromak že podlegel strašnim mukam. Roka mu je namreč tako otekla in počnela, da je siromak zaradi strašnih bolečin začel besneti. Za Molkom žaluje vsa Kačja vas, najbolj pa ga pogreša tvrdka z njegovimi stanovskimi tovariši. Molk je zapustil na posestvu ženo brez otrok.

Kačji vasi tik za mejo pri Planini so tesarji nedavno obtevali hode. Otroci, kakor odrasli so hoteli nabirati trske. Ko sta prišla k tesarjem tudi brata 10 letni

MATINEJA ob 10.30 uri!
Ne zamudite krasnega filma, napetih doživljanjev na morju med Evropo in Ameriko!
ZA SALO IN ZA RES!
PRINCESA IN MUZIKANT
KINO MATICA 21-24
CAROLE LOMBARD, FRED MAC MURRAY
Cene Din 2.50 — 6.50

Poneverbe dveh kolporterok

Razprava o nepoštenem pridobitnem bogastvu

Ljubljana, 19. novembra. Številnim ljubljancem sta bili znani prodajalki časnikov izpred vogala Vzajemne posojilnice na Miklošičevi cesti, ki sta z jokavim glasom ponujali napredajočemu časopisju Skromno, a vedno čedno oblačila sta se v mrazu stiskali, sedeč na svojih čevljih in mimoidočim tako milo moleli svoje izvide, da je marsikateri segel v žep po dinar že zaradi v usodo in bogu vdano zavutih očih. »Sirotili je me nil marsikdo in odkupil izvod.«
Pred nedavnim sta izginili s svoje tradicionalne posojanke, kjer je ostala za njima taka praznina, da ju je marsikdo pogrešal kakor strasten kadilec svoj običajno cigareto. Nekdo sta v svojem stanovanju v Delavskem domu zagnali krik da so jima bili ukradeni jurji. Da bi na neprizadete ne pada senca nepoštenosti, je uprava doma od kolporterok, Ivanka in Katarina Jeretinove, ki sta se stiskali v revni delavski sobici zahtevala, da privajata tatvino obsestvom. Sestri, ki ju je vsakdo po obrazu imel za rovi, sta obdržali neko sobarico, da jima je izmaknila devet jurjev pa sta se pred preskovanim sodnikom tako zapletli v navedbah, da je postala tatvina sumljiva. Po sedmici je bila, da so v sobi kolporterok napravili hitno preskavo.

Vsi trije so sedli daleč pred sodnika poedinca g. Jožo Kokalja na zatožno klopi. Prvi je bil France Trtnik, bivši namščeneec v ekspeditu Jugoslovanske tiskarne, ki je bil obtožen, da je od januarja 1932 pa do avgusta letošnja jemal v ekspeditu »Slovenca« ob delavnih po 20 izvodov ob nedeljah pa po 60 izvodov »Slovenca«, ki jih je dajal Ivani in Katarini Jeretini in s tem oskodoval »Slovenca« za okrog 76.000 din, kakor je izrazil ravnatelj uprave ing. Sočja Ivanka in Katarina Jeretina pa sta bili obtoženi, da sta v navedeni dobi po predhodnem sporazumu s Trtnikom prodajali ukradene izvide in plačevali temu po 50 do 75 par za izvod, ostalo pa pridržali zase. Ivanka je bila tudi obtožena, da je Trtnika k temu dejanju prepogovorila.

Trtnik je že v preskavi priznal krivdo in se zagovarjal, da je začel krajeti na Ivanino pobudo. Navesit pa ni mogel, koliko izvodov je po tej poti šlo v promet. Jeretinovi sta zanimali sploh vsako krivdo, Ivana je le priznala, da je od Trtnika sprejemala po toliko izvodov, a zatrjevala je, da je mislila, da je Trtnik dobival nekaj izvodov »Slovenca« v tiskarni brezplačno za to, ker je imel bolj slabo plačo. Katarina pa je celo zanikala, da bi bila Trtnika poznala.

Po parurni razpravi, ko je sodnik zaslišal nekatere prič, je državni tožilec dr. Pompe spreminil obtožnico v toliko, da je znašala skupna škoda, ki jo je utrpel »Slovenec« namesto 76.000 din le 64.000 din. Sodnik pa je po izvedenem dokaznem postopanju obsodil Trtnika za tatvine, ki jih je zagrešil v teku 6 let na 4 mesece zapora, pogojno za dobo 2 let, Ivanka Jeretino na 6 mesecev, Katarino Jeretino pa na 4 mesece zapora ob nepogojno. Stroški kazenskega postopanja so bili za Trtnika izrečeni za neizterljiv, za obe Jeretinovi pa za izterljive. Poleg tega bosta morali plačati tudi 250 din povprečnice.

Opravičeno je bilo presenečenje, ko so iz skrith mest izbrskali nič manj kakor 36 lepo zloženih jurjev in sedem hranilnih knjizic s skupnimi vlogami za 102.266 din. V Ivanini torbici še 149 din in 5 avstrijskih kron, v Katarinini pa 3.359 din. Od kod toliko premoženje ženskama, ki sta v zgodnji mladosti prišli v Ljubljano in se pri boljših družinah udinjali kot služkinji, po vojni pa začeli kolporterok razrešati in prodajati časopise? Poizvedovali so na vse strani in iz prvotne ovadbe, v kateri sta se fungirali kot tožiteljci, sta se sestri prelevili v toženki za seboj pa sta potopili še svoja komplica. Izkazalo se je, da je v resnici šlo za nepošteno posle.

PRISTOPAJTE K JČ LIGI!

Sokoli nadelu

Zužemberški Sokol se giblje

Zužemberk, 18. novembra. Pred dnevi je podal Sokol letni obračun svojega dela. V uvodnih besedah se je br. Križnik Tone spomnil prerano preminilega br. Ivana Ahačiča, pri čemer se je očitno članstvo s trktrktrnim »Slava« odložilo spominu blagega pokojnika. Nato je načelnik br. Plot Karel poročal o uspešnih telovadbe v preteklem letu in naglašal da poset ni bil povsem zadovoljiv. Načelnica s. Lohanova Jelica je izpostavila o telovadnem posetu ženskih oddelkov. Tožniko poročilo je podal br. Slavko Hotko in opozoril članstvo na nedostatkne, ki ovrtajo močnejši razvoj društvenega dela. Ker si bo drugo leto slavila 20 letnica ustanovitve društva, se moramo že zdaj složno pripravljati, da čim lepše proslavimo jubilej. O stanju blagajne je poročal br. Hotko, da je povsem zadovoljivo. Še določil je poročilo prosvetarja br. Križnika Tone, ki je v jedrnatih potezah orisal vse prosvetno delo v društvu. Revizorja brata dr. Tachinček in Vehovec sta predlagala da se da stari upravi razrešnica kar se je sprejelo. Zatem je bila z vzklikom izvoljena tala uprava: starosta Križnik Tone, podstarosta dr. Ložnik Emerik, tajnik Pehani Albin, blagajnik Pirc Franjo, načelnik Plot Karel, podnačelnik Hotko Slavko, načelnica Lohanova Jelica, podnačelnica Vida Križnikova, prosvetar Križnik Tone, gospodar Slavko Ho ko, matricarica Ahačičeva Ivanka. V upravi so še nastopili bratje: dr. Smola Josip, Deračnik Stanjo in Vovk Anton.

Po kratkem odmoru je pričel br. Slavko Hotko odomek iz »Sokolske volje« o žrtvih severnih bratov Čehoslovakov za češke begunce se je med članstvom nahrala podpora. Ob zaključku je br. Križnik povzel vse članstvo k intenzivnejšemu delu za napredek društva.

Danes prinašamo na 8 strani pričetek nove slikanice „Jutra“

KAPITAN KOZLOSTRELEC GRE LEVE LOVIT

izpod peresa in risala G. Th. Rotmana
bo s svojimi strahovitimi dogodivščinami in vselemiti podobelami navdušila vse male in velike bralce!

Na Martinovo nedeljo je dramski odesk Sokola priredil v režiji br. Križnika Tone veseligr »Zakonci stavkajo«. Za igro je bilo zanimanje ogromno saj so nastopili same vobče dobre moči. Takea obiska naš dramski odesk se ne poniti. Za dobro voljo med pavzami je skrbel domači društveni tamburški orkester. Prav moštrosko so podajal vloge vrli igralci Dvorana se je kar tresla od smeha, ki sta zanj poskrbela Tomaž (Sarko Alojz) in pa Barba (Znidaršičeva). Nema lo so pa tudi pripomogli k tako odličnemu uspehu Tone (Križnik), Tika (Pehanijeva Slavka), Korenka (Križnikova Vida), županja (Smrketova), Čipek (Jože Smrke), Šiparica (ga. Križnikova), župan (Plot Karel), Čipkova (Hotkova), Zakar (Eber), Šipar (Strozak) Vsem, ki so sodelovali, bratska zahvala!

Film daljnega vzhoda, junaštva, fanatizma, ljubezni in tovarštva

ALARM V PEKINGU

v gl. vlogi Gustav Frohlich — Leni Marenbach. Ob 15., 17., 19. in 21. uri
Dop. spored: Donski kozaki in njihove pesmi! Metro žurnal! KINO MATICA 21-24

ogaška Slatina bo olepšana s Sokolskim domom

Rogaška Slatina, 19. novembra. Kaže, da bo Sokolski dom v Rogški Slatini eden izmed najlepših in najpraktičnejše zgrajenih domov v dravski banovini. Pred dnevi je dom srečno zlezal pod streho. Zgradba stoji ob banovinski cesti v bližini postaje. Pred dvoranom, ki je dolga blizu 18 m in široka 11 m, je prostoren vestibul, na levo in desno pa bodo garderobe in pribe za člane in članice. Na zadnji strani je poslopje mnogo višje, ker leži teren — lepo in obsežno telovadišče — precej niže od ceste. Zato bodo na spodnji strani zgradbe stanovanje za hišnika, velika sejna soba, arhiv, skladišče, kegljišče in klet. Stavba ostane preko zime v sirovem stanju, da se dobro osuši. Delo se bo nadaljevalo naslednje leto, ako bo le dovolj denarja na razpolago. V ta namen le društvo razposlalo že na mnoge naslove prošnje za prispevke ter prosi ponovno vse sokolske prijatelje in društva, ki so ali ki še bodo prejela prošnje in položnice, naj jih ne mečejo v koše, temveč naj se odzovejo vsaj z malenkostnim prispevkom, da bo dovršen ta dom, ki bo nosil ime Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja in ki bo po svoji reprezentančni zunanosti nov okras našega svetovnega zdravilišča!

Sokol Ljubljana-Vle bo državni in sokolski praznik proslavil s telovadno akademijo 1. decembra ob 20. v dvoran Sokolskega doma. Za akademijo se marljivo pripravljajo vsi telovadni oddelki. Nastopil bo tudi sokolski pevski zbor, ki se prav tako vestno pripravlja za nastop. Po akademiji bo družabni sestanek. Po navodilih SSKJ bo dopoldne ob 11. slavnostna seja društvene uprave z dnevnim redom, ki ga je določil izvršni odbor SSKJ. Dopoldanske svečanosti se mora članstvo, ki ima kroje, udeležiti v krojih, večerne akademije pa se udeležijo vsi pripadniki v meščanskih oblekah z znaki. Pridite!

Lutkovni oder Sokola I na Taboju ponovno danes ob 15.30 letu pravičljivo igro: »Začarani gozde« v 6 dejanjih. Premiera je napolnila krasno lutkovno dvorano. Otroci in odrasli so zadovoljni odjajali z željo, naj se igra ponovi. Svira »Turčkov orkester«. Vstopnice dobite v pisarni na Taboru od 11. do 12. Lahko naročite tudi telefončno.

Sokol v Moravčah. Zadnjo nedeljo oktobra je imel moravški Sokol redno letno skupščino, ki jo je vodil starosta br. Jan-

DECEMBRSKI ZVEZEK KULTURNE IN SOCIALNE REVJE

„MISEL IN DELO“

BO POSVEČEN
DVAJSETLETNICI NAŠE SVOBODE

Izšel bo v izredno večjem obsegu, okoli 300 strani z bogato vsebino.

V njem bodo avtorji iz vseh delov Jugoslavije, sami znani javni delavci in strokovnjaki, obdelali v daljših člankih ves naš razvoj do zedinjenja in po njem, Revija bo vsebinsko razdeljena v tri dele:

1. Iz bojev za našo samostojnost;
2. Naš razvoj v svobodi;
3. Naša pot v bodočnosti.

Iz vsebine navajamo zlasti naslednje prispevke:
Dr. Grisogono: Na terenu londonskega pakta; Pustoljemšek: Ko smo utirali pot...; B. Borštnik: O naši »mafiji«; Spindler: Od majnske deklaracije do Jugoslavije; Dr. Turk: Naši vojni dobrovoljci; Dr. Zupančič: Pojav obnovljenega jugoslovenstva in še več drugih zgodovinskih člankov in reminiscenc.

Iz drugega dela navajamo:
B. Borko: Slovenska kultura v Jugoslaviji; Dr. Grisogono: Osnovi naše vanjske politike; Dr. Kušec G.: Naš ustavn razvoj; Dr. Sagadin: Naša ustavna vprašanja; Prof. Melik: Naša populacijska vprašanja; Dr. ing. Nagode: Naša komunikacijska vprašanja; Perle: Razvoj naše socialne politike; Dr. Breznik: Razvoj naše srednje šole; Prof. Šilih: Razvoj naše ljudske šole; Rakovec: Dvajset let Crne gore itd. Dr. Rundo: Država kao kulturni problem; Dr. Vošnjak: Tri Jugoslavije; Janežič: Od nacionalne k državljanjski vzgoji, Slovenci in Jugoslavija itd.

Decembrski zvezek »Misli in dela« bo edina večja publikacija v Jugoslaviji, posvečena dvajsetletnici naše države. Zvezek izide v decembru in opozarjamo nanj vso našo kulturno javnost že sedaj. Uprava revije sprejema prednaročila, na kar se posebej opozarjamo, ker bo navzile povečani nakladi publikacija izšla v omejenem številu izvodov.

Novi naročniki, ki plačajo celoletno naročnino vnaprej, dobe ta zvezek proti doplačilu 40 din. V knjigotrštvu bo stal jubilejni zvezek brošura 80 din, vezan pa v originalne platnice 18.— din več. Naročnina naj se pošlje na poštočkovni račun: Tisk jug. naprednih akad. starešin »Nastav« v Ljubljani, r. z. z. o. z. št. 16.602. Na željo pošljemo polnočnico. Za vse informacije se lahko obrnete na upravo revije, Ljubljana poštni predal 322.

ko Toman. Po pozdravu vsesga članstva se je v kratkem nagovoru spomnil pokojnega II. podstaršine SSKJ br. Faunkovića in pokojnega naraščajnika br. Trampuža Borisa. Izrekel je tudi zahvalo vsem bratom in sestram za izredno požrtvovalnost, ki so jo pokazali ob razvijanju društvenega prapora, ki je izključno domače, a zato tem pomembnejše delo. Po prečitjanju poslanice glede zadnjih tragičnih dogodkov v CSR so sledila izčrpna poročila društvenih funkcionarjev, ki so bila vsa z velikim odobravanjem vzeta na znanje. Br. tajnik je v svojem poročilu čestital bratu starosti k njegovi 75. letnici z željo, da bi še dolgo starostval moravskemu Sokolu, ki od leta do leta tako lepo napreduje. Zhor je nato soglasno sprejel predlagano listo uprave, ki je z malenkostnimi izpremembami ostala dosedanja. K zaključku je br. starosta pozval članstvo k še intenzivnejšemu delu, ki bo le v prid veličini sokolske misli, siovanstvu in državi. Le naprej, brez miru!

h— Tvorilca kemičnih izdelkov v Hrastniku, d. d., je sklenila zvišati osnovno glavnico od 625.000 na 5 milijonov dinarjev.

h— Zvočni kino Sokol bo predvajal danes film »Korajziti ženice«. V glavni vlogi komik Heinz Rühmann. Uprava kina se trudi ustreči obiskovalcem. Zaradi tega je odpravila vsa prehodna mesta med vrstami, kjer se cene prostorom izpremenje. Zato so cenejši sedeži že daleč od platna. Dalje je modernizirala aparat, da so čiste slike in dober zvok. Predvajala bo samo najnovejše filme, in pri vsaki predstavi bosta poleg glavnega filma še žurnal in risani film. Kljub temu so cene neizpremenjene. Dvorana bo v zimskem času dobro kurjena.

Bodimo delavni! Bodočnost pripada delavstvu in smeletu. Stojčca voda se pretvaja v gnilobo. Kdor ne gre naprej, ostane zadaj na svetu, ki z vso močjo koraka naprej! (Tyrš.)

Iz Novega mesta

— Sedemdesetletnica uglednega mojstra. Jutri bo praznoval v krogu svoje družinice 70letnico gospod Ivan Kastelic, posestnik in pekovski mojster v Novem mestu, ki se že nad pol stoletja suče v svoji, daleč naokoli sloveči pekarnji. Kdor gleda njegovo prožno bojo, kdor prisluhne njegovim duhovitim monologom in more uživati njegovo živahno družabnost, mu teh let ni prišodil. Jubilar je svoje življenje izpolnil z neumornim delom in morda ga je prav ta pridnost ohranila tako čilga in zdravega. Vnet za vse dobro in plemenito, je tudi velik podpornik revčev in siromakov. Pred svojo osamosvojitvijo je mnogo prepogoril, ko je praktičiral v večjih pekarnjskih obratih na Češkem in na Dunaju, kjer si je tudi izbral svojo življenjsko družico, s katero sta vzgojila v strogo nacionalnem in sokolskem duhu sedem otrok, ki zavzemajo danes vse odlične položaje. Najstarejša hčerka, gospa Elza, je soproga drž. tožilca Groznika v Murski Soboti, sin Robert je višji železniški kontrolor in šef železniške stanice v Gračcu, hčerka Elma je učiteljica in soproga prof. Rudolfa Kranjca v Sarajevu, sin Viktor ima odlično slaščičarno v Novem mestu, sin Ivo se je osamosvojil v Ameriki, najmlajši hčerki Anita in Cirila pa pomagata v domačem gospodinjstvu. Jubilarju, ki je naš zvest naročnik, ob sedemdesetletnici njegovega vzornega in človevskega življenja tudi mi prav iskreno čestitamo!

— Zdravstveni dom v Novem mestu. Kakor se čuje, namerava ljubljanski Higieniski zavod postaviti v Novem mestu zdravstveni dom. Potrebne ukrepe je zavod že storil in zaposlil mestno občino za odstop primerne zemljišča. Prošnjo Higieniskega zavoda bo obravnaval novomeški občinski zastop na oni svojih rednih sej.

— Kino »Dome« v Sokolskem domu bo predvajal danes v nedeljo ob 15., 18. in 20.15 zvočni film »Dekle iz Trstca«. Predigra Paramountov tednik.

Danes ob 10.30 in jutri ob 14.30 vesela vojaška burka

IGNAC

Znižane cene od din 2.50 dalje!

PREMIERA! — Danes ob 15., 17., 19. in 21. uri. Danielle Darrieux v veselim glasbenem filmu

GOSPODIČNA MOZART

KINO SLOGA TEL. 27-30

mestu, Kranju, Celju, Sošanju in Jesenicah. Dne 26. in 27. novembra pa stopijo pred javnost v Kamniku. Na sporedu je predavanje iz življenja gluhozemelj. Govoril bo g. Ciril Sitar, sam gluhozemelj človek, ki je dosegel popolnost svojega govora le s sistematičnim šolanjem. Sledila dve enodejanki, v katerih nastopijo izključno gluhozemeljski igralci. Vsekar se nam obeta zanimiv nastop in med Kamničani vada že zdaj veliko zanimanje za to prireditelje. Kamničani bodo gotovo odprli svoje arce ter pokazali razumevanje za trpko usodo svojih gluhozemelj zemeljskih tovarišev, katerim je vzela narava sluh ter jih postavila v povsem novo življenje. S polnoštevilnim obiskom naj jim dokažejo, da so jim prijatelji in tovariši.

Iz Ptuj
— Sokolsko društvo v Ptuju poziva vse one člane in članice, ki so bili v letu 1937/38 sprejeti v članstvo in niso še položili svečane zaobljube, da se zglasijo danes ob pol 11. v društvenih prostorih v Narodnem domu.

Krasna Mklavčeva darila v drogeriji SKOCIJ — PTUJ.

Iz Hrastnika
h— Rentgenski pregled za vse delavce, ki so vključeni pri OUZD, se bo pričel v Hrastniku prihodnji četrtek. Pregled bo v dvoran steklarske gasilске čete. Vsak član ima pravico do brezplačnega pregleda, da ugotovi, ali ima zdrava pljuča. Sumljivi primeri pridejo še na poseben pregled v dispanzerju. Pregledoval bo specialist g. dr. Rač iz Maribora.

h— Nov grob. Umri je upokojeni rudar Anton Kocman. Pokopali so ga ob veliki udeležbi hrastniškega prebivalstva na dolskem pokopališču. Naj v miru počiva, prizadetim naše sožalje!

— Z bankovci je podkurila. Trg. Zerk Franc iz Slovene vasi je imel večeraj v štali za cigarete na pultu v trgovni pripravljen denar. Med njegovo odsotnostjo je v trgovino stopila služkinja, ki je istakla papir, da podkuril. V hitri je pograbila škatlo na pultu, misleč, da je prazna. In hitela z njo v kuhinjo. Pozneje je trgovec pogrešal denar s škatlo, bilo pa je že prepozno. Služkinja mu je povedala žalostno novico. Zgorelo je 7 bankovcev po 100 din.

— Zvočni kino bo predvajal drevi ob 1/19. in 1/21. film »Večerno elegijo«. Kot dodatek se bosta predvajala teinik Alfa in kulturni film o naši državi.

— BIBNICA. Sokolski zvočni kino bo predvajal danes ob 15.15 in 20. veselo filmsko komedijo »Kdo je blazen«. Za dodatek Paramountov zvočni tednik.

— SEVNICA. Zvočni kino bo predvajal danes film »Pod začetko teme« (po Straztovem romanu Grad Vogloč).

Naša ženska stran

Neznane junakinje bratskega naroda

Glasovi o Češkoslovaški so tedaj redkejši; dandanes hitro živimo in prehitro pozabljamo. Toda praznih besed, iskrenih ter sočutnih ali hinavskih in škodoželjnih je bilo dovolj. Ves svet je govoril o našem narodu, ki so mu drugi krojili pravico; govorili je dovolj. Morda bi ne bilo preveč samo nekaj besed o neznanih, velikih junakinjah malega naroda, o Čehinjah, ker se zdi, da smo v svetovnem hrupu povsem pozabili na nje. Kdor je bil v usodnih dneh na Češkoslovaškem, je imel priliko najbolje spoznati moralno silo naroda, saj tudi za narod velja isto kakor za zlato: zlato spoznaš v ognju. Zdi se mi, da je bila najlepši sijaj tega zlata vprav češka žena v svojem tišem junaštvu. Ničče ni pel slavospevoj češkim ženam, ničče ni prenenil njihovega samozatajevanja v dneh, ko so jokalno celo najbolj moški močje; ko so se tudi najtršnji src polasčale slutnje nečesa strašnega; ko je bilo že povsem zanesljivo, da mobilizacija pomeni vojno in ko so žene čez noč zamenjale moč skoraj na vseh njihovih službenih mestih — brez besede in stisnjenih zob.

Videli smo jih pred splošno mobilizacijo, ko je vojna sicer že visela v zraku in ko so vojaški oddelki hiteli noč in dan na mejo, rezervisti pa ponoči na kolodvor; bile so že tedaj pripravljene na vse. Ne vem, ali so bile tedaj ali nekaj tednov pozneje tudi kje druge žene tako pripravljene na najstrašnejše dni, na vojno, na največje žrtve in trpljenje; vem samo, da nikjer druge žene niso mogle biti pogumnejše, zavestnejše in odločnejše. Videli sem nešteto žensk, ki so se poslavljale od svojih mož, mater, ki so se krvavečih src ločile od svojih sinov... Toda nikjer na Češkoslovaškem nisem videl, da bi žene v tistih trenutkih jokale. Nemo so se poslavljale, v zavesti, da bi bilo celo greh preveč očitno kazati čustva in da bi bile solze žalitev domovine, ki z vso pravico zahteva največje žrtve.

Skoraj pol leta so se zbirali nad Češkoslovaško temni oblaki; od 21. maja do oktobra so ljudje živeli v neprestani živčni napetosti, ki se je zlasti stopnjevala v drugi polovici septembra. Tedaj je bilo očitno, da se bliža neizogibna katastrofa in da bo domovina v bližnjih dneh zahtevala vse najboljše sile. Žene so to takoj razumele. Gospodinje so kmalu preuredile gospodinjstvo tako, da so s prihranki lahko kupovale življenjske potrebščine za železno rezervo. Že v začetku septembra so bile mnoge meščanske družine založene z življenjskimi potrebščinami za več mesecev. Se preden so nastopili najusodnejši trenutki, so bile češke žene že na vse pripravljene.

V najbolj kritičnih dneh smo bili v gošter pri Čehih. Posvečali so nam svoj dragocen čas, skrivali so pred nami svoje skrbi, skušali so nam kazati veselo lice in skrbelo jih je, ali se morda ne počutimo dobro med ljudmi zaradi spreminjenega splošnega razpoloženja. Tega jim ne bomo pozabili nikdar. Toda izmed vsega tega mi bo ostalo najbolj v spominu samozatajevanje neke matere, ki nam je žrtvovala svoj čas še na dan, ko je njen sin odhajal k vojakom. Dopoldne nas je še vodila po mestu. Zopoldne se je oprstila, češ, da ima zelo nujne opravke in da ne more priti tudi popoldne. Nismo vedeli, zakaj se je morala posloviti. Drugi dan smo po naključju zvedeli, da je spremila sina k vojakom. Čim se je vrnila, je prišla zopet med nas in ni niti z besedico izdala, kako hude skrbi ji težijo srca.

V enem najbolj črnih dni mlade države, ko se je v Pragi razširila vest, da bo

vlada morala sprejeti, odnosno, da prav v tistem trenutku sprejema londonski načrt, se je veliko, milijonsko mesto zganilo, kakor da ga je spreletela zrna. Po vsej državi so bili ljudje le čakali na dan splošne mobilizacije in na... Ničče ni računal na takšno »morno« rešitev in ničče med ljudstvom se ni mogel sprijazniti z njo. Preje so ljudje mirno čakali razvoja dogodkov in nikjer ni bilo sledu zmede, nerodov in nemirov. Tedaj pa je spregovorila ulica. Mogočni Vavčavski trg je bil v pol ure napolnjen. Ljudstvo je zapelo državno himno in prisegalo domovini. Kdor je tiste dni videl na praških ulicah množice, združene v eni misli in volji, prisegajoče z dvignjenimi desnica-volji, prisegajoče in zanesene, a vendar mirne in disciplinirane, ne bo mogel nikdar pozabiti teh manifestacij zrelega naroda. Ne bo pa tudi mogel pozabiti, da češki narod niso le močje, temveč tudi žene, ki so ramo ob ramo manifestirale z možmi in zahtevale, naj jim oblasti dajo orožje, da pojdejo sami braniti svoje pravice; ne bo mogel pozabiti, da so na čelu sprevodov tisočev ljudi korakale žene; vedno se bo spominjal, kako so klicale in opominjale zadnje omahljivce, ki so se stali v špalirju na hodnikih, naj se uvrste v sprevod; videli smo jih, kako ponosno so nosile državno zastavo in z njo opominjale množice, da je prišel čas.

Morala je pasti vlada, ki je sprejela »londonski« načrt. Ljudstvo je mislilo, da bo nova vlada izpolnila njegovo pričakovanje — izvedbo splošne mobilizacije. Zdelo se nam je, da so bili že vsi pripravljeni na njo in da so jo čakali kakor odrešenje. Čakale so jo tudi žene. In morda so prav one žrtvovale največ: ko močje oddidejo na vojno, prepuste vse skrbi ženam. Prepuste jim domove, služ-

be, vzgojo otrok, odgovornost in dolžnosti, ki jim jih je sicer nalagalo običajno življenje državljana. Močje postanejo vojaki, vse drugo pa ostane v rokah civilistov. Civilisti so v glavnem žene. Videli smo češke žene zarana na dan mobilizacije v Brnu. Na ulicah, pred trgovinami, ki so bile še zaprte, na trgu in povsod so bile zvečine le ženske. Tisto noč niso spale. Močje so se odpravljali k vojakom. Zarana je bilo treba še marsikaj nakupiti. Trgovine so bile zaradi mobilizacije odprte po nekaj ur prej. Ljudem se je mudilo, vsi so hiteli. Toda nikjer ni bilo nobene zmede. Nasmejanih obrazov sicer nismo videli med ženami. Morda so bili nekateri ženski obrazi obokani. Toda jokati nismo videli nikogar; v obrazih smo čitali nekaj drugega: »Zdaj je prišel čas; treba je zbrati vse sile, da bomo opravile svoje naloge kakor je treba; biti moramo močne, stisnimo zobe!« To smo čitali v obrazih žen.

Sli smo zajtrkovat v malo mlekarno. Gospa nam je skuhalo kavo. Povedala je, da je tudi njen mož odšel ponoči. Glas ji je zadržel. Povedali smo ji, da moramo takoj odpotovati. Radi bi našli kakšno tolažilno besedo zanjo, — tolažiti nas je začela ona. »Da bi le ne bilo kaj hudega tudi pri vas,« je dejala. Vprašali smo jo po računu »O, ne, nič ne stane! Ne plačujete, se je branila. Morda imate še dolgo pot in boste potrebovali denar.« Položili smo denar na mizo in odšli brez besede... Balli smo se, da bi nas glas izdal, kako smo požirali solze.

Toda takšnih zgodbic, ki se morda zde nepomembne tistim, ki jih niso doživeli, je nešteto: nam se zde najznačilnejši izraz tihega junaštva moralno močne, narodno zavedne in globoko človeške češke žene. Narod ki ima takšne žene, bo prebolel vse rane. Tiho junaštvo izvojuje na svetu največ zmag.

Male večerne obleke

Za obisk gledališča, za koncerte in za manjše plesne prireditve je uvedla moda tako zvane male večerne obleke, ki z dolgimi in polodolgi rokavi in večinoma zaprtimi vratnimi izrezom učinkujejo vse bolj »obličeno«, kakor pa globoko izreza-ne, velike večerne toalete. Prav za prav se takšne male večerne obleke po izdelavi svojega zgornjega dela, to se pravi rokavov in života, ne razlikujejo dosti od elegantnih popoldanskih oblek, le dolgo krilo jim daje večerno noto. V nasprotju s širokimi in bogato krojenimi večernimi oblekami velikega sloga pa imajo male večerne obleke ozko in fino silhueto in tako ozko krilo, da v njem težko stopamo, če ni opremljeno s kakšnim stranskim,

skritim prerezom. Povsod poudarja moda ožino pasu in v nasprotju s tem širono ramen ali rokavov. Kakor pri popoldanskim modni, vidimo tudi tukaj mnogo drapiranih delov in bleščičih vezenin. Malo večerno obleko temne barve večkrat izpo-

Neredna stolica
 upliva na ves organizem. Dobro sredstvo za odvajati, ki zanesljivo deluje in ima prijeten okus, je **DARMOL**

polnimo s kratko jopico iz živobarvnega ali kovinastega tvoriva in ji tako od časa do časa izpremenimo videz. Ne samo po kroju, tudi po barvi svoje-ga tvoriva mora mala večerna obleka učinkovati dosti bolj skromno, kakor velika večerna obleka, saj je namenjena manj svečanim prilikam. Črna barva je tukaj pač najbolj na mestu, kajti črna večerna obleka je vedno elegantna in jo z majhenkostnimi izpremembami lahko nosimo več let. Vsekakor pa zahteva moda temno tvorivo za takšno obleko, ki mora predvsem učinkovati diskretno. Tu se moda posebno rada poslužuje tudi lepih, temno-rdečih tvoriv, ki jih letos lahko izbiramo v nešteti tonih od izrazito vinsko rdečega pa do rdečkasto vijoličastega. Staro večerno obleko lahko z drugačnim zgornjim delom prav lepo prenovimo v elegantno, malo večerno obleko. Seveda

Romance - danski salon
 Kapoleonova 7
 Kraljeva ulica
 izdeluje po najnovejših pariških modnih slikah in planih. Tena Kucerna.

moramo izbrati barvo, ki se dobro sklada z barvo obleke. Najlažja je seveda izbira, če je naša stara obleka črne barve, kajti k črni se poda skoraj vsako drugo tvorivo. Tudi zgornji del iz zlatega ali srebrnega laméja učinkuje lepo na vsaki obleki temne barve. Prenovljena obleka, ki jo vidite na naši sliki, ima krilo in spodnji del života iz temne svile, zgornji del in pa rokavi so iz žoržeta nežne barve. Oba stransko drapirana dela, ki sta na ramah prepeta z dolgimi zaponkami iz štrasa, sta zadaj prekrizana in potem ovijata telo v obliki širokega pasu, ki je spredaj zavezan v serpe (1. skica). Črni večerni kostum je letos navadno iz finega, kar se da tankega, volnena blaga. S takšnim kostumom hoče moda posnemati moški smoking, seveda pa velja strogoš tega moškega večernega oblačila samo za tvorivo in za kroj, ki je raven in preprost. To enostavnost namreč iz enači moda na drugi strani zopet z bogatim, bleščičim vezenjem, ki pošto po vsem sprednjem delu jopice daje takšnemu večernemu kostumu mnogo bleška in prave ženske rafiniranosti (2. skica).

Mala večerna obleka, ki se po svojem videzu že precej približuje velikim večernim oblekam, ima poldolge rokave in spredaj nekoliko večji izrez, vendar ostane hrbet zaprt in krilo je še vedno razmeroma ozko, dasi ga zvončasto krojimo. Ta obleka je brez pasu, le život je ob pasu lahko vodoravno drapiran, zgornji del pa je krojen v obliki nabranega nedrčka (3. skica).

ELITNA KONFEKCIJA
Alastek
 MARIBOR
 PRINAŠA VEDNO NAJNOVEJŠE

Zanimiva in za letošnjo modno linijo jako značilna je ozka večerna obleka, ki je popolnoma gladka in enostavna. Ves poudarek je tukaj položila moda v originalne rokave v obliki gnjati, ki so pod komolcem izredno tesni, zgoraj pa bogato nabrani. Takšni rokavi se navadno družijo s koničastim hrbtним izrezom, če pa je obleka zadaj zaprta, potem jo spredaj precej globoko izrežemo (4. skica). Obleka s postarni izpeljanim, nabranim šivom, ob katerem drapiramo ves život v tesne, vodoravne in poševne gube, je ide-

Moderno krojene krznenne paletaje Lisičje ovratnike
 v beljeni in naravni barvi po ugodnih cenah pri
L. ROT
 LJUBLJANA, MESTNI TRG 5.
 Posebna izložba tudi v pasaži nebotičnika.

DAME! NAJVEČJA IZBERA PREKRASNEGA KRZNA

In krznenih izdelkov po res ugodnih cenah je pri

F. Bizjok
 Elitna izbira krzna
 LJUBLJANA, KONGRESNI TRG

Moderniziranje kožuhovine hitro in poceni!

alna za vsako lepo postavbo. Takšna obleka ima dolge, tesne rokave, nabrana in drapirana pa je tudi ob vratnem izrezu, kakor predočuje naša slika (zadnja skica).

Dolge rese na pasu

Priljubljenost vsakovrstnih vezenin, navšivov in vrvičastega okrasja je značilna za letošnjo modo, ki nam sedaj prinaša kot novost še dolge rese na pasovih nekaterih elegantnih popoldanskih oblek. Dve takšni resasti čopki navadno zaključujeta okrogel, z vatelinom podložen pas iz tvoriva obleke, ki ga spredaj ali postarni zavozljamo v navaden vozel. Rese na pasu so lahko iste barve, kakor obleka, če pa je obleka črna, jih lahko izberemo v lepi pastelni barvi.

Prezimovanje zelenjave
 Zelje in ohrovt lahko prezimimo kar na prostem. Uporabne pa so le bolj majhne in trde glave zelja in ohrovt. Na vrtno napravo do 25 cm globoko jamo, ki ne sme biti na takem kraju, kjer je podtalna voda. Vanjo naložimo zelje ali ohrovt tako, da obrnemo glave navzdol. Stebla s koreninami pa naj gledajo iz zemlje. Glave moramo tako postaviti, da se ne dotikajo druga druge. Potem jih toliko zasujemo z zemljo, da izpolnimo praznine in sicer tako visoko, da bodo glave pokrite do tri prste na debelo. Tako shranjeno zelje se obdrži do spomladi in ga z lahkoto sproti jemljemo iz zemlje, ne da bi bilo treba dosti razkopavati zasip.

Pečena cvetača s paradižniki

Cvetača je zelo okusna, če jo pripravimo na tale način: Skuhamo jo v slani vodi in jo kuhano razrežemo. Surove paradižnike olupimo in zrežemo na plošče. Nato namažemo kozo s surovim maslom in naložimo vanjo nekaj pekočih papirjev. Nato vanjo naložimo v pekočo pečico. Ko je koza do treh četrti polna, jo povrhu polijemo z omako, ki jo napravimo na tale način: svetlemu osoljenemu prežganju dodamo nekoliko naribanega muškatovega oreha in zamešamo v prežganje eno stepeno jajce. To omako polijemo po cvetači in paradižniku, preko nje pa naložimo še nekaj surovega masla, nato pa v pečici spečemo. S to omako polito cvetačo postavimo na mizo kot samostojno jed, lahko pa postrežemo zraven še s kuhano krizo gnjatjo ali mrzlo pečenko, mrzlo kožo in silčnim.

Revolucija

»Madame Foyot!« je zagodrnjal izklicavalec z napoli smrčicim glasom. Ko so se zunaj odprla vrata, sta oba stražarja v dvorani prekrizala bajonete, kakor bi se bližala nevarna žival. Zvezana za obe roki, je stopila obožčenka naprej. Robespierre in Danton, ki sta sedela pri stranski mizi, na levi, kjer sta podpisovala vladne dekrete, se nista za vstopivšo niti zmenila. Voditelj razprave dedec z marcialnimi potezami v obrazu, bivši rejec ovac v Provenči, je takoj začel zastavljati običajna vprašanja. Nenadoma pa je Danton dvignil glavo in prisluhni razpravi. Vprašal je:

»Kaj pa je zagrešila, Setain?«
 »To je Angelika Foyot,« je odvrnil vprašane s tresočim se glasom. »Žena bankirja Foyota. Skrivala je grofa Maliverta. Dejanje priznava. Takoj bomo razglasili razsodbo.«
 »Le počasi, le počasi,« se je tedaj vmešal Danton, »stvar ni tako enostavna, kakor bi človek mislil, mon cher!«
 Revolucionar je pogledal žensko z dolgim pogledom. Bila je pri tridesetih letih. Na sebi je imela še domačo haljo, v kateri so jo prijeli pred tremi dnevi v rani jutranji uri na njenem domu. Oblačilo je bilo iz škarnatno-rdeče svile. Na ramenih so bili pasovi strgani in Danton, ki je vse življenje metal ne samo eno, marveč obe oči po ženskah je opazil, da ima obožčenka izredno lepo oblikovana ramena. Ženska je začutila v njegovem pogledu moškega. Vzravljala je se. Lastnost, ki jo ima vsaka Evina hči, je zbudila v njej trohico nade, ki je poglala iz obupanega srca. Pozabila

je pri tem celo, da stoji na mestu, kjer je treba dati takšnim upom slovo... In isti temni, muzikalni glas, ki je opajal vse sodobnike, je vprašal:
 »Madame, oboženi ste skrivanja grofa de Maliverta? Kočljiva stvar! Kaj niste vedeli, da je grof zabelil člana odbora za javno blaginjo, zaradi česar so ga iskali že osem dni po vsem Parizu? Vam je bilo to znano?«
 »Znano,« je potrdila obožčenka in pobe-sila glavo.
 »To je, kakor sem že dejal, zelo kočljiva zadeva!« je besedil revolucionar. »Glejte, vi ste mladi, prikupni. Ampak takšne prestopke kaznujemo danes pri nas s smrtjo. Naši zakoni so zelo strogi in ne poznamo usmiljenja!«
 »Nisem pač mogla ravnati drugače,« se je zagovarjala obožčenka. Dvignila je zopet glavo in pristavila: »Grof je bil moj mož.«
 »Vaš mož je, če sem prav poučen, Foyot?« se je oglasil Danton.
 »Grof je bil moj prvi mož, bankir je moj drugi zakonski tovariš,« je pojasnila obožčenka.
 »Nu, če je stvar takšna, kakor pravite, je treba to vsekako upoštevati!« je dejal Danton. »Zadeva dobiva popolnoma drugačno lice.«
 »Odklepe na sentimentalni vzrok opravičujeto zločine proti državi?« se je vmešal ledenomrzli Robespierreov glas. Robespierre je ravno končal podpisovati edikte in je odložil pero ter je slišal zadnje besede razgovora med oboženko in Dantomom.
 »V Franciji je bila ljubezen vedno naj-

višji ideal!« je dejal Danton. »Vse tradicije lahko uničimo, te ne bomo odpravili,« je pristavil z odločnim glasom.
 »Dragi moj, ti boš ostal vedno ženskar, in domovina bo zaradi tega hudo trpela,« je rekel Robespierre tovarišu. Robespierre je tedaj dvignil orojnik in je skozi njega natančneje motril oboženko. A preden je mogel Danton oporeči Robespierreu njegovo trditve, ga je zabela nenadejana izpre-memba na Robespierreovem obličju. Ta obraz, ki ni kazal nikoli sledu rdečice, se je v tem trenutku zdel brez krvi. Bil je očičajno rumenkasto-sive pergamentne barve, a zdaj ga je oblivala bledeca.
 Dantonov pogled je napravil pot od Robespierrea do obožčenke. In tudi tam je videl bledeca, kakor bi se bila ženska hipoma namazala s kredjo. In zdaj se je začel pomekati, ki ga okolica ni mogla dobro razumeti.
 »Državljanka,« je govoril Robespierre z mrzlim, suhim glasom, »morda zahtevate revizijo procesa? Kolikor je meni znano, ste priznali dejanje, in kdor šteti rojaliste, mora v smrt. To velja prav posebno še v vašem primeru, ko ste skrivali morilca enega izmed naših najboljših ljudi. Vzrok, ki vam ga je navedel Danton prej, ne prihaja v konkretnem primeru niti najmanj v poštev. To veste zelo dobro, kajne državljanka Foyotova?«
 Angelina Foyot je pogledala Robespierrea kakor brez uma. On, mali advokat, jo je torej spoznal? Danton pa je med tem mrmljal zase in venomer ponavljal: »Foyot, Foyot — kje sem že slišal to ime?«
 Robespierre se je ustavil. Preudarjal je, ali naj gre v svoji izjavi še dalje. Desna roka krepostnega revolucionarja je segala

po ovratni ruti in jo nervozno mečkala. Naposled je diktator izjavil:
 »Poslušajte in izvetje vsi, ki to hočete — jaz poznam to žensko še iz prejšnjih časov! Ko sem pred leti prišel v Pariz, me je neki znanec odvedel v hišo grofa de Maliverta. Hotel sem študirati нрав plemenitaveš, zato sem sprejel to ponudbo. Toda v hiši grofa de Maliverta sem našel takšne razmere, da sem kmalu zopet odšel. Grofa takrat sploh ni bilo v Franciji in grofica se je zabavala z drugimi kavaleriji. Lahko rečem, da je bila ljubezen grofice do njenega moža vse prej nego velika in močna. Kajne, da je tako, madame Foyot?«
 Nasmehnil se je z veliko ironijo in pristavil:
 »Kajne, državljanka, da niste v svoji ljubezni nikoli posebno izbrali?«
 Madame Foyot ni črhnila niti besedice. Strmele je samo v suhega moškega, ki je sedel na stolu za voditelja razprave. V prvem trenutku ji je prišlo na um, da bi bilo dobro povedati, da jo človek Robespierrova kova sploh ne more soditi. Robespierre je namreč zapustil njeno hišo zaradi tega, ker so ga na nekem obisku pri nji omamili z vinom in mu ukradli hlače, da se je moral v spodnjicah vvesti v kočijo in oddrati domov. Takrat so se mu smejali ljudje pri vstopu v voz in pri izstopu iz njega — ampak kdo bi si upal to dogodivščino danes ponoviti pred to okolico? Samo Danton bi morda imel pogum, da se nasmehe človeški dogodivščini svojega tovariša revolucionarja, drugi gotovo nihče...
 Čez nekaj časa je zopet povzel Robespierre:

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Drevesa v mrazu

Občutljiva in neobčutljiva drevesa - Tolšča nadomešča kurjavo Kemični procesi v koreninah in deblih - škrob in olje pred zimo

Skoraj vsako zimo se dogodi, da pade temperatura vsaj za nekoliko nočnih ur na 20 stopinj pod ničlo. Pozna zima l. 1929 je še vsem v spominu, saj smo imeli takrat cele tedne takšne temperature. Tada je zmrznilo nešteto dreves, skorja jim je pokala, popki so očrneli in pomlad jih je našla do stržena suha in mrtva. Med običajnimi okoliščinami pa se le redkokdaj zgodi, da bi odrasla drevesa poginila od mraza.

Sicer pa niso vsa drevesa v enaki meri občutljiva oziroma neobčutljiva za mraz. Najbolj odporne so v našem podnebnju smreke, jelke, bori,

dosti občutljiveje so lipe, javori in bukke posebno pa hrasti in akacije. Zato imamo v višjih legah in v severnejših predelih bolj iglavce, v nižjih in južnejših predelih pa listovce. Ker je podnebje od srednjega veka sem v Evropi postalo ostrejšje, ni čudno, da imamo danes iglastega drevoja dosti več, nego nekoč in da so hrasti, ki so nekoč v velikih ozemljih prevladovali,

postali zelo redki

Iglavci se mrazu pač bolje upirajo. To so dosegli s pogostoma zelo čudnimi pripomočki. Velik del naših gozdnih dreves in med njimi v prvi vrsti iglavci si je izmislil posebno vrsto zimske kurjave, ki jim omogoča, da vzdržijo tudi velik mraz. Kurjavo namreč s tolščo.

Ce hočemo to bolje razumeti, si moramo notranji ustroj gozdnega drevesa ogledati nekaj bližje. Vsako drevo sestoji iz treh glavnih oddelkov:

iz korenin, debela z vejevjem in listja.

ki je lahko ploščate ali iglaste oblike. Vsak oddelek ima svojo posebno delo. Korenine skrajno vodo in v nji raztopljene snovi, listje pripravljajo v svetlobi iz ogljikove kisline, zraka in vode nadaljnjo hrano. Deblo in veje pa so dovodne cevi za vodo in hranilne soku ter skladišče za odvisno hrano, ki jo drevo porabi v zimi in za

nastavek cvetov ter sadov

Pozimi si drevo, vsaj v naših širinah, namreč ne pripravlja hrane, koreninam ni mogoče, da bi v nizkih temperaturah vsrkavale vodo. Listje listovcev jeseni, kakor znano, odpade, pri iglavcih pa ne dela, ali pa le malo. Torej mora drevo od novembra nekako do aprila živeti od svojih zalog, ki morajo biti obilne. Obilne morajo biti zato, ker drevesa ne samo hranijo

šest do osem mesecev temveč morajo ob koncu zime dati spet

snovi za velike krošnje in pogostoma za tisoče cvetov. Pomislimo samo na sadno drevje, ki cvete še preden dobi liste.

Zato ni čudno, da je vsako deblo zlasti v jeseni težko in nabito z rezervnimi snovmi. Ze majhen premislek nam pravi, da morajo imeti te rezervne snovi obliko, ki omogoča lahek prenos. Za prenos so v drevesu edino pripravne seveda tekočine. Zato prepleta vse rastlinske organe tenko razpredeno in silovito.

razsežno omrežje cevi.

Ze korenine same imajo, kakor deblo in veje, v splošnem obliko cevi. V njih notranjosti pa so tisoči drobnih cevk, »žile«, po katerih se tekočine neprenehoma pretakajo navzgor in navzdol. Tudi v listih nahajamo takšne žile. V listih se podnevi tvori sladkor, sladkorna raztopina pa se ponoči odtača, da napravi prostor za naslednji dan. Ta raztopina prehaja kakor snovi, ki jih nabirajo korenine, v deblo. Tam se

rezervne snovi preoblikujejo na zelo zamočan način. V drevesnem debelu se dogajajo stvari kakor v kakšnem kemičnem laboratoriju. Končni rezultat je bodisi škrob, bodisi maščoba v obliki precej gostega olja. Marsikaj drugega se tu

še mimogrede ustvarja, n. pr. beljakovina, smole, rudninske substance, včasih tudi guma. Ljudje so to vedeli že davno pred vsako botanično vedo. Pridobivali so smolo iz borov in gumo iz tropskih dreves, v malajskih deželah pa so sekali že v pamtiveku sagove palme in izpirali iz njih sagov škrob. V naših krajih pa doslej še niso izkoriščali dejstva, da so pred začetkom zime drevesa

nabita s škrobom in oljem.

Sedaj pa pride najzanimivejša stvar. Odkril so namreč, da so severnjaška drevesa, ki morajo prenašati velik mraz, tako znana maščobna drevesa in da svojo mast v svoji notranjosti sežigajo. Imajo torej

nekakšno maščobno kurjavo.

Smreke in jelke porabijo svojo maščobo v zimskih mesecih. Drevesa iz mlažjega podnebnja so škrobna drevesa. Škrob spreminjajo v tekoči sladkor in izkoriščajo tega. V vsakem drevesnem debelu nastaja na ta način neka temperatura, ki je v zimskih mesecih višja nego zunanja temperatura in ki drevo kolikor toliko varuje, da ne pogine že ob prvem mrazu.

Tragedija matere

Oče, mati in sin 28 let v isti hiši, ne da bi otrok poznal skrivnost svojega porekla

Pred dnevi so našli v nekem budimpeštanskem parku nezavestno preprosto obelico starejšo ženo. Spravili so jo v bolnišnico, kjer so ugotovili, da se je bila zastrupila. Iz papirjev, ki so jih našli pri njej, je bilo razvidno, da gre za 52-letno služkinjo Marijo Jancsojevo. Pri njej so našli tudi pismo, ki je bilo naslovljeno na mladega arhitekta in ki ga je dala policija odpraviti na naslovljenca. Ko so ženo obudili k zavesti, je povedala svojo zgodbo.

Pred 30 leti je Marija Jancsojeva stopila v službo k mlademu arhitektu. Leto dni pozneje je njegova mlada žena umrla. Ostal je sam, dekle mu je pomagalo in ga tolažilo. Arhitektu je izredno inteligentno in lepo dekle ugajalo in med njima se je razvila ljubezen. Odpotovala sta v inozemstvo in ko sta se vrnila, je Marija rodila sina. Arhitekt se je hotel z njo poročiti, toda dekle je to odklonilo. Bala se je, da bi to utegnlo škodovati njegovi karieri in tako sta se sporazumela, da ostane Marija

še nadalje kot služkinja v njegovi hiši. Otroka je arhitekt adoptiral - pripovedoval je povsod, da je otrok sin neke njegove oddaljene sorodnice, da je ostal brez matere in ga je zato vzela k sebi.

Tako so živeli 28 let v isti hiši, oče, mati in sin ki ni nikoli zvedel, da je služkinja, ki ga je vzgajala in ljubila, njegova mati. Tedaj je arhitekt umrl in ko so odprli njegovo oporoko, so s presenečenjem zvedeli, da je zapustil tri četrtine svojega imetja svoji gospodinjji in četrtino svojemu sinu, med tem ko ni ostal m sorodnikom ničesar zapustil. Zavoju tega je prišlo do sporov in sorodniki so vložili tožbo, da bi se oporoka razveljavila. To je Marijo Jancsojevo malo zanimalo - toda proti njej se je postavil tudi nje lastni sin, ki ni mogel razumeti, da mu je oče zapustil samo četrtino imetja, gospodinjji pa tri četrtine. Obdolžil jo je, da je njegovega očeta med boleznijo s svojim vplivom pregovorila za takšno oporoko.

Tudi sedaj je mati molčala. Mlademu možu ni hotela izdati, da je sin služkinje. Odklonila se je, da si vzame življenje in se žrtvuje za sina, ki se mu ni upala že leta dati poljub in ki je bila nanj le na skrivaj ponosna. Šele v poslovnem pismu, ki so ga našli pri njej in ki je bilo naslovljeno nanj, je odkrila svojo skrivnost. Tedaj se je vsa stvar preobrnila. Mladi mož je pohitel, čim je prejel pismo, v bolnišnico in prošil mater odpustitja. Dal jo je prepeljati v nek sanatorij. Sedaj je Marija Jancsojeva že izven nevarnosti. In ko bo popolnoma zdrava, se bo vrnila k svojemu sinu, ki bo veljal sedaj tudi javno za njenega sina.

iz dežele večne pomladi

V rajski Kaliforniji se še zdaj kopajo in lepote se razkazujejo v kopalnih oblekah

Po pomoti v radiu izgubil milijon

Zrtev površnosti pri radiu in lastne prenegljenosti

Neki rokodelc v Nantesu po imenu Albert Gris je pri zadnjem zrebanju francoske državne loterije poslušal rezultate v radiu. Kupil si je bil srečko št. 642.457, a ko je bilo napovedi konec, je ugotovil, da so se gradovi, ki jih je gradil v oblikah za primer, da bi zadel glavni dobiček, milijon frankov, zrušili. Napovedalec njegove številke ni bil omenil. Restigirano si je dejal, da bo imel morda kdaj drugič priloiko. Raztrgal je srečko in jo vrnil v peč...

Ko je pa naslednji dan vzel list v roke, je bil deležen velikega presenečenja; baš njegova srečka je bila zadel glavni do-

bitek. V radiu je bila napoved pač netočna. Zaman bo mož sedaj poskušal priti spet do kosov raztrgane srečke; spremeni se bo bili v dim. Upal pa je, da bo na drug način prišel do svojega milijona. Srekel je k prodajalcu, kjer je bil srečko kupil in si je dal od njega podpisati svečano izjavo, da je srečko s to številko v resnici kupil pri njem. Ko pa je prišel s to izjavo k uradu loterije, so mu povedali, da izplačujejo dobičke le po predložitvi srečk, drugi papirji ne veljajo. Tako je šel Gris tik mimo svoje sreče in jo je malo po krivdi radija, malo pa zavoljo svoje prenegljenosti izgubil.

Tri in tridesetkrat poročena

Uspešna ženitvena sleparka

V starosti 48 let je umrla v neki newyorški bolnišnici neka Adrienne McSleanova, ki je bila znana skoraj vsem policijskim oblastem na svetu - in sicer kot najbolj uspešna ženitvena sleparka.

Za seboj je imela kaj pustolovsko življenje. Ze ko ji je bilo 14 let, je ušla z doma in se priključila potujočemu cirku su. Več let je potovala v stanovanjskem vozu skozi Zedinjene države, dokler ni prišla do varietéja kjer je počela zlasti zavoju svoje izredne lepote nekoliko uspehov. V tem času se je seznanila z njujorskim milijonarjem McSleanom, s katerim se je po kratkem znanstvu poročila. Toda njiju sreča ni trajala dolgo. Adrienne, ki se je rodila kot pustolovka in ki ni sovražila ničesar bolj od spon »meščanskega« življenja, je svojemu možu poročila ušla.

Spet je ušla k varietéju, toda življenje z milijonarjem, ki je lahko ustregel vsaki njeni želji, jo je bilo zelo razvnilo. Majhni dohodki njenega poklica ji niso več zadostovali. Tako je začela potovati po svetu kot pustolovka. Ko ji je denarja zmanjkalo, je sklenila kovati kapital iz edinega, kar je imela: iz svoje lepote.

V vseh mestih je iskala poznanstev z bogatimi možmi. Če je opazila, da ji je prišla zlata ribica že v mrežo, je igrala »dostojno ženo« in je spravila moža vedno do tega, da se je z njo zaročil. Potem ji je bilo lahko ukrasti iz stanovanja svojega »zaročenca« lišp in denar.

Tako se je v letih več stokrat zaročila ni nič manj nego 33krat poročila. Ker je uporabljala vedno nepravilne listine, policiji nikoli ni uspelo, da bi jo prijel.

Ko so ji postala v Ameriki tla prevročna, je šla poskušati svojo srečo v Evropo. V nekoliko mestih starega sveta ji je bilo že uspelo nekaj »zaslužiti«, ko jo je v Bruslju končno pričakala usoda. Seznanila se je bila z imovitim gospodom, s katerim se je hotela poročiti. Smola pa je hotela, da je bil med znanji njenega »zaročenca« mož, s katerim se je bila nekoč poročila. Prijeli so jo in postavili pred sodnike. Njena afera je zbudila po svetu veliko pozornost. Tri leta je prebela v ječi, potem so jo napodili. Vrnila se je v Ameriko, kjer je sedaj umrla.

Kentski vojvoda - guverner Avstralije

Mornariška kariera od kadeta do viceadmirala in dalje

Avstralsko prebivalstvo je z velikim navdušenjem pozdravilo imenovanje Kentskega vojvode, najmlajšega brata angleškega kralja Jurija VI., za generalnega guvernerja v svoj deželi. Avstralski dnevnik »Sydney Sun« imenuje to imenovanje največji poklon, ki ga je mogel izkazati angleški suveren avstralskemu prebivalstvu.

Princ Jurij, kakor se imenuje Kentski vojvoda v zasebnem življenju, spada med najbolj popularne prince britskega imperija in je začel svojo kariero kot mornar. Stopil je v mornarico kot gojenec mornariške šole v Dartmouthu, kjer je bil l. 1921. imenovan za pomorskega kadeta. V mornarici je ostal do leta 1929. in je služboval na ladji »Durban« kot tolmač za

francoski jezik, pozneje pa se je dvigal od stopnje do stopnje in je dosegel končno čin viceadmirala. Kariero je moral naposled prekiniti zaradi očetove bolezni.

Tedanji min. predsednik Stanley Baldwin je določil, da mora princ praktičariti tudi v državni administraciji. Zaradi tega je začel princ Jurij službo kot tretji tajnik v zunanjem ministrstvu. Tam pa je ostal malo časa. Premestili so ga kmalu v notranje ministrstvo, in sicer v oddelk za industrijo. Imel je dolžnost obiskovati tvornice, kar je izvrševal z velikim veseljem skoro vedno nenajavljen. V tej dobi je princ Jurij tudi mnogo potoval. L. 1927 in 1929 je s svojim bratom, poznejšim kraljem Edwardom VIII., obiskal Kanado in Južno Afriko. Pozneje je bilo določeno, da obišče še Avstralijo in Novo Zelandijo, toda zaradi rodbinskih zaprek je to potovanje »zostalo«.

Kentski vojvoda se zanima tudi za sport in umetnost. Najbolj je izurjen v avtomobilizmu in rad vozi z veliko brzino. Z vojvodo Windsorskim ga družijo veselje do lova in poletov po zraku. Rad pa obiskuje tudi kino, pleše in posluša muziko, igra pa tudi sam na klavir.

Domače, slovensko mlo

je prav odlično, se bogato peni in dolgo traja. - Zato uporabljate vedno

HUBERTUS

terpentinsvo ali navadno mlo.

Druge napovedi potresov

Poročali smo, da je znan italijanski seizmolog prof. Bendantji za sredino tega meseca, oziroma točno za 16. ali 17. t. m. na podlagi astroloških kombinacij napovedal za Turkestan in ba'kanske dežele nove potrese. Do zdaj ni bilo hučega, morda pa se je g. profesor malo zmotil, kajti sedaj nastopata dva nemška profesorja, Gautsch in Göschl, ki na podlagi svoje »kozmične vremenske teorije« napovedujeta kritične vremenske in potresne dogodke za čas od 20. do 24. t. m.

To spravljata v zvezo s »spodnjo konjunkcijo« Venere, pri nas nevidnim sončnim mrkom 21. in 22. t. m. ter s prehodom Merkurja 24. t. m. skozi »Jupitrov vodilni žarek«. Pričakovati je močnejših padavin, bržkone s snegom. K temu je treba povedati, da na zemeljski obli vsak trenutek neke smeji ali pa se trese. Takšne napovedi so torej zelo relativne. Na primeru prof. Bendantji, ki je določnejši, bo bo'je razvidno, koliko so vredne napovedi na astrološki podlagi.

LJUBEZEN IN JEZA

Ljubezen brez jeze je kakor dovršena lepota - trajno je ne vzdržiš.

Kadar se prične moški jeziti, tedaj ne ljubi več. Če se ženska jeziti, tedaj je pričela ljubiti.

Če se moški preneha jeziti, tedaj je že davno poročen. Če se ženska preneha jeziti, pomeni to, da ima drugega.

Jeza mora ven, drugače se razvije v žalost.

Iz jeze se lahko razvije bes, toda nikoli ne brezbriznost.

Najlepša jeza je brez haska, če se potem ne moreš pbotati.

So sicer jeze brez ljubezni, ni pa ljubezni brez jeze.

Nepošteni davkarji

V rumunski davčni upravi so nedavno odkrili, da so davčni uradniki pri davčnih ekspoziturah v krajih Berliste in Milovene zagrešili velike pomevbe. Država je oškodovana za 600 tisoč lejev. Tudi v Oršovo so dognali, da manjka v blagajni nad 100 tisoč lejev.

MNOGO PRIHRANITE

če kupujete kvalitetno blago za zimske suknje, plašče in obleke pri tvrdki

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA, ALEKSANDROVA 7.

Izgotovljene zimske suknje, obleke i. t. d. vedno v zalogi.

Lastni izdelki! Moderni kroji!

A NEK DOTE

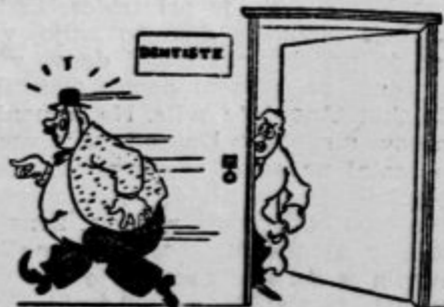
Voltaire je bil napram ženskam zelo vljuden in nekoč je v družbi trdil, da ni še nikoli srečal grde ženske. Neke dama, ki je imela potiačen nos, a je to svojo napako nosila s precej humorja in poguma, se je obrnila do njega in mu dejala: »Nu, potem poglejte mene in priznati boste morali, da sem grda.«

»Spoštovana gospa,« je dejal veliki zasmehljivec, »vi ste, kakor vse ženske, angel, in ker so angeli z neba padli k nam, ste imeli posebno smolo, da ste padli pač baš na nos.«

★

Znani internist Frerichs je bil v nekem primeru diagnosticiral ehinokoko v jetrih. Pacient je umrl in sekcija je pokazala, da gre za pljučnico. Tedaj je neki preglasi študent zašepetal svojemu sosedu: »To je pa lep ehinokokus!« Frerichs je to slišal, ustavil dikta sekcijekega protokola, pogledal mladega kritika oetro v obraz in dejal: »Če se more nekdo izmed nas tako zmotiti, potem si lahko predstavljate, kakšne neumnosti boste nekoč delali vi!«

VS AK DAN ENA

Bližje prijatelji, le bližje... Ši'šal sem, da ste zvonili! (»Ric et Racc«)

Neobičajni zakoni

Če dekle prisili moškega, da jo vzame za ženo

V Parizu sta zakonca Charlotte in Francois Blanc pred kratkim slavila srebrno poroko. Mož spada med najbolj znane osebe francoske prestolnice in tako je njegovo priznanje na slavnostni dan, da ga je njegova žena prisilila k poroki, zbudilo največje zanimanje.

Charlotte je ljubila Francoisa, ko je bil še mlad, reven študent in ji je bilo zelo težko da je bil tako nestalen do ženskega spola. Nekega dne je izgubila živce. Planila je s samokresom v roki v njegovo sobo, zaklenila vrata in zavpila: »Poročiš se z mano ali pa bo tvojega življenja konec. Na mestu te ustrelim, če mi takoj ne daš pritrilne besede!« Francois je videl, da se Charlotte ne šali in tako se je rajši odločil za zakon z njo, nego za prehitro potovanje na oni svet. Clovek bi si m'slil, da bo takšen izsiljeni zakon nad vse nesrečen. Toda zgodilo se je baš narobe, zakon med Blancovima je eden najbolj srečnih v Franciji. Blanc, ki je postal po zaslugi odločnosti in razumnosti svoje žene imovit veletrgovec, ni imel nikoli prilike, da bi se zavoljo tega zakona kesal. A šele sedaj, za srebrno poroko, je povedal, kako sta se prav za prav poročila.

Na kakšen čuden načn se včasih skledejo zakoni, nam kaže tudi zgodba angleškega mornarja Emeryja Johnsona, ki je v vrečici s prepenečencem našel ženitno ponudbo. Neke gospodična Mary Gibbonova, ki je delala v tovarni za prepenečen v Južnem Walesu, je položila v to vrečico listek, na katerem je bilo brati, da se želi poročiti s plavalasim mornarjem. Stara je 21 let in živi v majhni hiši ki jo je natančno opisala. Johnson je vzel dopust, da bi obiskal poredno gospodično v Južnem Walesu.

Res je našel njeno hišo, bil je pa precej presenečen, ko je v lastnici srečal častito, s volaso matrono, ki ga je zagotavljala, da je ona gospodična Gibbonova. Ves v zadregi je potegnil Johnson listek iz žepa in tedaj se je miss Gibbonova na glas zasmejala. »Prihajate trideset let prepozno,« je dejala. »Ta listek sem napisala pred tridesetimi leti in ker ni bilo odziva, sem ostala samica.« Johnson se je malo čudil prepenečencu, ki se je držal toliko let, malo pa tudi svoji smoli. Stara dama pa je vzela zgodbo z veselo strani in je Johnsona povabila, najostane nekoliko dni njegove. Pri tej prilki se je seznanil z njeno 23-letno nečakinja - in se je z njo poročil.

Veliko pozornost so zbudili pred nekoliko leti v listih veliki oglasi nekega našega rojaka milijonarja, ki se je hotel poročiti z najlepšo rjavko naše domovine. Prejel

»Pepček, imenuj mi dve stvari, ki sta bili pred sto leti neznan ljudem.«
»Gospod učitelj, to sta vi in jaz...« (»Ric et Racc«)

„JUTROVA“ POSVETOVALNICA

Davčna

F. K. — M. Iz inozemstva dobivate rento, za katero Vas je davčna uprava obravnavala...

L. M. — Lj. S svojim obratom ste lani za nekaj mesecev prenehali ter preostanek obrata javili davčni upravi radi odpisa...

I. S. — F. Dve službi imate, pa ne veste, kateri delodajalec Vas mora priznati za zakonit odbitnik...

A. C. — K. Vprašujete nas, pri kolikšnih službenih prejemkih nima finančna uprava malagati na uslužbenški davek...

M. P. — C. V tožbi na upravno sodišče proti odločbi reklamacijskega odbora ste navedli med drugim tudi činjenice...

F. P. — K. Vaš oče je prišel v davčno kazensko preiskavo radi utaje davka. Pred dvema mesecema je umrl. Ali bo davčna uprava kazenski postopek nadaljevala?

J. Z. — R. Vprašujete nas, ali je bila davčna uprava upravičena, predpisati vam kot kazen 10 odstotkov osnovne pridobitne...

K. S. — N. m. V svojem pismu navajate, da je Vaša zgradba ekonomskega značaja, ali bo kot takšna oproščena zgradbene? ...

Pravna

Dedščina. Ali morete razveljaviti testament, ali pa v njem ni Vaša teta določila nobenega dednega deleža?

J. P. P. Ali je sploh mogoče odrediti se alimentov, ali pa vsaj določiti njihovo znižanje. V zakonu je določeno, da ima nezakonit otrok pravico zahtevati od svojih roditeljev njihovi imovini primerno oskrbo...

svojih pravic zaradi odpusta iz službe. — Opominjate Vašega službodajalca, da naj v gotovem roku izvrši svoje obveznosti in vam izplača vse, kar vam pripada...

L. Ljubljana: 6 mesecev čutite močne bolečine v prsih. Te bolečine so zlasti intenzivne 14 dni pred perilom. — Domnevamo, da gre za kronično vnetje prsnih žlez...

Nesrečna: Po mojem mnenju vam dela mož krivico, ako se oprta samo na opisane razloge. Možnost je vendar na dani. — Ljubljana: Preboleli ste tropično malarijo...

Testament. Da se izognete nadležnih sodnikom, bi radi prepustili premoženje nečakinji. — Vaše nepremičnine morete še ob življenju prepustiti nečakinji za dogovorjeno plačilo...

Z. L. Z zamudno sodbo ste bili obsojeni na plačilo glavnice z 10% obrestmi. — Po uredbi o maksimiranju obrestni ki veže od 14. avgusta 1934 morejo upniki zahtevati za posojilo prototnih stvari 8% obrestni na leto...

Dolenjska. Preko Vašega pooblastila hoče Vaš pooblaščenec predati Vaše zemljišče. — Pooblaščenec morete vsak čas ustno ali pismeno preklicati dano mu pooblastilo...

Zdravniška

A. — strojnik: Vaša služba je taka, da jo morate vršiti zmenoma podnevi in ponoči. Kadar delate ponoči, ne morete spati podnevi več kot 4 ure...

stopala. Leva noga vam tudi oteka. Mislite, da je to revmatizem. — Zelo dvomim, da bi bile te bolečine revmatičnega izvora. Verjetneje se mi zdi, da imate plosko nogo...

M. B. Sezana: Tožite, da vas zapuška spomin. — Ker ne navajate nobenih natančnejših podatkov (dalj je kaka bolezen v rodovini katere boleznj ste dosejaj preboleli in alično) vam ne morem nič določene svetovati...

L. Ljubljana: 6 mesecev čutite močne bolečine v prsih. Te bolečine so zlasti intenzivne 14 dni pred perilom. — Domnevamo, da gre za kronično vnetje prsnih žlez...

Nesrečna: Po mojem mnenju vam dela mož krivico, ako se oprta samo na opisane razloge. Možnost je vendar na dani. — Ljubljana: Preboleli ste tropično malarijo...

Testament. Da se izognete nadležnih sodnikom, bi radi prepustili premoženje nečakinji. — Vaše nepremičnine morete še ob življenju prepustiti nečakinji za dogovorjeno plačilo...

Z. L. Z zamudno sodbo ste bili obsojeni na plačilo glavnice z 10% obrestmi. — Po uredbi o maksimiranju obrestni ki veže od 14. avgusta 1934 morejo upniki zahtevati za posojilo prototnih stvari 8% obrestni na leto...

Dolenjska. Preko Vašega pooblastila hoče Vaš pooblaščenec predati Vaše zemljišče. — Pooblaščenec morete vsak čas ustno ali pismeno preklicati dano mu pooblastilo...

Zdravniška. A. — strojnik: Vaša služba je taka, da jo morate vršiti zmenoma podnevi in ponoči. Kadar delate ponoči, ne morete spati podnevi več kot 4 ure...

Zdravniška. A. — strojnik: Vaša služba je taka, da jo morate vršiti zmenoma podnevi in ponoči. Kadar delate ponoči, ne morete spati podnevi več kot 4 ure...

A. — strojnik: Vaša služba je taka, da jo morate vršiti zmenoma podnevi in ponoči. Kadar delate ponoči, ne morete spati podnevi več kot 4 ure...

polje d4 za skakača. Bolje pa je bilo a7-a6. 7. Lb5-e2! To gambitno nadaljevanje je izredno močno...

7. ... c5:d4 8. 0-0 De7-c7 9. Sd2-b3 Lf8-d6 10. Sb3:d4 a7-a6

Z mnogimi izgubljenimi tempi je črni le še zašel v zgoraj omenjeno neugodno varianto. Očividno se v otvoritvi ni posebno potrudil.

14. ... Lc8-e6 15. Dd1-c2 d5:c4 16. Le2:c4 Le6:c4 17. Dc2:c4

Sedaj bo šla borba seveda za kmeta c6. 17. ... Tf8-b8

Edina možnost protigrig za črnega je na b-liniji. 18. h2-h3 Tb8-b5 19. Ta1-c1 Ta8-c8 20. Tf1-d1!

Grozi T1. Dd4. Beli je najbrž nameraval s tem izsiliti c6-c5, kar bi seveda pomenilo nadaljnjo slabitev črnega c-kmeta.

Na to na videz dobro potezo ki preprečuje T1. Dd4 (Lf8), ima beli pripravljeno daleč zračunano kombinacijo. 21. Sf3-d4! Tb5-b6 22. Sd4-e6! Dc7-b8

Na fe6.. seveda 23. Dd6+ ter 24. Td6! 23. Se6-g5! Ne 23. Sg7.. Le5, 24. Le5: De5: in črni celo še dobi figuro.

23. ... Tb6-b7 24. Tf8.. 24. Ld4, Tb5, 25. e4 in kmet c6 pada. 24. Dd4-g4 Z grožnja Td6: in Dc8: črni mora ves čas parirati direktno grožnje.

24. ... Ld6-f4 25. Sicer event. 25. Td7. Tb7-b5? 26. Tc1-c4 Tb7-b5? 27. Sg2-g3! Pošepi sicer itak nelzbežni konec. Po Lg5: 26 Dg5: bi imel belj lovca proti skakaču boljšje kmete ter aktivneje razmešene fleure...

28. Sg5-f7! 29. Kf7: gre seveda 27. Td7+ ter nato De6+. Lg7+: ali event. Dg7+: s skromnim matom. 27. g2-g3! Na intendirano Kf7: bi bilo šlo 28. Td7+ Te7. 29. Tf4: +.

28. Tc4:f4! De8:g4 29. Tf4:g4 Ke8:f7 30. Td1-d7+ Te8-e7 31. Td7:e7+ Ke6-d6 32. Lb2:g7 Kf7:e7 Črni se vda Vaja Pire

Z dvema kmetoma manj črni seveda nemore držati partije. Sledilo je še: 32. ... Tb5-a5 33. a2-a4 Ta5-c5 34. Td4-b4 Ke7-e6 35. Kf1-g2 h7-h5 36. Tb4-c4 Te5:c4 37. b3:c4 Ke6-d6 38. f2-f4 Črni se vda Vaja Pire

RADIO

Podrobne sporedne vseh evropskih radijskih postaj in obilo zanimivega programa dobite v tedniku za radio, glasništvo in film „NAS VAŠA Ljubljana glasništvo in film“

Nedelja, 20. novembra. Ljubljana 9: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8:15: Prens iz franč. cerkve - 8:45: Verski govor (dr. V. Faidia). — 9: Napovedi poročila. — 9:15: Radijski šramel. — 10: Radijski orkester. — 11: Solistične točke lahke glasbe (plošče). — 11:15: Predavanje ob 70 letnici grafične organizacije (g. D. Keem). — 11:30: Periski in orkestralni koncert društva „Graflex“. — 12: Napovedi. — 12:20: Operni svebi ob spremljevanju klavirja (g. Jože Gotič in prof. M. Lipovšek). — 14: Plošče po željah. — 17: Kmet. ura. Zakon o pridelku in njegova praktična uporaba (inž. Pordan Pihori). — 17:30: Vesel spored. — 18: Radijski orkester. — 19: Napovedi poročila. — 19:30: Nac. ura: Pesni naših žužembertanov (g. V. Pirnat). — 19:50: Klavirski koncert: Pesmi raznih dob in narodov (prof. Pavel Sivlic). — 20:30: Koncert s sodelovanjem ge. Nač. Učav. Brešnjeve prof. M. Ljubiške in Radijskega orkestra. — 22: Napovedi in poročila. — 22:15: Lahkih nog naokrog (plošče).

Beograd 17:30: Orkester in plošče. — 20: Narodne pesmi in ples. — 21: Laska godba in ples. — Zagreb 20: Tamburaši. — 21: Laska in plesna muzika. — 22: 20.10: Orkestralni koncert. — Varsava 21:20: Zabeven spored. — 22:20: Ples. — Sofja 18: Laska glasba. — 20: Petje. — 20:55: Laska in operetna muzika. — Dunaj 12: Orkester. — 15:30: Kromna glasba. — 19: Moški zbor. — 20:10: Operni večer. — 22:45: Laska glasba. — Berlin 19:20: Vojska godba. — 20:10: Romantična glasba. — 22:30: Orkester. — München 19: Volna. — 20:10: Operni večer. — 22:30: Laska glasba. — Pariz 19:30: Klavir. — 21:30: Zvočna igra. — 23:45: Plošče in ples.

Ponedeljek 21. novembra Ljubljana 12: Zvezde in zvezdniki (plošče). — 12:45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13:20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra. — 14: Napovedi. — 18: Zdravniška ura: Zeložne bolezni (dr. Božena Zajc-Lavrčeva). — 18:20: Nekaj hrvaških pesmi (plošče). — 18:40: Ob 100 letnici Avgusta Senoe (prof. Fr. Vodnik). — 19: Napovedi, poročila. — 19:30: Nac. ura: O potrebi tovarne avtomobilov v Jugoslaviji. — 19:50: Zanimivosti. — 20: Nekaj zborov (plošče). — 20:30: Koncert flavte in Radijskega orkestra. — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Koncert Radijskega orkestra.

Beograd 16:45: Orkester balalajk. — 17:05: Zborovsko petje. — 17:35: Narodne pesmi. — 20: Narodni napovi in ples. — 22:15: Godba za ples. — Zagreb 17:15: Petje. — 18: Pesmi s harmoniko.

Ponedeljek 21. novembra Ljubljana 12: Zvezde in zvezdniki (plošče). — 12:45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13:20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra. — 14: Napovedi. — 18: Zdravniška ura: Zeložne bolezni (dr. Božena Zajc-Lavrčeva). — 18:20: Nekaj hrvaških pesmi (plošče). — 18:40: Ob 100 letnici Avgusta Senoe (prof. Fr. Vodnik). — 19: Napovedi, poročila. — 19:30: Nac. ura: O potrebi tovarne avtomobilov v Jugoslaviji. — 19:50: Zanimivosti. — 20: Nekaj zborov (plošče). — 20:30: Koncert flavte in Radijskega orkestra. — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Koncert Radijskega orkestra.

Beograd 16:45: Orkester balalajk. — 17:05: Zborovsko petje. — 17:35: Narodne pesmi. — 20: Narodni napovi in ples. — 22:15: Godba za ples. — Zagreb 17:15: Petje. — 18: Pesmi s harmoniko.

20: Prens opere iz Beograda. — Praga 19:30: Laska glasba. — 20:10: Operni večer. — 22: Laska in plesna muzika. — Varsava 21:10: Pesmi. — 22: Zgodovina fantazije. — Sofja 17:30: Iz zvočnih filmov. — 18:15: Laska godba. — 19: Petje. — 19:30: Beethovenov koncert. — 20:55: Nadaljevanje koncerta. — 22: Laska in plesna muzika. — Dunaj 12: Orkestralni koncert. — 15:30: Klavirski koncert. — 20:10: Musorgskijske slike z razstavca. — 20:10: Moravske slike. — 21: Ljudska igra. — 22:30: Orkestralni koncert. — 23:30: Pester glasbeni spored. — Berlin 18: Glasovi puste. — 20:10: Pester glasbeni večer. — 22:30: Nočni koncert. — München 19:15: Koncert po željah. — 20:10: Nemški ples. — 21:30: Madžarske pesmi. — 22:20: Operni odlomki s plošč. — Pariz 19:30: Laska glasba. — 20:30: Klavirski koncert. — 20:40: Radijske fantazije. — 20:55: Plošče. — 21:45: Beethovenova opera »Fidelio«. — Rim 17:15: Plesna muzika. — 21: Variete. — 22: Orkestralni koncert. — 23:15: Plesna muzika.

Torek, 22. novembra Ljubljana 11: Solista ura: Rudarski otroci iz Srbije v Sloveniji (gof. Julija Šušteršič. — 12: Naši pevci, naše pevke (plošče). — 12:45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13:20: Šramel »Škrjanček«. — 14: Napovedi. — 18: Koncert Radijskega orkestra. — 18:40: Psihološki problem mlalega naroda. (prof. dr. Fr. Veber). — 19: Napovedi poročila. — 19:30: Nac. ura: Djura Jakšič kot slikar. — 19:50: Vesela kronika. — 20: Dvofak: Slovenska rapsodija (plošče). — 20:20: Fr. Rosenfeld: Lorenzo Medici, drama (izvajajo člani Nar. gled. v Ljubljani). — 21: Cimrmanov kvartet. — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Koncert Radijskega orkestra.

Brograd 16:45: Narodni napovi. — 17:55: Orkestralni koncert. — 18:15: V plemenit koraku. — 20: Narodne pesmi. — 20:30: Komorne skladbe. — 21:45: Plošče. — 22:20: Godba za ples. — Zagreb 17:15: Orkestralni koncert. — 20: Komorne skladbe. — 21: Godalni orkester. — 22:20: Ples. — Praga 19:30: Laska godba. — 20:10: Koncert orkestra in pevcev. — 22: Plošče. — Sofja 17:30: Vojska godba. — 18:30: Laska glasba. — 19:30: Beethovenove sonate. — 20: Petje. — 22: Laska in plesna muzika. — Dunaj 12: Mali orkester. — 16: Popoldanski koncert. — 19:15: Kmečke pesmi. — 20:10: Orkestralni koncert. — 21:15: Dunajska muzika. — 22:30: Koncert za zabavo. — Berlin 19: Operne melodije s plošč. — 20:10: Prens iz Dunaja. — 21: Glasba naše dobe. — 22:30: Nočni koncert. — München 19:15: Pester koncertni spored. — 20:10: Veseli in žalostni. — 22:20: Plesna muzika. — Pariz 19:05: Klavirske skladbe. — 19:30: Mešan glasbeni program. — 20:30: Petje. — 21:30: Francoski šlagerji. — 23:45: Plošče.

Brograd 16:45: Narodni napovi. — 17:55: Orkestralni koncert. — 18:15: V plemenit koraku. — 20: Narodne pesmi. — 20:30: Komorne skladbe. — 21:45: Plošče. — 22:20: Godba za ples. — Zagreb 17:15: Orkestralni koncert. — 20: Komorne skladbe. — 21: Godalni orkester. — 22:20: Ples. — Praga 19:30: Laska godba. — 20:10: Koncert orkestra in pevcev. — 22: Plošče. — Sofja 17:30: Vojska godba. — 18:30: Laska glasba. — 19:30: Beethovenove sonate. — 20: Petje. — 22: Laska in plesna muzika. — Dunaj 12: Mali orkester. — 16: Popoldanski koncert. — 19:15: Kmečke pesmi. — 20:10: Orkestralni koncert. — 21:15: Dunajska muzika. — 22:30: Koncert za zabavo. — Berlin 19: Operne melodije s plošč. — 20:10: Prens iz Dunaja. — 21: Glasba naše dobe. — 22:30: Nočni koncert. — München 19:15: Pester koncertni spored. — 20:10: Veseli in žalostni. — 22:20: Plesna muzika. — Pariz 19:05: Klavirske skladbe. — 19:30: Mešan glasbeni program. — 20:30: Petje. — 21:30: Francoski šlagerji. — 23:45: Plošče.

Brograd 16:45: Narodni napovi. — 17:55: Orkestralni koncert. — 18:15: V plemenit koraku. — 20: Narodne pesmi. — 20:30: Komorne skladbe. — 21:45: Plošče. — 22:20: Godba za ples. — Zagreb 17:15: Orkestralni koncert. — 20: Komorne skladbe. — 21: Godalni orkester. — 22:20: Ples. — Praga 19:30: Laska godba. — 20:10: Koncert orkestra in pevcev. — 22: Plošče. — Sofja 17:30: Vojska godba. — 18:30: Laska glasba. — 19:30: Beethovenove sonate. — 20: Petje. — 22: Laska in plesna muzika. — Dunaj 12: Mali orkester. — 16: Popoldanski koncert. — 19:15: Kmečke pesmi. — 20:10: Orkestralni koncert. — 21:15: Dunajska muzika. — 22:30: Koncert za zabavo. — Berlin 19: Operne melodije s plošč. — 20:10: Prens iz Dunaja. — 21: Glasba naše dobe. — 22:30: Nočni koncert. — München 19:15: Pester koncertni spored. — 20:10: Veseli in žalostni. — 22:20: Plesna muzika. — Pariz 19:05: Klavirske skladbe. — 19:30: Mešan glasbeni program. — 20:30: Petje. — 21:30: Francoski šlagerji. — 23:45: Plošče.

Brograd 16:45: Narodni napovi. — 17:55: Orkestralni koncert. — 18:15: V plemenit koraku. — 20: Narodne pesmi. — 20:30: Komorne skladbe. — 21:45: Plošče. — 22:20: Godba za ples. — Zagreb 17:15: Orkestralni koncert. — 20: Komorne skladbe. — 21: Godalni orkester. — 22:20: Ples. — Praga 19:30: Laska godba. — 20:10: Koncert orkestra in pevcev. — 22: Plošče. — Sofja 17:30: Vojska godba. — 18:30: Laska glasba. — 19:30: Beethovenove sonate. — 20: Petje. — 22: Laska in plesna muzika. — Dunaj 12: Mali orkester. — 16: Popoldanski koncert. — 19:15: Kmečke pesmi. — 20:10: Orkestralni koncert. — 21:15: Dunajska muzika. — 22:30: Koncert za zabavo. — Berlin 19: Operne melodije s plošč. — 20:10: Prens iz Dunaja. — 21: Glasba naše dobe. — 22:30: Nočni koncert. — München 19:15: Pester koncertni spored. — 20:10: Veseli in žalostni. — 22:20: Plesna muzika. — Pariz 19:05: Klavirske skladbe. — 19:30: Mešan glasbeni program. — 20:30: Petje. — 21:30: Francoski šlagerji. — 23:45: Plošče.

Brograd 16:45: Narodni napovi. — 17:55: Orkestralni koncert. — 18:15: V plemenit koraku. — 20: Narodne pesmi. — 20:30: Komorne skladbe. — 21:45: Plošče. — 22:20: Godba za ples. — Zagreb 17:15: Orkestralni koncert. — 20: Komorne skladbe. — 21: Godalni orkester. — 22:20: Ples. — Praga 19:30: Laska godba. — 20:10: Koncert orkestra in pevcev. — 22: Plošče. — Sofja 17:30: Vojska godba. — 18:30: Laska glasba. — 19:30: Beethovenove sonate. — 20: Petje. — 22: Laska in plesna muzika. — Dunaj 12: Mali orkester. — 16: Popoldanski koncert. — 19:15: Kmečke pesmi. — 20:10: Orkestralni koncert. — 21:15: Dunajska muzika. — 22:30: Koncert za zabavo. — Berlin 19: Operne melodije s plošč. — 20:10: Prens iz Dunaja. — 21: Glasba naše dobe. — 22:30: Nočni koncert. — München 19:15: Pester koncertni spored. — 20:10: Veseli in žalostni. — 22:20: Plesna muzika. — Pariz 19:05: Klavirske skladbe. — 19:30: Mešan glasbeni program. — 20:30: Petje. — 21:30: Francoski šlagerji. — 23:45: Plošče.

Brograd 16:45: Narodni napovi. — 17:55: Orkestralni koncert. — 18:15: V plemenit koraku. — 20: Narodne pesmi. — 20:30: Komorne skladbe. — 21:45: Plošče. — 22:20: Godba za ples. — Zagreb 17:15: Orkestralni koncert. — 20: Komorne skladbe. — 21: Godalni orkester. — 22:20: Ples. — Praga 19:30: Laska godba. — 20:10: Koncert orkestra in pevcev. — 22: Plošče. — Sofja 17:30: Vojska godba. — 18:30: Laska glasba. — 19:30: Beethovenove sonate. — 20: Petje. — 22: Laska in plesna muzika. — Dunaj 12: Mali orkester. — 16: Popoldanski koncert. — 19:15: Kmečke pesmi. — 20:10: Orkestralni koncert. — 21:15: Dunajska muzika. — 22:30: Koncert za zabavo. — Berlin 19: Operne melodije s plošč. — 20:10: Prens iz Dunaja. — 21: Glasba naše dobe. — 22:30: Nočni koncert. — München 19:15: Pester koncertni spored. — 20:10: Veseli in žalostni. — 22:20: Plesna muzika. — Pariz 19:05: Klavirske skladbe. — 19:30: Mešan glasbeni program. — 20:30: Petje. — 21:30: Francoski šlagerji. — 23:45: Plošče.

Križanka št. 53

Grid for crossword puzzle with 6 columns and 10 rows. Some cells contain numbers indicating start positions for words.

Vodoravno: 1. krtica za češkoslovaško telovadno organizacijo, 4. kitajski duhovnik, 8. kamen, ki se rabi v zidarstvu (halogenid), 10. postava, 12. znak za kemično prvino, 13. kri (srhr.), 14. kitajsko božanstvo, 15. os. zaimek, 16. reka v Rusiji, 18. pisemska krtica, 19. podnebje (srhr.), 21. glagol premikanja, 23. naredba, 25. os. zaimek, 27. domnevna nesmrtnost duše pri starih Slovanih, 28. kozmični pojav, 30. francoska nikanica, 32. svetovni prvak na dolge proge v teku, 34. reka v Italiji, 36. krtica za sportni klub, 37. sportna krtica, 38. da (češkoslov.), 39. vrtna hišica, 40. predlog, 41. izumitelj žarnice, 43. pozornica, v kateri so se borili gladiatorji, 44. rimski cesar, znan zločinec, 45. lirski pesem.

Navpično: 2. severnjško krsno ime, 3. ura (srhr.), 4. krtica za denar evropske države, 5. znak za kemično prvino, 6. najviše atensko sodišče, 7. roparji-vojaki v nekdanji Vojni Krajini, 9. veliki ruski pisatelj (umrl 1837), 11. rastlinski izrastek, 12. kitajska dinastija, 16. pijača starih Slovanov, 17. japonski plavac, 19. alkaloid, 20. Hunom soroden narod, 22. svetovpisemska oseba (narobe), 24. kazalni zaimek (srhr.), 26. najmljši (lat.), 28. ruski polarni raziskovalec, 29. obokani hodnik, 31. namera, 33. inicialce imena znanega slovenskega pesnika (umrl 1901), 35. os. zaimek, 37. števniki, 39. udor, 41. oseba iz opere »Ero z onega svetca, 42. star vesnik, 43. kem. znak za žlahtni plin.

Rešitev križanke št. 53

Vodoravno: 1. Jakoplč, 6. nos 7. gol, 9. ob, 10. mat, 12. pa, 13. Jakac, 15. Adam, 16. meso, 17. Dumas, 19. ar, 21. tor, 22. Si, 23. Noč, 25. Zec, 26. Govekar. Navpično: 1. Job, 2. as, 3. Odak, 4. Ig, 5. Cop, 6. Novačan, 8. Lajovic, 10. mamut, 11. Tamar, 13. jad, 14. ces, 18. moje, 20. rog, 22. ser, 24. čo, 25. za.

ZATELE SE JE

»Kdo pa je tistole staro strašilo?« »Moja žena.« »Oprostite mi, zmotil sem se.« »Ne vi, — ampak jaz kom sem jo vzela.

SPORT

XI. — In zadnje jesensko — kolo v ligi

Hašk na naših tleh

Ljubljana ima danes odličnega in nevarnega tekmeča v Beogradu dvojni spored, v Splitu dogodek dneva

Jutri se bo odigralo zadnje kolo jesenskega prvenstva v ligi, XI. po vrstnem redu. Tudi ta dan bo nekaj zanimivih srečanj, toda kakor kaže vse, se vrstni red v tabeli ne bo več mnogo spreminjal. Moštva v zlati sredini bi utegnili izmenjati mesta, toda na vrhu in na dnu bo ostalo bržkone vse pri starem. Samo SK Ljubljana bi lahko s presenečenjem proti Haški mnogo pridobila na terenu...

Ljubljana v borbi z državnim prvakom

Tekma se začne ob 14., predtekma (Dask—Ljubljana B) ob 12.30

Današnja tekma za belozelene ni lahka, toda tudi Hašk gleda precej s skrbjo najo. Tekme proti Ljubljani na ljubljanskem terenu za Haškovec nikoli niso bile igrače. To je znano vsem zagrebškimi klubom, ki so se zelo često vračali razočarani iz Ljubljane. Čeprav ta tekma na oko ni posebno težavna, smatrajo Haškovičarje, da bodo mogli zmagati samo s skrajnimi napori. Zato se je Hašk odločil, da bo poslal v Ljubljano svojo najmočnejšo enajsterico, prav tako, s kakršno je nedeljo prej igral proti BSK-u in si v Beogradu samem izvojeval nadvse častni neodločni rezultat.

Tekmo bo sodil beograjski sodnik Vasa Stefanović.

Štiri moštva na igrišču BSK

V Beogradu bodo imeli danes spet dve tekmi, obe na igrišču BSKA, se zgodijo ne bo niti od daleč tako zanimiv kakor je bil preteklo nedeljo.

BSK bo z lahko obratno s Slavijo iz Vardžina, ki mora na tuje igrišče in se pred tako močnega nasprotnika. Vardžinci so sicer v Sarajevu lepo zgodili v svojo korist, toda Slavija kajpa ni — BSK in Beograd ni Sarajevo. Slaviji bodo najbrže to pot le še popravili svoj lepi količnik.

Kdo bo prvak LNP?

V I. podsavzemnem razredu bo danes 8 tekem za prvenstveni naslov

- Današnji spored prvenstvenih tekem LNP je naslednji:
- I. RAZRED:**
- v LJUBLJANI: Reka—Braštan ob 10.15 na igr. Reke, Hermes—Svoboda ob 10.15 na igr. Hermes, Jadran—Mars ob 10.30 na igr. Jadrana;
  - na JESENICAH: Kovinar—Kranj ob 14.15 na igr. Kovinarja;
  - v MARIBORU: Slavija—Maribor ob 14.30 na igr. Železničarja, Rapid—CSK ob 14.30 na igr. Rapida;
  - v MURSKI SOBOTI: Mura—Železničar ob 14. na domačem igrišču;
  - v CELJU: Olimp—Celje ob 14. na igr. Olimpa (19 min. prvenstvene in 71 minut prijateljske).
- JUNIORJI (rezerve):**
- v LJUBLJANI: Reka—Mars jun. ob 9. na igr. Reke, Hermes—Ljubljana jun. ob 9. na igr. Hermes, Jadran—Svoboda jun. ob 9.15 na igr. Jadrana, Korotan—Moste jun. ob 10.30 na igr. Korotana in
  - v MARIBORU: Slavija—Maribor rez. ob 13. na igr. Železničarja.
- V HRASTNIKU bosta igrala prav tako za prvenstvo Hrastnik in Borut iz Gotovelj.

Občni zbor JPS

Zagreb, 19. novembra
Danes popoldne se je v Delavski zbornici začel redni občni zbor Jugoslovenskega plavalnega saveza. Po lepem pozdravnem nagovoru predsednika Bartoleja so bile s zbornice odposlane številne pozdravne brzojavke, med njimi predvsem pokroviteljski saveza Nj. Vel. kraljici Mariji, ministru za telesno vzgojo in predsedniku SSS dr. Hadžiju.

Na občnem zboru je od 27 plavalnih klubov v državi zastopanih 23, med njimi ljubljanska Ilirija po g. Betettu in dr. Skabernetu, Kamnik po g. Stergarju, Planina po g. Zobru, LPP pa po g. Kramaršiču.

Poročila posameznih saveznih funkcionarjev niso bila čitana, ker so delegati vsa se prej prebrali v tiskani obliki. Zato se je takoj začela razprava o njih, ki je trajala vse popoldne.

Občni zbor se bo nadaljeval jutri zjutraj in bo najbrže do polnočnega zaključčen. Na dnevnem redu so razen običajnih točk še razne pritožbe in nekateri posebni predlogi, med njimi najpomembnejši predlog za spremembo načina izvedbe državnega prvenstva.

Jedinstvo-Sparta. Stara nasprotnica in prvenstveni tekem v Beograjskem podsavzeu se bosta danes pomerila v ligi. Jedinstvo ima v tej družbi že več rutine in je v letošnji konkurenci izvedlo že nekaj senzacionalnih podvigov. Sparta je trenutno na zadnjem mestu in ji po vpledu v tablico tudi današnja tekma ne bo pomagala krišiku. Res pa je, da je zmogla na vege!

Haški-Jugoslavija. To bo najzanimivejše srečanje današnje nedelje. Jugoslavija bo v vsakem primeru zadržala svoje drugo mesto za BSKom, toda za pomladansko sezono bi bilo zanjo v veliko korist, če bi prinesla iz Splita obe točki. Hajduk je v zadnjih tekmah stalno dobival in bo pred svojim občinstvom zelo nevaren tudi za Beograjske rdeče.

Slavija-Bask. Obe moštvi se bosta borili le za boljše mesto v sredini tabele. Bask je precej oslabil zaradi odsotnosti Tirančiča in Tomaševića in tudi danes najbrže ne bo mogel pokazati svoje prave forme. Slavija je od tekme do tekme nevarnejša in skoraj lahko pričakujemo, da bodo iz Sarajeva poročali — o dveh točkah za domače.

Gradjanski (S)-Gradjanski (Z). »Purgarje, ki se letos ne morejo ponasati s posebnim srečo na tujih igriščih, imajo danes v gostih mladega soimenjaka iz Skoplja. Glede izida te tekme ni nihče v skrbeh, vprašanje je le, ali bo mogel Gradjanski za svojo različko golov nabrati toliko, kolikor je tega dobil Hašk. Skopljanci so v Sisku ves točen nabirali moči za današnjo tekmo, toda malo je verjetno, da bi mogli — Gradjanskemu škodovati.

Kakor smo rekli, sprejemab in senzacija zadnje jesenske kolo v ligi ne more prineseti velikih. Za nas bi bilo pa najbolje veselo, če bi se Ljubljani posrečilo kaj s Haškom, slabo bi pa tudi ne bilo, če bi Jedinstvo kar se da krepko pritisnilo Sparto na zadnje mesto. Drevo bomo imeli jesenskega prvaka in morda tudi — kaj ne vega na zadnjih mestih v tabeli.

sportna društva, 3. smučarji, 4. neverificirani atleti do 1. 1917, 5. neverificirani atleti 1. 1920, 1921, 1922, 7. juniorji 1. 1923, 1924, 1925, 8. juniorji 1. 1920, 1921, 1922, 9. seniorji, še neprijavljene na progah preko 800 m in 10. seniorji že prijavljeni na progah preko 800 m. — Atleti, rojeni leta 1920 in mlajši ne morejo tekmovali na daljši prog.

Tekmovanje se vrši po pravilih in pravilnikih JLAS. Pravico nastopa imajo vsi verificirani in neverificirani atleti, kakor tudi oni, ki imajo zabrano nastopa zaradi prehoda ali kazni, člani klubov JLAS in včlanjenih klubov v IAAF, kakor tudi klubov, ki niso člani JLAS.

Prijave s priloženo prijavnino: din 5 za neverificirane atlete, din 20 za verificirane atlete — je treba poslati do 30. novembra ob 12. na naslov: Odbor Tekma ujednjenja, Tavčarjeva 1-III. Prijave brez priložene prijavnine se ne sprejemajo. Naknadne prijave se sprejemajo še na dan tekovanja, eno uro pred startom v areni Narodnega doma. Nagrade: prvoprijavljene v vsaki kategoriji plaketo, drugi in tretji diplome.

Razpis

»Tekma ujednjenja« na dan 1. decembra v izvedbi ASK Primorja

ASK Primorje v Ljubljani priredi na dan 1. decembra t. l. propagandno lahko-atletsko tekmovalje po Ljubljani in preko Ljubljanskega grada »Tek ujednjenja« v proslavo 20letnice državnega in nacionalnega ujednjenja. Tekmovanje »Tek ujednjenja« bo letos ob 11.30 dopoldne kot sportno-spomnilna proslava ujednjenja. Tekmovanje se izvede po dveh različnih progah s skupnim startom in skupnim ciljem pred Narodnim domom.

Tekmovalne proge so naslednje:

- 1. prva proga (daljša): Aleksandrova Tyrševa, Tavčarjeva, Komenskega, Res-

ljeva, Kopitarjeva, Krekov trg, Studentovska, Na Okopih, Grad, Pot na grad, Karlovska, Privos, Prule, Trnovski pristan, Krakovski nasip, Cojzova, Emonska, Vegova, Kongresni trg, Sešenburgova in Aleksandrova do Narodnega doma. Dolžina proge je okrog 5000 m.

2. druga proga (krajša): Aleksandrova, Tyrševa, Tavčarjeva, Miklošičeva, Marijin trg, Stritarjeva, Mestni trg, Stari trg, Sv. Jakoba trg, Trubarjeva, Cojzova, Emonska, Vegova, Kongresni trg, Sešenburgova in Aleksandrova do Narodnega doma. Dolžina proge je okrog 2700 m.

Tekmovalci se delijo v naslednje kategorije:

- 1. vojska, 2. člani saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, ki niso verificirani za

Nove akcije na obzorju?

Pregled glavnih zunanjepolitičnih dogodkov preteklega tedna

Sobota, 12. novembra:

Češkoslovaška vlada sklene sklicati okrajni češkoslovaški parlament na prvo sedanje po poslednjih teritorialnih okrajnih republikah. V ospredju zanimanja češkoslovaške politične javnosti je kandidatura za bodočega predsednika nove CSR. Kot kandidat se navaja sedanji zunanji minister Chvalkovsky. Med tem pa se vrše pogajanja zastopnikov čeških strank z avtonomno slovaško vlado za novo ustavno ureditev države.

Uradno poročilo iz Washingtona napoveduje demaršo ameriške vlade v Berlinu zaradi preganjanja židov. Po poročilih iz Berlina so židje v rajhu popolnoma izločeni iz javnega življenja. Za Rathov umor milijardo odškodnine, vsa zavarovalniška odškodnina radi poškodovanja židovskega imetja ob priliki protizidovskih izgrediv pa zapade v korist države.

Madžarski zunanji minister Kanya se v posebni izjavi zahvaljuje Jugoslaviji za njeno korektno stališče v teku nedavne krize.

Po poročilih z Daljnega vzhoda so japonski uspehi na južnem Kitajskem močno ogroženi; Kitajci obkoljujejo Kanton.

Nedelja, 13. novembra:

Francoški finančni minister Paul Reynaud govori o gospodarskem položaju Francije in se zavzema za podaljšanje delovnega časa, kajti le tako bo mogoče povečati francosko proizvodnjo.

Češkoslovaške demokratske stranke: narodna liga, agrarci, obrtniki in desno krilo čeških narodnih socialistov se združijo v enotno narodno stranko, dočim se levo krilo bivše Beneševske stranke in socialni demokrati združijo v drugo stranko, a šramkova češka ljudska stranka se še ne odloči. Pod predsedstvom senatorja dr. Matuška se ustanovi posebna komisija za preiskavo vzrokov poslednje katastrofe, katere ustanovitev je predlagal čl. poslanik v Parizu dr. Osusky.

General Franco vedno bolj odločno zahteva priznanje pravice vojskujoče se stranke, kar stoji pred uveljavitvenjem angleško-italijanskega sporazuma posebno pozornost.

Ponedeljek, 14. novembra:

Francoška vlada izda celo vrsto uredb za poživljenje gospodarske delavnosti in saniranje državnih financ. Objavljenih je prvih 32 dekretov, ki jih je pripravil finančni minister Reynaud. Po posvetovanju Daladiera s Reynaudom se pričakuje še druga serija uredb, izdanih v okviru od parlamenta izglasovanih pooblastil.

Med zastopniki čeških strank, osrednje vlade v Pragi in avtonomne slovaške vlade je dosežen popoln sporazum o novi ureditvi državnega življenja na avtonomni osnovi, in sicer tako, da pripadajo v pristojnost osrednje vlade samo zunanja politika, vojska in finance.

Ameriški poslanik v Berlinu je poklican v Washington, da poroča svoji vladi o nemškem židovskem vprašanju. Vasi v Berlinu demantirajo, da bi ta odločitev pomenil prekinitve diplomatskih odnosov med obema državama, se vendar zdi malo verjetno, da bi se poslanik Wilson vrnil v Berlin pred razčiščenjem židovskega vprašanja v Nemčiji.

Za predsednika Litve je za dobo 7 let ponovno izvoljen dosedanji predsednik republike Smetona.

Torek, 15. novembra:

V Angliji proučujejo možnost naselitve židov v nekaterih manj obljubljenih predelih britanskega imperija. USA bi bila baje pripravljena prevzeti 30 do 40 tisoč židov. Tudi holandska vlada proučuje problem židovskega naseljevanja.

Rumunski kralj Karol pripravi v spremstvu prestolonaslednika Mihaela v London, kjer mu je prirejen svečan sprejem. Izvedena je rekonstrukcija madžarske vlade, ki je s izjemo starih mest sestavljena tako kakor prej.

Bolgarski min. predsednik Kjuseljvanov sestavi novo vlado, v kateri sta tudi dva

poslanca sobranja. To je šesta preobnova na Kjuseljvanova vlada.

Sreda, 16. novembra:

Angleški poslanik v Rimu lord Perth in italijanski zunanji minister Ciano podpišeta izjavo o uveljavitvenju angleško-italijanskega »velikonočnega sporazuma« z dne 16. aprila tega leta. Istočasno izroči angleški poslanik nove poveljnice, s katerimi Anglija priznava abezinsko anektijo. Angleškemu zgledu sledi tudi Francija.

Ameriški poslanik v Berlinu Wilson izroči v nemškem zunanjem ministrstvu protest proti poškodovanju premoženja ameriških židov.

Obisku rumunskega kralja Karola v Angliji pripisujejo v vseh mednarodnih krogih velik pomen. Predmet njegovih londonskih razgovorov ni le okrepitev prijateljstva z Anglijo temveč širši problem jugovzhodne Evrope. Zanimanje za ta obisk je tem večje, ker so v Londonu zbrani tudi mnogi drugi viadjarji.

Četrtek, 17. novembra:

Na prvi seji češkoslovaškega parlamenta po poslednjih dogodkih prečita general

Dve lepi premieri pri šentjakobčanih

Novo gledališko sezono so Šentjakobčani otvorili z uprizoritvijo Kraigherjeve »Skoljke«, ki je v skrbni, resno zasnovani režiji Mirana Petroviča in ob sodelovanju najboljših članov ansambla živo izpričala, da je to delo, ki spada med najboljša v našem dramskem slovstvu, brez dvoma še zmerom vredno vse pozornosti, saj je pisatelj zajel v njem našega človeka iz malega mesta v vsej živi resničnosti, ki nikoli ne mine.

Miljeja in morale, ki ju Kraigher obravnava v »Skoljki«, nam skorajda ni treba podrobno objavljeni: prežet skoz dobo meščanski dom, v katerem manjka iskrenosti in ljubezni, a je zato v njem toliko bolj navrhana mera lahkomišelnega lova za praznimi užitki in sle. Ob Pepini, razvrstni, razpušteni ženi, se soprog, ki sam ni brez greha, razočara nad bratom, s katerim edinim ga je v džungli naturalistično izživljanja in moralnega brezredja še družila čista, neskaljena vez, seže po revolverju in se vrže v smrt. A streli izven v prazno — z enim samim življenjskim obračunom ne moreš rešiti družbe pred propadom, ki vanj drvi. Kraigherjeva »Skoljka« je še danes dokument našega dejanja in nehanja, kakor je bila v času svojega postanka.

Igralci so se v resnici potrudili, da so dali za uprizoritve najboljšo iz sebe. Wischer-Petrovičeva je bila odlična Pepina. Košak prav tako dober Tonin in Hanžič Maks. Troje skrbno izdelanih kreacij so dali Gnidovec kot dr. Lubin, Mlekuška kot prijateljica Olga in Bučarjeva kot Strelova. Weber pa se je dostojno uveljavil kot dr. Podboj. Ljubezen in požrtvovalnost, s katero so Šentjakobčani našudrali dramo, zasluži toliko več priznanja ker so — pač po krivdi nerazumevanja našega občinstva — mogli s »Skoljko« napolniti dvorano samo za dva skromna večera. Kljub vsemu so opravili pomembno delo: opozorili so naše Narodno gledališče, da bi se dalo v starejšem domačem repertoarju našlo še marsikatero delo, ki bi bilo vredno oživitve. »Skoljka« je brez dvoma med njimi.

V soboto zvečer so imeli Šentjakobčani premiero Golarjeve komedije »Vdova Rošinka«. Večer je bil posvečen stotemu nastopu gđ. Anice Grgurevičeve. Občinstvo je za to priliko pokazalo potrebno razumevanje in je dvorano v Mestnem domu napolnilo do zadnjega kotička.

Mnogo je pri nas ljudi, ki ne morejo razumeti, da se človeška duša lahko navduši za kakšen zvišen, čist cilj in sodeč vsakega po sebi, smatrajo vsako takšno težnjo za sebičen pohlep. Kaj naj človek odgovori takim ljudem? Najboljši odgovor je delo in nadaljevanje poti, na katero je

Syrovoy vlačno deklaracije. Nova narodna stranka, kateri se je dokončno pridružil tudi šramkova ljudska stranka, izda progla, v katerem napoveduje svoj program na osnovi tako zvane »avtoritativne demokracije«.

V zvezi s uveljavitvenjem angleško-italijanskega sporazuma, ki je bilo v Italiji sprejeto s velikim zadoščenjem, se napoveduje bližnji obisk italijanskega zunanjega ministra v Londonu. V zvezi z razgovori rumunskega kralja v Londonu pa je za prihodnjo jesen napovedan obisk angleškega kralja v Bukarešti.

Poročila iz Pariza pravijo, da pripravljata Daladier vlado močne roke. Govori se o načrtih za podaljšanje zakonodajne dobe sedanjega parlamenta in o predložitvi zahteve o izglasovanju novih pooblastil vladi.

Anglija in USA podpišeta nov trgovinski sporazum.

Večmesečni boji ob Ebru v Španiji se končajo s umikom republikancev na levi breg reke. Govori se spet o možnosti posredovanja za sklenitev premirja.

Petek, 18. novembra:

Rumunski kralj Karol odpotuje iz Londona v Bruselj. V Bruslju ostane najbrže dva dni, nato odpotuje v Pariz na obisk k predsedniku francoske republike. Pred svojim povratkom v Bukarešto bo obiskal tudi Nemčijo. Razen važnega gospodarskega sporazuma je bilo v Londonu sklenjeno, da se poslanštvi obeh držav spreminita v veleposlanštvi. V evropskih listih se pomen londonskih razgovorov tolmači kot začetek nove angleške akcije v jugovzhodni Evropi.

Mussolini in Chamberlain izmenjata brzojavki ob priliki uveljavitvenja angleško-italijanskega sporazuma, italijanska vlada pa uradno obvešča angleško vlado, da pristopa k pogodbi iz leta 1936 o kvalitativni omejitvi pomorskega oboroževanja.

Češkoslovaškemu parlamentu je predložen ustavni zakon Podkarpataska Ukrajina, vlada pa predloži zakon o daljnosežnih pooblastilih predsedniku republike in vladi, proti kateremu vlože slovaški zastopniki svoj veto.

Človek zašel, gnan po svojem idealu. V tem anislu je gđ. Grgurevičeva proučila svoj stoli nastop. Je nadarjena, simpatična gospodična, ki prostovoljno prevzeto dolžnost pojmuje tako, kakor je treba. Za njo odrski uestvstovnje ni samo »zabljanje« časa, igranje ne samo oddrdranje vloge. Za njo je igra nekaj več: vsako, še tako majhno vlogo skuša spraviti v sklad z značajem osebe, ki jo ima prikazati.

V celotni predstavi »Vdove Rošinke« se odraža zagon, s katerim so se šentjakobčani lotili svoje naloge. Naslovno vlogo je podala ga. Bučarjeva. Prikazovanje Rošinke zahteva velike igralske sposobnosti, da označi hitri prehod strasti, kjer se ljubezen, občutljivost in razočaranje pojavljajo skoraj istočasno. Zunanost, glas in igra ga. Bučarjeve povsem odgovarjajo značaju Rošinke. Svojo igro je spravila v sklad z razpoloženjem, kakor ga potek dejanja zahteva. Njeno hčerko Manico je podala Grgurevičeva krepko, naravno in živahno. S svojim naravnim gibanjem, lepo izgovarjavo in nemim spreminjanjem igre je pokazala mnogo igralskega čustva. G. Fievelj je značaj Rožmanovega Janeza dobro pogodil. V vsaki kretnji se je videlo, da je svojo vlogo dobro premislil in obvladal. Izvrstno je pogodil obe glavni poteci svoje vloge: čustvo ljubezni in kmetiško neokretnost. Posrečen tip meštarja Balantača je izoblikoval g. Eyper. Balantača spada v vrsto karakternih vlog. Te vloge se pri amateurjih kaj rade preobrazijo v izmalice in pretiravanje, česar pa pri g. Eyperu nismo opazili. Tudi drugi interpreti, tako Pomertova v vlogi Tončke, Moser kot Gopšar, Gornik kot Jernejec in mali Rado kot pastir Tinčo, so se izborno včlenili v celoto. Neprekosljiv je bil Moser! Kmečič zbor je svojo nalogo izborno rešil.

Delo je zrežirala ga. Juvanova, ki je v scenični in režijski zamisli pokazala precej izvirnosti. Občinstvo se je izborno bavalo in doživljalo z igralci kar najožji kontakt.

Naše gledališče

- DRAMA**
- Nedelja, 20.: ob 15. Labodka. Izven.
  - ob 20. Trideset sekund ljubezni. Izven.
- Ponedeljek, 21.: Brezov gaj. B.**
- OPERA**
- Nedelja, 20.: ob 15. Gejša. Izven. Znižane cene, ob 20. Don Kihot. Izven. Znižane cene.
- Ponedeljek, 21.: Zaprt.**
- SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE**
- Nedelja, 20. ob 20.15: Vdova Rošinka
- MARIBORSKO GLEDALIŠČE**
- Nedelja, 20. ob 15. Hudičev učenc. Znižane cene. Ob 20. Pokojnik. Znižane cene.

Vzajemna posojilnica r. z. z o. z. v Ljubljani — Miklošičeva cesta 7

poleg HOTELA UNIONA. — NUDI ZA VSE VLOGE POPOLNO VARNOST IN OBREŠTUJE NOVE VLOGE PO 4% DO 5% PO DOGOVORU — ZAHTEVAJTE PROSPEKT. — NOVE VLOGE SO VSAK CAS RAZPOLOZLJIVE. — POSLUŽITE SE VARČEVANEGA KROŽKA. — POSOJILNICA DAJF KRATKOROČNA POSOJILA.

ZAHVALA

Ob smrti mojega srčno ljubljenega papana, gospoda

ALOJZIJA PAULINA

veter. inšpektorja I. dr.

sem bila deležna toliko iskrenega sočutja in sožalja, da se mi ni moglo vsakemu posebej zahvaliti. Zato izrekam tem potom vsem mojo srčno zahvalo. Najlepše se zahvaljujem č. duhovščini, župniku p. Kazimiru Zakrajšku za tolažilne obiske, gg. zdravnikom, predvsem g. dr. Vilku Špornu za požrtvovalno zdravniško pomoč in lažanje trpljenja vse čas bolezni, kmetijskemu odseku, podkovski šoli ter vsem mnogobrojnim prijateljem in znancem, ki so dragemu pokojniku poklonili venci in cvetje, predvsem pa kraljevi banki upravi in tovarišem dravske sekcije ter končno vsem, ki so dragega pokojnika spremlili na njegovi zadnji poti.

LJUBLJANA, dne 19. novembra 1938.

AJDA PAULIN, hčerka in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Za vse dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob težki izgubi našega ljubega soproga, očeta, strica in svaka, gospoda

NOVAKA JOSIPA

podpolkovnika v pokoju

kakor za poklonjeno cvetje in vence, se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo.

Posebna zahvala bodi izrečena č. duhovščini, zdravnikoma gg. dr. Kačarju in dr. Brandstätterju, profesorju dr. Snoj, vojaški oblasti za častno spremstvo, tovarišem pokojnega, rez. oficirjem, prijateljem iz Gorenjske in vsem ostalim, ki so blagopokojnega spremlili v tako lepem številu na njegovi zadnji poti.

Sv. maša zadušnica bo v sredo, dne 23. novembra 1938 ob 7. uri v župni cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani.

V LJUBLJANI, dne 19. novembra 1938.

ZALUJOČI OSTALI.

Potrtega srca javljamo tužno vest vsem prijateljem in znancem, da je preminul naš iskreno ljubljani soprog, oče, sin, brat, svak, gospod

Avgust Lavrenčič

HISNI POSESTNIK

Pogreb blagega pokojnika bo v ponedeljek 21. novembra ob 3. popoldne, izpred mrtvašnice mestnega pokopališča.

CELJE, 19. novembra 1938.

Zalujoči ostali

SENZACIJA KOSMETIKE

„Morana“ daje večno mladost in lepoto

Za ženo od 40 let naprej hormon aktivni din 60.— vrača ženi aktivnost in mladost, za ženo od 30-40 let hormon mišje šlezje, din 50.— za ženo od 13-30 let vitamin krem visoko gorja, din 40.—, lesni hormon krem za nagubano in suho kožo din 50.— Vitamin krem za suho in občutljivo kožo, podloga pudra din 30.— Lišaj krem odstranjuje vsakovrstne lišaje, din 50.—. Specijalni krem odpravlja izpuščaje, mozolje, rdeče in modre madeže din 50.—. Krem proti soncu odstranjuje vsakovrstne pege in madeže din 50.—. Rdečilo v vseh nijansah za ustna in lica din 20.—. Puder v vseh nijansah, skatlica din 25.—. Pošljamo po povzetju.

»MORANA« — SPLIT Strokovne nasvete za odstranjevanje vseh nevesočnosti dajemo brezplačno

Skladišče na Figočevem dvorišču oddam. Vprašati skladišče Figočev. 27038-19

Industriji, trgovci in obrtniki! Štiri lepe in obsejne lokale za skladišča ali proizvodno, zven tovarniške meje, oddam. Posta št. Vid nad Ljubljano. 27098-19

Trgovski lokal trgovski lokal na najprometnejši ulici Ljubljane. Naslov v vseh posloval. Jutra. 27049-19

Mlekarna napredaj zaradi bolnosti. Naslov v vseh posloval. Jutra. 27029-19

Frizerji! Zaradi smrtne slučajne prodaj zelo poceni modernizirani salon v Ljubljani na prometni točki. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Zelo poceni«. 27133-19

Lokal za brivca ali kaj stičnega v novi hiši, oddam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Lokal«. 27233-19

Lokal dvojni ali na cesti, najrajši na Celovški cesti. Iščem za takoj ali pozneje. Ponudbe pod »Kemična delavnica na ogled. Jutra«. 27220-19

Med mestom in deželo poslednje jutro-mali ostanek. 27089-19

Prodaj hišo primerno za mesarstvo, pekarni, trgovino ali stanovalno osebo. Iščem 4 sobe, 2 kuhinje, 4 mesarski prostori, bleva in kleti. Pojavila v gostilni Debeljak, Ljubljana, Dravice 79 od 3. do 5. 26939-20

Gozd najraje starek, lahko tudi mlad toda dooro zaračunan, večji na Sta. jerskem kupim. Ponudbe na Vrečer, Vojnik. 26989-20

Novo hišo v Ljubljani ugodno prodam. Naslov v vseh posloval. Jutra. 27060-20

Prodaj hišo enostanovansko v lepem kraju, pripravno za obrtnika, državnega uslužbenca ali upokojenca po zelo nizki ceni. Informacije in dopise na Cater, Sv. Lenart 29, posta Brežice. 27075-20

Hišo kupim najraje novo zidano, stanovanjsko, trzovsko, rentabilno v ceni din 1.500.000. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Ljubljana«. 27012-20

Parcelo 3—6.000 m² ali posestvo v Ljubljani, kupa. Martinec, Prule 8, Ljubljana. 27037-20

Vila enodstropna, v najlepšem obudnem industrijskem kraju Gorenjske z gospodarskim podzemjem, avtomobilski progi, pripravno tudi za novi državni cestni, tramvajski, železniški in avto postaji, ki je primerna za zbirališče industrijske trgovine in obrtnike. Iščem ugodno prodajo. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Rentabilno in ugodno«. 27099-20

Severni del Ljubljane napredaj hiša z ca 1500 m² vrta po ugodni ceni. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Socna lega«. 27043-20

Trgovska hiša v Ljubljani, milijonska vrednost, iščem prodajo 150.000 din na prvo mesto. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Najbolj varno«. 27048-20

Hiša rentabilna, v centru Ljubljane na prodaj. Dopolnje pod »Sličica«, na ogled. Jutra. 27131-20

Ugodni nakupi: VILA v vsem komfortu, eno od dvojniških, krasen vrt, pri Sv. Jožefu, radi družinskih razmer ugodno prodaja. 2 STANOVAJSKA HIŠA v centru, cca 135.000.—. Področje 2 STANOVAJSKA HIŠA neto donos 32.000.—. Cena 340.000.—. Severni del Ljubljane. VILA, kristanovska, neto donos 30.000.—. Cena 450.000.—. Beograd. Prodaja realiteta pisarna Adamič, Ljubljana, Gospodarska 7. 27011-20

Prodaj hišo z velikim vrtom, Cesta v Rožno dolino, Zimkova 8. Cena din 138.000. 27227-20

Enodružinska hiša se prodaja ali odda v našem Celju, Hrib sv. Jožefa 20. 27202-20

V Celju prodam enodstropno novo hišo v račun vzhnem tovarni svto Pna na področju Jutra v Celju pod »Diesel«. 27205-20

Hišo dvostanovansko, v Ljubljani, prodam za 180.000. Ponudbe na: Person, Ljubljana p. p. 307. 27166-20

V Celju prodam novo, enodružinsko komforno vilo, takoj, zaradi preselitve. Naslov v vseh posloval. Jutra. 27207-20

Vilo novozgrajeno, enodstropno, ob glavni cesti Ptui-Maribor, 1,3 km od Ptua, ugodno prodam. — Franc Ešič, trgovina Holobar, Ptui. 27168-20

Lepo posestvo prodam v bližini Maribora ob avtomobilski cesti, 32 orolov, od tega 8 orolov vinarstva, vseh poslovalnicah Jutra. 27191-20

Hiša ob Tyrševi cesti v kateri je že več let opremljena gostilna, tra fika, krasna sončna tera deset let se davna olajšava, na prodaj. Vzemite se lahko hipoteko. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Dobro naloženo kapital«. 27232-20

Hiša s parcelo 500 kv. m v bližini Ljubljane, ob tramvajski progi, pripravno tudi za industrijo, prodam proti gotovini. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Plačljivo v gotovini«. 27155-20

Parno peč z novo hišo v Ljubljani, — prodam. Ponudbe na naslov: Person, Ljubljana, p. p. 307. 27161-20

Stanovanje oddam takoj v 1. nadstropju v St. Vidu. Poizve se v Tacnu št. 72. 27188-21

Trisobno stanovanje solčno, komforno, blizu trga, oddam 1. februarja. Iščem prazno stanovanje s tekočo vodo, vseh s stopnicami. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 27105-21

Trisobno stanovanje s kopalnico, takoj ugodno oddam. Informacije pri Sturm, Stari trg 28-III. 27107-21

Enosob. stanovanje oddam 1. decembra. Galievica 3, pri Dolenski cesti. 27151-21

Stanovanje dveh sob, kopalnice oddam takoj Kneza Kocija 3 poleg stare mitnice. 26426-21

Stanovanje sobe in kuhinje oddam. Naslov v vseh posloval. Jutra. 26546-21

Enosob. stanovanje takoj oddam v bližini Banške ceste Poizve se v Gajeva 9, pri hišniku. 27001-21

3sobno stanovanje komforno 1. nadst. oddam takoj (600 din) Šišenska cesta 59. 26887-21

Komforno stanovanje dveh sob, kabinet, kopalnica oddam takoj Kneza Kocija 3, Šiška poleg stare mitnice. 26426-21

Dvosob. stanovanje lepo, sončno takoj oddam. Banška cesta 18 telefon 25-40. 27025-21

Enosob. stanovanje oddam 1. decembra — Šmarska 42. 27035-21

Dvosob. stanovanje kuhinja, drvarnica, Mestni trg 10-II, Skaberne. 26951-21

Enosob. stanovanje popolnoma renovirano, s kopalnico in pritliklino, v strogem centru, oddam s 1. decembrom. Naslov v vseh posloval. Jutra. 26121-21

Samsko stanovanje s kopalnico v centru mesta, oddam takoj GARAZE v kolovarskem kraju in DELAVNICI odnosev skladišč istom, tudi tako oddam. — Pojavila v gostilni uprava hiš Pokimninskega zavoda za nameštitev v Ljubljani, Gajeva ul. 5-II. 27068-21

Sobo in kuhinjo sušno in suho, renovirano, oddam v vseh poslovalnicah Jutra. 27090-21

Sobo z malo kuhinjo za din 250 mesečno, oddam zakoncem v vili pod Rožnikom. Poizve se: Rozman, Dvorni trg 3-II. 27055-21

4-sobno stanovanje s kabineto, krasno, komforno, novi stavi, v centru mesta, oddam 1. januarja. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 27210-21

Stanovanja 2 dvojni in 2 stanovanji po 1 sobi in kabinet, — mizarstvo »Sava«, Rožna dolina, Predjamska 35. 27174-21

Dvosob. stanovanje oddam za decembra, bližina trga, oddam za 420 din. Zgornja Šiška, poleg gostilne Martinc, Šišenska cesta 52. 27185-21

Enosob. stanovanje sobo, oddam za decembra oddam 5 odraslim osebam. Kavčkovs ceta 5 1. nadst., levo. 27187-21

Dvosob. stanovanje oddam takoj v 1. nadstropju v St. Vidu. Poizve se v Tacnu št. 72. 27188-21

Trisobno stanovanje solčno, komforno, blizu trga, oddam 1. februarja. Iščem prazno stanovanje s tekočo vodo, vseh s stopnicami. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 27105-21

Trisobno stanovanje s kopalnico, takoj ugodno oddam. Informacije pri Sturm, Stari trg 28-III. 27107-21

Enosob. stanovanje oddam 1. decembra. Galievica 3, pri Dolenski cesti. 27151-21

Stanovanje dveh sob, kopalnice oddam takoj Kneza Kocija 3 poleg stare mitnice. 26426-21

Stanovanje sobe in kuhinje oddam. Naslov v vseh posloval. Jutra. 26546-21

Enosob. stanovanje takoj oddam v bližini Banške ceste Poizve se v Gajeva 9, pri hišniku. 27001-21

3sobno stanovanje komforno 1. nadst. oddam takoj (600 din) Šišenska cesta 59. 26887-21

Komforno stanovanje dveh sob, kabinet, kopalnica oddam takoj Kneza Kocija 3, Šiška poleg stare mitnice. 26426-21

Dvosob. stanovanje lepo, sončno takoj oddam. Banška cesta 18 telefon 25-40. 27025-21

Enosob. stanovanje oddam 1. decembra — Šmarska 42. 27035-21

Dvosob. stanovanje kuhinja, drvarnica, Mestni trg 10-II, Skaberne. 26951-21

Enosob. stanovanje popolnoma renovirano, s kopalnico in pritliklino, v strogem centru, oddam s 1. decembrom. Naslov v vseh posloval. Jutra. 26121-21

Samsko stanovanje s kopalnico v centru mesta, oddam takoj GARAZE v kolovarskem kraju in DELAVNICI odnosev skladišč istom, tudi tako oddam. — Pojavila v gostilni uprava hiš Pokimninskega zavoda za nameštitev v Ljubljani, Gajeva ul. 5-II. 27068-21

Sobo in kuhinjo sušno in suho, renovirano, oddam v vseh poslovalnicah Jutra. 27090-21

Dijakinjo ali gospodično v svojo ohrano sprejem. Moribar, Minspielerjeva 24 priložje, levo. 26861-23

Samostojna dama oddaja sobo v hišnem uradniku ali oficiju v pokolu. Ponudbe v nemškem jeziku pod »222. na ogled. Jutra«. 26910-23

Opremljeno in prazno sobo s posebnim vzhodom oddam. Naslov v vseh posloval. Jutra. 27059-23

Opremljeno sobo moderno, krasno, sončno, s kopalnico in liftom oddam s 1. decembrom. Boljši stalni oseb. Gajeva 6-IV, vrata 11. 27072-23

Opremljeno sobo s 2 posteljama oddam s 1. decembrom. Naslov v vseh posloval. Jutra. 27014-23

Gospodu oddam takoj toplo sobo, mesečno 130 din. Vidov, Novi trg 5, priložje. 27038-23

Lepo sončno sobo z dvema posteljama oddam v centru. Gospodarska 12-II. 27051-23

Zaga napredaj 23. novembra ob 11. do polne bo prodano na javni sodni dražbi pred sreškimi sodiščem v St. Bistrici stavbišče z žago (parni pogon) in strojnimi napravami. Izključna cena 227.807 din. Vredj 24.171 din. Prodajni pogoji pri sreškem sodišču v St. Bistrici. 27113-23

Lepo prazno sobo solčno, veliko, oddam. Naslov v vseh posloval. Jutra. 27116-23

Sobo v novi palači s prvovrstno opremljeno oddam stalnemu gospodu ali dami. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Prednost večje predplačila«. 27111-23

Opremljeno sobo lepo, s posebnim vzhodom in soprobarno kopalnico, oddam boljši gospodični ali dami. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Cca 300 do 400 din«. 26768-23

Enosob. stanovanje s kopalnico iščem za januar. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Inženir«. 27000-23

Enosob. stanovanje event. dvosobno iščem za decembra. Iščem uradnika v pujskanskem, dolenskem ali št. peterškem kraju. Ponudbe pošljite takoj na ogled. Jutra pod »Cca 300 do 400 din«. 27072-23

Enosob. stanovanje s pritliklino, lepo in solčno, iščeta za dec. ali januar dve odrasli osebi. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Boljša stranka«. 27127-23

Enosob. stanovanje s kuhinjo in kopalnico v centru, iščem za 1. decembra. Ponudbe pod »Reden plačnik na ogled. Jutra«. 27132-23

2-sobno stanovanje s kopalnico s 3 odraslimi oseb. Ponudbe »Tramvaj ali center na ogled. Jutra«. 27079-23

Dvosob. stanovanje s pritliklino v bližini Bežigradske gimnazije, iščem. Ponudbe naslov Stole, Ljubljanska 31. 27147-23

Sobo odda Seveda 1 Din davek 9 Din za sifro ali daja 9 Din naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din 26910-23

Sobo (bikex), staro 3 tednov, ciste montafonske pasme — napredaj. Vprašati je hotel Sion, Ljubljana. 27224-27

Nemške doge mladice, šest tednov stare, žrne in črne, z rodovnikom in čno pičo, dve leti stara, dobro čuvana, proca: proda Albin Vrečer, Ljubljana VII, Medvedova 30. 27160-27

Ilirske ovčarje Mastokrvne mladice, z rodovnikom procam, Lukič, Sv. Petra c. 75. 26914-27

Informacije Seveda 1 Din davek 9 Din za sifro ali daja 9 Din naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din 26910-27

Preklie Podpisani Sebitz Franc, tov. del na Slov. Javor nik preklieujem vse zalitve, ki sem jih izrekel o gospoj Kunstel Mariji iz Slov. Javornika in gde. Kunstel Jožici, uradnici na Slov. Javorniku Goema se zahvaljujem, da sta odstopili od tožbe. Jesenice, dne 15. novembra 1938, Sebitz Franc. 26954-31

Informacije privatne, poizvedbe, opazovanja itd., trgovske informacije vrši stržno diskretno. Informacijski Zsvod, Ljubljana, Kolodvorska 41 (poleg pr. železniške direktije). 27231-31

Iščem separirano sobico za 1. decembra. Naslov v posloval. Jutra. 26953-23a

Lepo veliko sobo opremljeno ali prazno oddam s 1. decembrom. — Blewiewska 15, vrata 14. 26917-23

Prazno sobo packetrirano, sončno, kopalnica, posebej opremljeno, s 1. decembrom Blewiewska. Ogled od 1. do 3. in od pol 6. do pol 7. ure. Blewiewska 16-II, Proet, levo. 26751-23

Prazno sobo lepo, veliko oddam takoj ali s 1. decembrom. Naslov v vseh posloval. Jutra. 26996-23

Opremljeno sobo lepo, sončno z uporabo kopalnice oddam gospe ali gospodini. Dalmatinska ulica 3-II, levo. 26988-23

Prazno sobo zelo lepo, solčno, sušno in m.rno, s posebnim vzhodom in soprobaro kopalnico oddam v centru za decem ber stalni boljši oseb. Naslov, kjer dobiti naslanec se informacije prejmete na ogled. Jutra. 27010-23

Opremljeno sobo iše mlad uradnik pri samostojni dami ali pri majhni družini. Zadejena nemška konverzacija. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Konverzacija«. 26933-23a

Prazno sobo s številnim vzhodom oddam bi skromno iščem. Naslov v vseh posloval. Jutra. 26993-23a

Dijak iše stanovanje na Poljanski ali ob cesti Bežele. Ponudbe s poslanitli na ogled. Jutra pod »Dobra hrana«. 27008-23a

Opremljeno sobo iščem v centru s 1. ali 15 dec. po možnosti s centr. kurjavo. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Poenben voh«. 27022-23a

Sobo opremljeno, s poseb. vzhodom, išem za takoj. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Stalno in«. 26938-23a

Opremljeno sobo išem za takoj ali 1. decembar. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Sličica«. 27082-23a

Dobro domačo hrano iščem eventualno tudi sobo. Ponudbe pod »Okras na ogled. Jutra«. 27230-23a

Pisarniško sobo v sredini mesta, svetlo, prostorno. Iščem za takoj ali 1. dec. Ponudbe na ogled. Jutra pod značko »Separirano«. 27064-23a

V Celju v bližini kolodvorja iše solčno uradnik opremljeno sobo. Ponudbe na ogled. Jutra v Celju pod »Kolodvor«. 27221-23a

Dijakinjo svestim brezplačno na stroškovno priložje pomoči deklici pri preučevju. Vprašati Bonboniers, pred polito. 27109-27

Prehrana Seveda 1 Din davek 9 Din za sifro ali daja 9 Din naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din 26910-27

V do smrti vzhodem eno osebo. Po dogovoru za 40.000 din. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26957-14

Zivali Seveda 1 Din davek 9 Din za sifro ali daja 9 Din naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din 26910-27

Ilirske ovčarje Mastokrvne mladice, od večkrat odkrivanke matere in očetca, 4 tedne stare, rus krasne živali prodam ljubi teljem te lepe pasme psvo. Grobelj, Ljubljana, Kapiteljska 7. 27076-27

Krasno tele (bikex), staro 3 tednov, ciste montafonske pasme — napredaj. Vprašati je hotel Sion, Ljubljana. 27224-27

Nemške doge mladice, šest tednov stare, žrne in črne, z rodovnikom in čno pičo, dve leti stara, dobro čuvana, proca: proda Albin Vrečer, Ljubljana VII, Medvedova 30. 27160-27

Ilirske ovčarje Mastokrvne mladice, z rodovnikom procam, Lukič, Sv. Petra c. 75. 26914-27

Informacije Seveda 1 Din davek 9 Din za sifro ali daja 9 Din naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din 26910-27

Preklie Podpisani Sebitz Franc, tov. del na Slov. Javor nik preklieujem vse zalitve, ki sem jih izrekel o gospoj Kunstel Mariji iz Slov. Javornika in gde. Kunstel Jožici, uradnici na Slov. Javorniku Goema se zahvaljujem, da sta odstopili od tožbe. Jesenice, dne 15. novembra 1938, Sebitz Franc. 26954-31

Informacije privatne, poizvedbe, opazovanja itd., trgovske informacije vrši stržno diskretno. Informacijski Zsvod, Ljubljana, Kolodvorska 41 (poleg pr. železniške direktije). 27231-31

Iščem separirano sobico za 1. decembra. Naslov v posloval. Jutra. 26953-23a

Lepo veliko sobo opremljeno ali prazno oddam s 1. decembrom. — Blewiewska 15, vrata 14. 26917-23

Prazno sobo packetrirano, sončno, kopalnica, posebej opremljeno, s 1. decembrom Blewiewska. Ogled od 1. do 3. in od pol 6. do pol 7. ure. Blewiewska 16-II, Proet, levo. 26751-23

Prazno sobo lepo, veliko oddam takoj ali s 1. decembrom. Naslov v vseh posloval. Jutra. 26996-23

Opremljeno sobo lepo, sončno z uporabo kopalnice oddam gospe ali gospodini. Dalmatinska ulica 3-II, levo. 26988-23

Prazno sobo zelo lepo, solčno, sušno in m.rno, s posebnim vzhodom in soprobaro kopalnico oddam v centru za decem ber stalni boljši oseb. Naslov, kjer dobiti naslanec se informacije prejmete na ogled. Jutra. 27010-23

Dopisi Seveda 1 Din davek 9 Din za sifro ali daja 9 Din naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din 26910-27

Ženitve Fant 25 let star nad 15.000 din gotovine, želi poročiti dekletca, enake starosti, čedne, znanost, a nekaj gotovine, najrajši tovarniško delavko. Ponudbe za ogled. Jutra pod »Šumeča Sava«. 26767-23

Privatni uradnik simpaticen star 30 let, ima lepo posest, v letovni karavani želi spoznati v svrhu ženitve isto tako gospodično ali vso v brez otrok v starosti do 40 let, ki bi imela lastno trgovino ali gostilno na deželi. Besno ponudbe s poslanitli na ogled. Jutra pod »Dobročena«. 26855-25

Državni uradnik 36 let s pravico na pokojnino poroči lepo slovensko primerno dekle, staro od 26 let, ki bi žela iz Slovenije. Ponudbe s naslovom na ogled. Jutra pod »Siro Slovenec«. 26853-25

Ženitna ponudba Star sem 48 let, belim s poročiti ženske od 25 let naprej. Vdove in so izključena. Imeti mo od 12 do 15 tisoč din. Imam prijazno posestvo s poslanitli dol. Po poroki bi dal pripraviti posestvo na ženo. Sem v službi pri lesni gorjavi z mesečno plačo 1500 din. Prosim stanovanjem in s kurjavo. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Srečen zakon«. 25618-25

Državni uslužbenec star 33 let želi poznanstvo radi ženitve z gospodično ali vdovo brez otrok staro do 35 let s primerno gotovino. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Srečna bodočnost 34«. 26999-25

Upokojenec 42letni, vdovec poroči starejšo gospodično ali očenko z nekaj gotovino. Ponudbe s sliko na ogled. Jutra pod »Postenje 242«. 26879-25

Ločenec s predmenjenimi želi znana z dobro gospodinjno. Ponudbe na ogled. Jutra v Novem mestu pod »Sitre«. 27056-24

Ljublil nekaj v torek ob 7. pred »Opero«. 27141-24

Gospodična se želi spoznati s gospodom v starosti do 30 let. Dopise na ogled. Jutra pod »Razvedrilo«. 27077-24

Gospodična ki bo s svojo samostojno in notranjo zadovoljstva vsakega zbirnega gospoda, si želi tovarila. Ponudbe na ogled. Jutra pod značko »lep bokič«. 27228-24

Mlad inteligent lep in diskreten, iše neko priatelico s srčno kulturo. Dopise

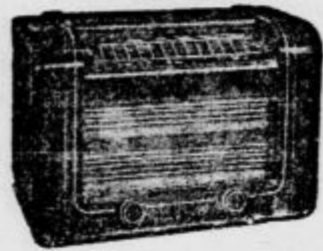
POSOJILO

Din 700.000 iščem. Nudim popolno varnost. Obrestujem z 8%. Ponudbe pod »Posojilo 90«

Čitajte in širite
»JUTRO«

Za prihodnjo sezijo oddamo v zakup termalno kopališče Dolenjske Toplice

s vsemi odnosnimi napravami, vključno restavracijo.
Pismene ponudbe na Kmetško posojilnico ljubljanske okolice v Ljubljani.

Prispela je nova pošiljka
radio-aparateri:

„Schaub“,
„Kapsch“,
„Mediator“,
„Blaupunkt“.

Izbirajte med najboljšimi!

»TEHNIK« JOSIP BANJAI

LJUBLJANA, MIKLOSICEVA 20.

FRANCO MLAKAR naznanja žalostno vest, da nas je
za vedno zapustil naš dober prijatelj in dolgoletni po-
močnik

SEDOVNIK PETER

krojaški pomočnik

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo ob 14. uri
iz hiše žalosti, Podjunska ul. 12, na pokopališče k Sv.
Križu.

LJUBLJANA, dne 19. novembra 1933.

Franc Mlakar.

Jaz moram biti
v vsaki
ročni
torbici!

Ravno ob vlažnem in mr-
zlem vremenu je nujno
potrebno, da imate pri
sebi Niveo, da si morete
poljubno večkrat nama-
zati kožo z Niveo. S tem
zagotovite svoji koži traj-
no varstvo pred vplivom
slabega vremena in si
ohranite mladostno,
svežo in zdravo barvo.

Vsako si lahko sam stike šale,
pasove, brisače itd. — Kompletne

TKALSKE STATVE 48-
samo Din

Laško razumljiva navodila so priložena vsakim statvam.
S. MILLER, ZAGREB, Preradovičeva 5
Naročila z dežele izvršujemo takoj po povzetju!

Kdor ne bere, nič ne ve!

Knjige najbolj izobrazujejo človeka. Načitan človek se v svojem, če tudi na videz nepomembnem poklicu bolje uveljavlja, kakor oni, ki mu knjig ni mar.

Kdor ne bere knjig, živi predrago in vrhu tega slabo življenje

V prostem času si v gostilnah in drugih javnih lokalih za težko prislužen denar kupuje drago in dvomljivo zabavo.

Če bi žene navajale svoje moške k branju zanimivih knjig, jim ne bi bilo treba preživljati bridkih ur, ko si možje krajšajo čas ob vinu, žganju in čisto tudi v slabi družbi. Ob lepi, zanimivi knjigi bi mu bil skopo odmerjeni prosti čas že doma prekratek.

Možje, in vsi, ki ne najdete doma blagodejnega razvedrila, vzemite v roke knjigo „Lucifer“ ali pa roman „V krempljih inkvizicije“, „Rdeča megla“, „Veliki inkvizitor“, „Tigrovi zobje“, „Onkraj pragozda“, „Hektorjev meč“ ali katero koli spodaj navedenih knjig, pa boste spoznali, da je doma najlepše življenje. Kaj vse si boste prihranili, veste pa sami najbolj. Z našimi romanji, ki so tako napete vsebine, kakršnih v drugih knjigah ni, se tudi začetnik kaj lahko navadi branja knjig.

Kdor se navadi brati zanimive knjige, mu je vsak prosti čas, ki ga preživi ob knjigi, v srečo, izobrazbo in zabavo. Poleg telesnega odpočitka si okrepi tudi duha, ker mu širi obzorje na najprijetnejši način.

Olajšajmo družinam in vsem neimovitim slojem nabavo najbolj zanimivih knjig s tako globokim znižanjem cen, da si jih bo mogel vsakdo nabaviti čim več. Opozorjamo pa, da veljajo znižane cene samo za Miklavžev in božični nakup. Od 1. januarja 1939 dalje pa bodo veljale zopet običajne prodajne cene.

Na razpolago so naslednje knjige:

1. Jean de la Hire: Lucifer, fantastični roman v šestih delih. 1924. 273 str.
2. Maurice Leblanc: Tigrovi zobje. Iz francoščine prev. F. J.-o. 1924. 217 str.
3. Veridicus: Pater Kajetan. Roman po ustnih, pisanih in tiskanih virih. 1924. 187 str.
4. James Oliver Corwood: Onkraj pragozda. Roman. 1925. 129 str.
5. Gustave le Rouge: Misterija. Roman. 1925. 177 str.
6. Jack London: Roman treh src. 1926. 433 str.
7. Oevre Richter Frich: Rdeča megla. Roman. 1926. 108 str.
8. Rene la Bruyere: Hektorjev meč. Roman. 1926. 80 str.
9. Zevacco: Papežinja Favsta. Roman. 1927. 184 str.
10. J. O. Corwood: Lov za ženo. Roman. 1927. 194 str.
11. E. G. Seliger — Brat: Ugrabljeni milijoni. Roman ameriškega Jugoslovena. 1927. 291 str.
12. Phillips Oppenheim: Milijonar brez denarja. Roman. 1927. 92 str.
13. Zane Grey: Zelezna cesta. Roman. 1929. 219 str.
14. Stanley Weyman: Rdeča kokarda. Roman iz velike revolucije. 1928. 233 str.
15. Sinclair — Gluck: Zlati panter. Roman. 1928.
16. Michael Zevacco: V krempljih inkvizicije. Zgodovinski roman. 1929. 462 str.
17. Marcel Priollet: Seržant Diavolo. Roman. 1929. 344 str.
18. Emerson Hough: Možje. Roman. 1930. 210 str.
19. Donald Keyhoe: Gusar v oblakih. Letalski roman. 1930. 130 str.
20. Artur Bernede: Belfegor. Pustolovski roman. 1930.
21. Staroslav: Gostilne v stari Ljubljani.
22. Melik: Do Bitolja in Ohrida.
23. Frank Heller: Blagajna velikega vojvode.

Upravištvu „Jutra“

v Ljubljani

Podpisani naročam sledeče knjige:

(navedite samo številke knjig) _____

Din _____

Vam obenem nakažem po poštni položnici, na poštni ček. račun v Ljubljani, št. 11842.

Knjige pošljite na naslov: _____

Globoko znižane cene knjigam so sledeče:

Posamezne knjige:

Broširane Din 10.—
Vezane Din 15.—

Skupina 5 knjig:

Broširane Din 40.—
Vezane Din 60.—
Izbira poljubna.

Skupina 10 knjig:

Broširane Din 60.—
Vezane Din 120.—
Izbira poljubna.

BOTOT

PREIZKUŠENO SREDSTVO ZA NEGO VASIH ZOB IN UST

Po vsem svetu znana BOTOT voda za usta prepreča mehčanje dlesni

Otroški vozčki Najnovejših modelov
Dvokolesni motorji trikotki
Štirinski stroji pogonjalni

Po zelo nizki ceni! Ceniki franko!

TRIBUNA: F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 36.

MEDNARODNA ŠPEDIČIJA

Emil JEDLOVČNIK, Dravograd

Izvršuje na postaji Dravograd—Meža vsa uvozna in izvozna ocarinjenja po kulantni tarifi. — Priporoča se istočasno za prevoze, tarifske in carinske informacije.

RAZGLAS

Občina Ljutomer, bo dne 29. novembra 1938. ob 10. uri dopoldne dražbenim putem

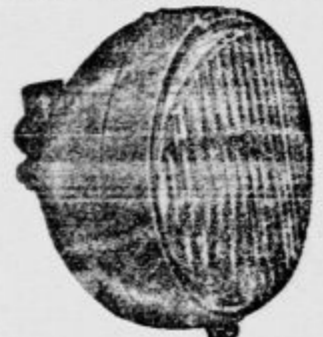
ODDALA lepo posestvo, obstoječe iz hiše s prešo, vinograda, gozda, sadonosnika in njiv v bližini Ljutomera, ter hišo s vrtom ob banovinski cesti v mestu Ljutomer. — Natančnejši podatki se dobe v občinski pisarni v Ljutomeru. ZUPANSTVO.

Kemičarja-rko

absol. visoke šole

IŠČE industrijsko podjetje.

Reflektanti, ki so dovršili studije v inozemstvu, imajo prednost. — Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »KEMIK«.

NAJPOPOLNEJŠI ZAROMETI proti MEGLI in ostali AUTOMATERJAL

M. BAHAR — LJUBLJANA
Celovška c. 38. — Tel. 22-92

Tehničnega uradnika

mlajšega, agilnega, iniciativnega in iznajdljivega, večšega kalkulacijskega in sestavljanja akordnih mezd, porabljivega tudi za vodstvo obrata. SPREJMEM. Samo sposobne moči s prakso naj naslovijo svoje ponudbe pod »Nastop takoje na oglasni oddelci »Jutra«.

Ni več plesavosti - JAVNE ZAHVALBE

Dolžnost mi nalaga, da se vam javno zahvalim za vaše zdravilo »MORANA«. To zdravilo mi je pomagalo, lasje so mi porasli in »MORANO« vsakomur priporočam.

Dimitar Stanković, Kozjak.

»MORANA« voda je v istini zdravilna, ona je tudi pri meni čudeže delala, pa vam to javno priznam.

Fanika Kramer, Stari Breg.

Vse sem poskušal in uporabljal in mnogo denarja sem izdal, toda nisem mogel najti zdravila za rešitev svojih las. V nobeno reklamo nisem več veroval; no, moji prijatelji so me pregovorili, naj poskusim z »MORANO«. Izvršil sem celo kuro. Javno moram priznati in reči, da je »MORANA« čudo vode, ona edina pomore. Moji lasje so bili polni prhljaja, dnevno bolj so mi izpadali, toda z uporabo prve steklenice je izgini prhljaj, dočim je pri drugi steklenici ponehalo izpadanje las, a po peti steklenici sem imel že zdrave in bujne lase. Večna vam hvala in javno priznanje ter vsakomur priporočam zdravilo »MORANO«. Ivan Vušković, Jesenice.

Moja koža na glavi pod lasmi je bila polna lišajev, in zaradi tega so mi lasje vedno bolj izpadali. Lišajev se nisem mogel znebiti na noben način. Priporočili so mi vašo »MORANO« in zgodil se je čudež: v par dneh je izgini lišaj na moji glavi, dalje sem uporabljal »MORANO«, pa je ponehalo izpadanje las in mladi lasje so mi porasli.

Vaso Milutinović, Vranje.

Istina, vaša »MORANA« je čudodelna. Moji lasje so zopet gosti, a to se imam zahvaliti samo »MORANI« in jo priporočam.

Pavlič Stjepan, Mirza vodica.

Nimam besedi, da bi se vam zahvalil, in v istini priznam, »MORANA« je napravila čudež pri meni pa jo vsakomur priporočam.

Jelenec Stefan, Dobrava.

Moji lasje so zopet bujni, za kar gre hvala vaši »MORANI«, ona je napravila ta čudež.

Anka Popović, Loznica.

Z zahvalami nadaljujemo dne 27. novembra. Cena veliki steklenici »MORANE« s poštnino in omotom din 50.—

MORANA — SPLIT.

Valec opustitve trgovine

popolna razprodaja

moških oblačil in blaga izpod lastne cene. A. KUNC, Ljubljana, Gosposka ul. 7.

Mojster za predilnico

(THROSTLE IN FLYER)

s prvotno prakso se išče. Obširne ponudbe s sliko je poslali na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Novost«

KLISEJE ENO VEČBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

Dobave zmožna

tovarna za tovarne avtomobile

v nemški Ostmarki ISČE stroke vajenega, kapitala zmožnega generalnega ali okrajnega

ZASTOPNIKA

Ponudbe v nemškem ali francoskem jeziku pod »Laastkraftwagen-fabrik 70.232« na ALA-OAG, Wien L. Wolkzelle 16, Grossdeutschland.

Celuloidni ščit,

pri vratnih ključkah vam prihrani večkratno pleskanje. Vrata bodo vedno čista. Dobavlja jih

SEMIČ V.

Privoz 13, Ljubljana — tel. 36-92.
Celuloid je na zalogi v vseh barvah. Sprejmejo se dobri akviziterji.

2951
DRVA PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENIJKA
CESTA

Najnovejša **KOKUS PREPROGE** za hodnike in stopnišča prodaja SEVER RUDOLF — MARIJIN TRG št. 2.

Tkalskega mojstra

(Webmeister)

za trakove in vrvice (Bandweber), jugoslovanskega podanika, ISČE Industrijsko podjetje za vodstvo tkalnice trakov. — Ponudbe z navedbo dosedanjega dela in pogojev nasloviti čimprej na Anončni urad SAX, Maribor.

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

KNAPJEVA 3

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN PREPROSTE IN NAJFINIŠE

Onserira te o »Jutru«!

AGILEN trgovec in gostilničar

dobi v najem veliko hišo, popolnoma renovirano za trgovino in gostilno, s prostornim hlevom, velikim vrtom in prostornim stanovanjem na Dolenskem.

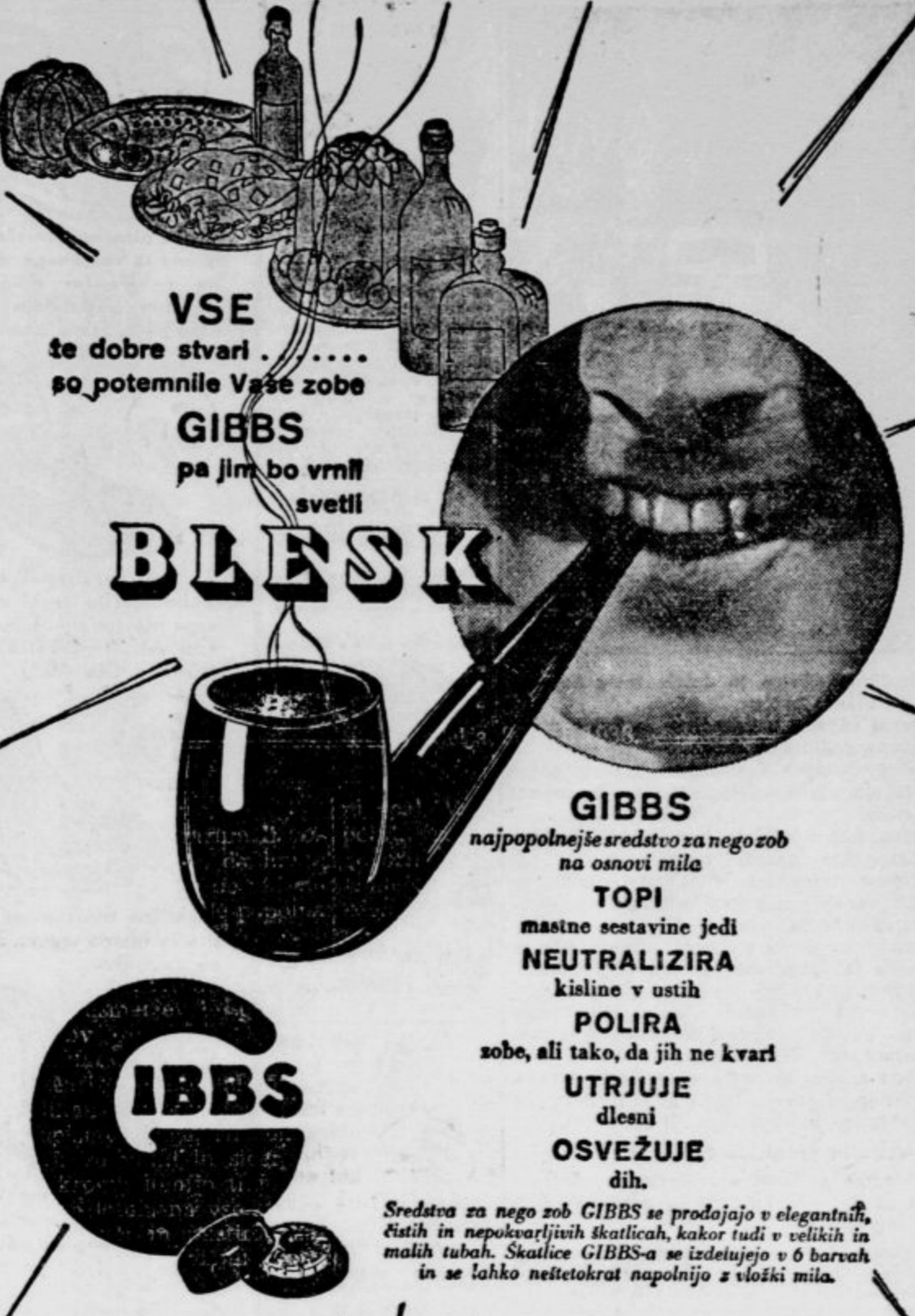
Resnii reflektanti s primernim kapitalom naj pošljejo ponudbe pod »Samostojen« na oglasni oddelek »Jutra«. Posestvo v celoti se eventuelno tudi prodaja.

Slavnemu občinstvu vlijudno naznanjam, da sem otvoril v Celju, Gosposka ul. 3 v lastni hiši

trgovino z manufakturo

Potrulil se bom cenjenim odjemalcem postreči s popolnoma svežim, nepreležanim blagom, po najnižjih konkurenčnih cenah. — Se priporočam

IVAN KROŠELJ

VSE te dobre stvari . . . . . so potemnille Vase zobe

GIBBS pa jim bo vrnil svetli

BLESK

GIBBS najpopolneje sredstvo za nego zob na osnovi mila

TOPI masne sestavine jedi

NEUTRALIZIRA kisline v ustih

POLIRA zobe, ali tako, da jih ne kvarji

UTRIJUJE dlesni

OSVEŽUJE dih.

Sredstva za nego zob GIBBS se prodajajo v elegantnih, čistih in nepokvarljivih skatlicah, kakor tudi v velikih in malih tubah. Skatlice GIBBS-a se izdelujejo v 6 barvah in se lahko netetokrat napolnijo z sloški mila.

REUMATIS

najboljše sredstvo za mazanje zoper revmatizem, trganje, zbadanje v križih, kosteh, ishias, protin in slične bolezni. Še vsakomur je pomagalo, kdor ga je uporabil. POSKUSITE TUDI VI, da se prepričate in dalje priporočite! Ena steklenica din 22.—. Pišite še danes:

GRADSKA LJEKARNA — ZAGREB — GORNJI GRAD.

Ogl. št. br. 1990-1935

G I F BATERIJE G I F

DOBIVAJO SE ŽE V JUGOSLAVIJI izdelane po inozemskih patentih

brez kisline — brez salmijaka.

Največja napetost!

Neomejena trajnost shranjevanja!

Odlično si opomorejo (regenerirajo).

Vsak poslušalec radia jih mora preizkusiti.

Patenti najavljeni.

Proizvaja:

»KONTAKT« elektrotehniška tvornica ZAGREB

Zakaj si kvarite oči pri navadni petrolejski svetilki, ko lahko doma vpetete

MAXIM razsvetljavo,

ki vam popolnoma nadomesti električno razsvetljavo, ena ura

MAXIM razsvetljave

vas stane samo 22 par!

Ilustrirani cenik vam pošljemo brezplačno!

„PETROPLIN“

ZAGREB — MESNIČKA ULICA 8.

10, 117, 109, 82, 39, 100, 210, 140, 49

Stenmecki

CELJE

Srečne zimske ure v Švici

- Miroljubna Švica je dežela miru in svobode v srcu Evrope.
- Zaradi valutne prilagoditve je Švica danes ceneša poletniška dežela.
- Švica odobrava inozemskim gostom potne olajšave od 30 do 45 odstotkov in cenejši benzin.
- Švico lahko obiščete brez vsakih zaprek, kar se tiče denarnih formalnosti.
- Urejeno švicarsko hoteljerstvo nudi po vseh cenah najugodnejše bivanje in najboljšo obskrbo.
- Zima švicarskega visokega gorovja oigura trajen in dober sneg za vse vrste zimskih sportov.
- Znamenita švicarska »Etnotna smučarska šola« Vas dovede hitro do gotovega znanja.
- Mednarodne družabne prireditve in družabne zabave se vrste v živahnem tempu.
- Švica je od povsod lahko in hitro dostopna z železnico, avtomobilom ali z letalom.

Informacije in prospekte daje:
Švicarsko poslanstvo v Beogradu, Švicarski konzulat v Zagrebu in potniški uradi v Jugoslaviji.

VELIKO PRIPREDETEJ 1939
ŠVICARSKA DEZELNA RAZSTAVA V ZÜRICHU, MAJ-OKTOBER

PREVOZ

premoga, drv, moke, selitve itd. v vseh tujih vagonih količinah vam izvrši točno in po najnižjih cenah z avtomobili ali konjsko vprego prevoznistvo

A. SEMENIČ

Privoz št. 13, Ljubljana
TELEFON 36-92

ZANEMARJENI CENIK

HÖHNER

NAJPOPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA

GENERALNO ZASTOPSTVO

F. SCHNEIDER

ZAGREB, NIKOLIČEVA 10

KAJ PRAVI

Dr. A. C. Röttinger
sod. zapr. avtor. veščak

„Maliki“

Bonbon delikatnega okusa
pomaga pri kašlju in hripavosti!

INSERIRAJTE V „JUTRU“

Klavirji pianini

Warbinek

so prvotne avstrijske vredne cene krasnih instrumentov. Konkurno je vsem znanim in neskim vrstam izredno tonoklastnost in trdnost ki so pod do goetne izkušnje v usilavi klavirjev preseneč izposajevanje po najugodnejših pogojih.

Warbinek

SOVATNA KLAVIRJEV
LJUBLJANA
Miklošičeva cesta št. 31
pri Frančiškanski cerkvi

Brezplačen pouk v Ljubljani

MEINEL-HEROLD
MARIBOR

Od Vas je odvsnio, da imate obleko vedno kot novo

zato jo pustite redno kemično čistiti ali barvati v tovarni

JOS. REICH

Ljubljana
Poljanski nastip 4-6
*atnica - Svetlokalnica

Kliser
KROVNA
KROVNA
KROVNA

REPROMOCLJIVE HUBERTUŠE, TRENCKOTE,

vse vrste dežne plašče obleke i. t. d. Najboljši nakup

Presker

Sv. Petra c. 14.

SERIRAJ V „JUTRU“

STAMPILJE
ETIKETE
GRAFIKA
LJUBLJANA

Novi nastiovi
Frančiškanska ul. 8.

Sveže najfinejše norveško ribje olje

iz lekarne
dr. G. PICCOLIJA
v Ljubljani
se priporoča sledim in slabotnim osebam

Cunjje

crojačk. odrezke star papir tekstilne odpadke in gnojeve die ko (aravco) kup vse ko množice ARBEITER
Kovaška ul. 15

29

7052-57

Visoke otroške domače copate izdelane iz volnenega dubla s toplim suknem medpodplatom, usnjenim podplatom in usnjeno nisko peto. Stanejo samo Din 29.-

39

3762-68801

Za šolo in štrpac otrokom najbolj služijo čevlji na vezavo iz črne kravine z močnim podplatom. Od vel. 31-34 Din 39.- od vel. 35-38 Din 49.-

49

28632-635

Praktične otroške snežke za zimsko in blatno vreme. Zapejajo se na zaponko.

49

2451-43682

Ti čevlji iz mehkega usnja s toplo podlogo nudijo občutljivim otroškim nogam udobnost in toploto.

39

7026-24

Udobne tople in elegantne domače copate iz volnenega dubla z usnjenim podplatom in nisko peto.

39

78355-661

Elegantni dežni čevlji iz lakirane gume z srednjo peto visoke do členkov. Lahko se zapejajo s pomočjo patentnega gumba.

39

98355-66

Elegantni ženski gumijasti čevlji, z visoko peto, podloženi s toplo flanelo.

7

DAK

Močne in trpežne otroške patent nogavice, izdelane iz prvotnega sukanca, z pajčnim vrhom in peto. Stanejo samo Din 7.- 9.- 10.- 12.-

NAŠIM ODJEMALCEM!

KUPITE SEDAJ ZIMA JE TU!

Sedaj smo sortirani
Sedaj imamo največjo izbiro
Sedaj Vas lahko postrežemo z največjo pazljivostjo
Ne čakajte navale - kupite sedaj!
Kupite zimsko obutev preje ko ozebele
Kupite copate za doma, kupite galoše
Ohranili si boste zdravje, prihranili mnogo denarja
Naši sotrudniki so sposobni da Vas postrežejo strokovnjaško, dobro in ceneno.
kakor Vas nihče in nikjer ne more postreči

59

38675-631

Celogumijasti ženski čevlji za sneg, s toplo flanelasto podlogo in srednjo peto. Okrašeni so z okusnim baržunastim ovratnikom.

59

28735-643

Elegantni visoki ženski čevlji za sneg, iz črne lakirane gume. Podstavljene so s toplo podlogo katere varuje noge od prehlada.

79

4055-64609

Lahki pa vendar topli čevlji iz črne sukanca, okrašeni z krimerjem in lakasto kapico. Zapejajo se z zaponko.

79

2425-66121

Okusni čevlji na vezavo iz finega črnega boksa, z usnjenim podplatom in polvisoko peto. Priležejo dobro k nogi, a lahko se nosijo k vsakemu kostimu.

KUPITE NOGAVICE V NAŠI PRODAJALNICI.

K VSAKEM PARU OBUTEV IMAMO ODGOVARAJOČE NOGAVICE

K težki obuvi ali škornjem kupite tople nogavice

MOŠKE:	
Ekonom	Din 7.-
Čistljene	Din 7.-
Vallington	Din 10.-
ŽENSKÉ:	
Domačica	Din 6.-
Zara	Din 9.-
Flora	Din 15.-
Tatjana	Din 29.-
OTROŠKE:	
Daran	Din 4.- 5.- 6.- 7.-
Triglav	Din 7.- 8.- 9.- 10.-
Sibirac	Din 7.- 9.- 10.-

K elegantni obuvi kupite naše fine nogavice, izdelane iz najboljšega flora in svila.

99

5727-64627

Elegantne in udobne moške čevlje od boksa, tupaste oblike, z usnjenim okovanim podplatom in usnjeno peto.

129

3939-64721

Solidni, enostavni in elegantni špičasti čevlji izdelani iz dobrega boksa z usnjenimi podplati in usnjeno peto. Spadajo v skupino naših najboljših čevljev »Naš potos« in stanejo samo Din 149.-

99

2775-64513

Topli ženski čevlji od močnega sukanca, na pregibu in peti pojačane z usnjem, z usnjenim podplatom in polvisoko peto. Obšivane s krimerjem, zapejajo se na gumb.

29

98157-600

Moške galoše potrebne vsakemu gospodu, ako hoče varovati dom pred snegom in blatom, svoje noge pa pred mrazom in vlago. Pojačane so v pregibu pa tudi podplat je pojačen. Cena jim je znižana na Din 29.-

39

7017-42

Moške tople in udobne domače copate iz volnenega dubla, z usnjenim podplatom in debelim suknem medpodplatom. Odlikuje jih udobnost, toplota in niska cena. Stanejo samo Din 29.-

59

17777-671

»Kanada« visoki čevlji, izdelani iz močne gume, z višjim jezikom, močno podlogo in pojačane na vrhu s posebnim slojem gume.

5

Maček Marko Itsec stari
Ded Vaši veselje pravi

9

trke **Plata**

99

5727-64627

Elegantne in udobne moške čevlje od boksa, tupaste oblike, z usnjenim okovanim podplatom in usnjeno peto.

129

3939-64721

Solidni, enostavni in elegantni špičasti čevlji izdelani iz dobrega boksa z usnjenimi podplati in usnjeno peto. Spadajo v skupino naših najboljših čevljev »Naš potos« in stanejo samo Din 149.-

99

2775-64513

Topli ženski čevlji od močnega sukanca, na pregibu in peti pojačane z usnjem, z usnjenim podplatom in polvisoko peto. Obšivane s krimerjem, zapejajo se na gumb.

29

98157-600

Moške galoše potrebne vsakemu gospodu, ako hoče varovati dom pred snegom in blatom, svoje noge pa pred mrazom in vlago. Pojačane so v pregibu pa tudi podplat je pojačen. Cena jim je znižana na Din 29.-

39

7017-42

Moške tople in udobne domače copate iz volnenega dubla, z usnjenim podplatom in debelim suknem medpodplatom. Odlikuje jih udobnost, toplota in niska cena. Stanejo samo Din 29.-

59

17777-671

»Kanada« visoki čevlji, izdelani iz močne gume, z višjim jezikom, močno podlogo in pojačane na vrhu s posebnim slojem gume.

5

Maček Marko Itsec stari
Ded Vaši veselje pravi

9

trke **Plata**

STROJNO PODJETJE IN TEHNIČNA PISARNA

ing. OGNJESLAV BORŠTNAR

LJUBLJANA—ŠIŠKA, JERNEJEVA C. 18, TEL. 45-60

izdeluje razne stroje — transmisijske — železne konstrukcije — žagline in mlinske opreme, tovarna

D V I G A L A

rezervarje itd. Montira in popravlja parne kotle. Izvršuje načrte, proračune in ekspertize.

Dne 22. novembra 1938 ob 10.30 se bo vršila pred okrajnim sodiščem v Novem mestu, soba 20.

javna prostovoljna DRAŽBA

arondiranega stavbišča in njive v izmeri 10.942 m² v NOVEM MESTU »Na Mestnih njivah« (8 minut od kolodvora).

Cenilna vrednost in izklicna cena znaša 6 din m² skupaj din 65.652.

Dražbeni pogoji so na vpogled pri Okrajnem sodišču v Novem Mestu; event informacije v pisarni dr. Lovrenčič Ivana, advokata v Ljubljani, Tavčarjeva 12.

INDUSTRIJSKO PODJETJE NA DEZELI SPREJME S 1. DECEMBROM

perfektnega knjigovodja-bilancista

Prednost imajo dobri organizatorji resnega in mirnega značaja. — Pogoji: Slovenec z znanjem srbohrvaščine in nemščine. — Ponudbe pod »Perfektnem 8« na oglašni oddelek »Jutra«.

Čečno plačaj „Jutru“ naročnino varuj svojem zavarovalnino!

Najnovejši izum!

Originalne HASAG-PRESTO petrolejske plinske svetilke

(svetovni patent)

Ni treba več spirita za pogrevanje. Ni treba dalje čakati kot 3 minute!

ORIGINALNE POLAR SVETILKE 300-3000 SVEC!
Preko 100 modelov! Prospekte pošljemo gratis in franko!
ORIGINALNE HASAG IN POLAR SVETILKE TER ORIGINALNI DELI SE LAHKO NABAVIJO SAMO PRI NAS.

PETROLUX k. d.

Zagreb, Radišina ul. 9. Tel. 72-60

Iščemo preprodajalce in zastopnike za vse kraje. Varujte se manj vrednih potvorb!

RESTAVRACIJO in KAVARNO

novo, moderno urejeno, tik pri postajališču v Slovenjgradučnem dam ugodno v najem. — Ponudbe na podr. »Jutra«, Maribor pod »Ugodno«.

Čitajte in širite
»JUTRO«

Makso Neurath in drug

Osišek I., Pejačevičeva 16, telefon 300

Vrtanje globokih vodnjakov, centralna kurjava, vodovod, sanitarne naprave, filtri itd.